

Žaveljski uplinjevalnik: vladni podtajnik Roberto Menia precej jezen na Slovenijo

3

Zaradi pasje vročine in vlage tudi Trst kmalu med rizičnimi mesti

7

Bolnišnica v Stari Gori na pragu samostojnosti

13

Slovenija: Dnevnik na ukaz sodišča ne sme poročati o italijanskem podjetniku Pierpaolu Ceraniju

4

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 20. AVGUSTA 2009

št. 196 (19.595) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v uasi Zatří nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idrji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Kdo bo prisluhnil dolinski občini?

SANDOR TENCE

Tržaški župan Dipiazza in deloma tudi deželni odbornik Riccardi sta v tem poletnem času izrazila pomisleke nad traso hitre železnice Trst-Divača. Dipiazza v svojem običajnem neposrednem slogu, deželni upravitelj pa precej bolj previdno. Stvar je resna, saj je pri tem v igri prihodnost Glinščice.

Hitra železnica na tržaškem Krasu oziroma pod Krasom je v zadnjih letih doživela kar nekaj različic, zadnja, ki je za sedaj uradna, je gotovo najslabša. Proga v obliki črke S bi tekla pod Glinščico in Socerbsko planoto ter se nato priključila na dvotorino železnico Koper-Divača, ki jo bodo v kratkem začeli graditi. Prava katastrofa za Glinščico, ki je deželni in evropski naravni rezervat, čeprav je nekdo baje traso bodoče proge čez noč izločil iz zaščitenih kon.

Dolinska občinska uprava je doslej precej osamljeno opozarjala na zelo škodljive posledice, ki bi jih nova železnica imela za Glinščico in njeni širše območje. Na svoji strani ima sicer občane in naravovarstvenike, druge javne uprave ali molčjo ali pa se obnašajo, kot da se jih zadeva ne tiče.

Slovenska manjšina v glavnem od daleč spremlja dogajanja, ki bodo - če bo projekt izveden - močno vplivala na narodno mešano območje, kot sta Kras in Glinščica. Na zadevo zelo odmaknjeno gledajo tudi v Sloveniji, ki upravičeno brani svoje nacionalne interese. Da je bila za hitro železnico na Tržaškem, kjer vendarle živimo tudi Slovenci, izbrana najslabša možna rešitev, je ocitno zanjo postranskega pomena.

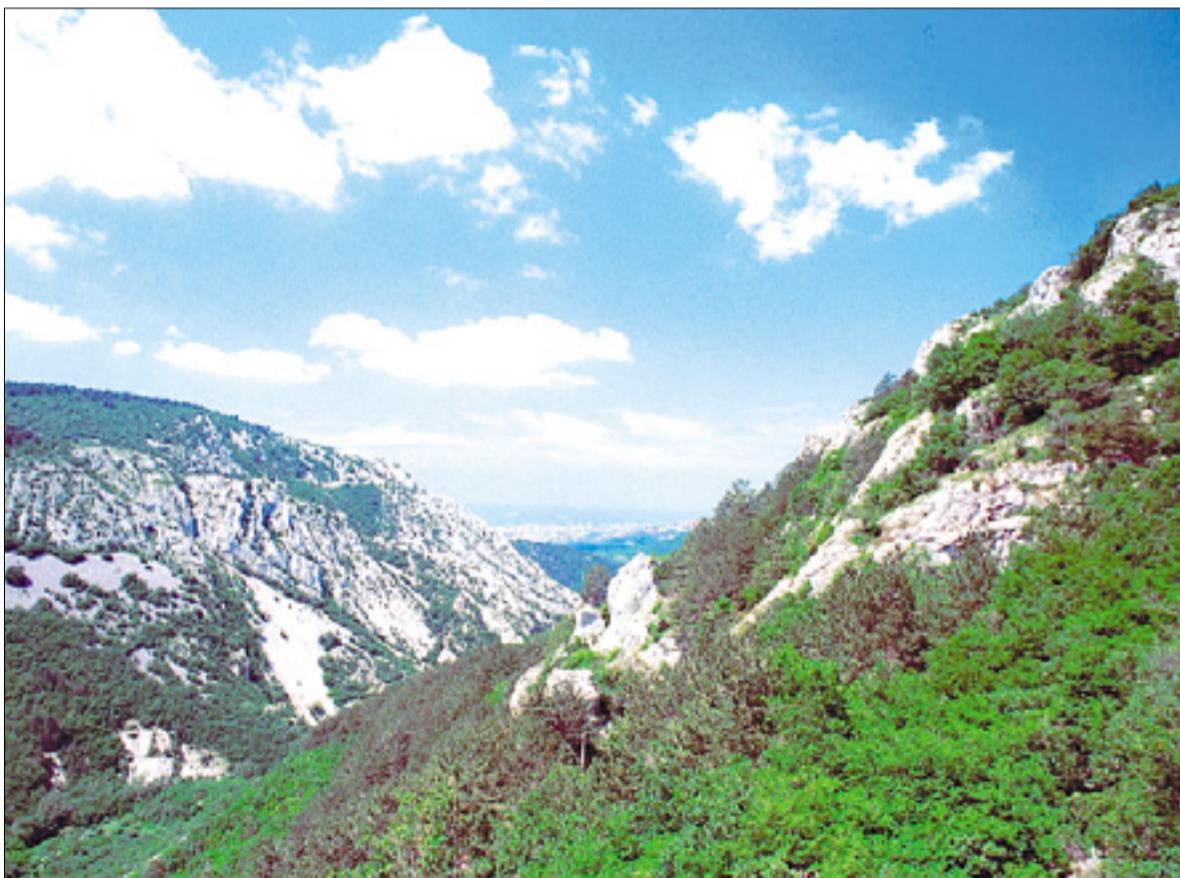
SREDNJI VZHOD - Bagdad pretresla vrsta bombnih napadov na vladne palače

V iraški prestolnici ubitih skoraj sto ljudi

Nasilje tudi v Afganistanu, kjer bodo danes predsedniške volitve

PROMETNICE - Peti evropski koridor

Dežela bo podrobnejše proučila načrt za železnico pod Glinščico

DOLINA - Dežela uprava bo v prihodnjih tednih podrobno proučila načrt hitre železnice Trst-Divača, ki bi teklala tudi pod Glinščico (foto Kroma). Do-

linska županja Fulvia Premolin je glede tega vprašanja zaprosila za srečanje z deželnim odbornikom Riccardom Riccardijem. Dežela mora o načrtu nove že-

leznice izdati okoljevarstveno dovoljenje, še prej pa preveriti, če projekt sodi v t.i. ciljni državni zakon (v it. legge obiettivo).

Na 3. strani

GORICA - Dežela in krajevne uprave z evropskim denarjem

Čezmejni goriški prostor vpet v kolesarsko mrežo

GORICA - Tudi na Goriškem pletejo kolesarsko mrežo. Kar štiri kolesarske poti, ki so deželnega in obenem čezmejnega interesa, bodo namreč speljane po Goriški. To so kolesarska pot Alpe-Jadran, podgorska (t.i. »Pedemontana«) in briška, jadrska ter obsoška kolesarska pot. Projekti še potekajo, ravno tako pridobivanje denarja iz evropskih skladov za njihovo dokončanje. V polnem teku pa so priprave na ureditev kolesarske poti med Solkanom in Plavami, ki bo poskrbela za bistveno večjo varnost kolesarjev. Številni so zlasti v poletnih mesecih, a so izpostavljeni nevarnostim gostega prometa in zahrbnega cestišča na zloglasni Soški cesti.

Na 6. strani

NABREŽINA Zavrnila nezaupnico opozicije

NABREŽINA - Devinsko-nabrežinski občinski svet je na včerajšnji izredni seji zavrnil predlog nezaupnice županu in občinskemu odboru, ki so ga predložili svetniki levosredinske opozicije. Za predlog je glasovalo pet svetnikov, medtem ko jih je bilo proti enajst. Prava tarča nezaupnice je bil podžupan Massimo Romita, ki se je pred časom z nekaterimi SMS sporočili, odposlanimi iz občinskega mobilnega telefona, odzval na kritike predsednika odbora Rilke Simoneja Napolitana na občinski trgovski načrt.

Na 6. strani

START
sport

Izkoristite zadnje dni!
Popusti od 30 do 50%

Dunajska cesta 31, OPĆINE
040 213193

SLOVENIJA - Reševanje slovenskega oblačilnega giganta Mure

Sod bo pogovore nadaljevala le z enim možnim vlagateljem

Do konca meseca bodo z njim skušali najti kompromisno rešitev za Muro

LJUBLJANA - Upravni odbor Slovenske odškodninske družbe (Sod) se je seznanil s predlogi za rešitev Mure. Le en predlog predvideva aktivno poslovne in finančno sodelovanje vlagatelja, vodstvo Soda pa mora skupaj z vodstvom Mure in vlagateljem do konca meseca uskladiti kompromisno rešitev za Muro.

Upravni odbor Soda se je seznanil z desetimi predlogi, ki jih je poslalo osem predlagateljev. Sod je že v javnem pozivu navedel, da bo upošteval samo predloge, ki so podkrepljeni z aktivnim poslovnim in finančnim sodelovanjem. Temu pogoju je zadostil le eden izmed prejetih predlogov, s tem predlagateljem se bodo intenzivno nadaljevala pogajanja, z namenom čim hitrejšega koncretiziranja končne rešitve. To rešitev je potrebno uskladiti z aktualnim predlogom vodstva Mure. Upravni odbor pričakuje, da bo najkasneje do konca meseca oz. do prihodnjega petka prejel usklajen predlog med vlagateljem ter vodstvoma Mure in Soda.

Ker je bil z nekaterimi predlagatelji v času priprave predlogov na njihovo željo sklenjen dogovor o zaupnosti, imen predlagateljev in konkretnje vsebine predlogov Sod danes ni razkril. Kot je po seji upravnega odbora povedal njegov predsednik Uroš Rotnik, si tako upravni odbor kot vodstvo Soda zelo prizadevata, da pride do prave rešitve za nadaljnjo pot Mure.

Direktor Soda Tomaž Kuntarič pa je na vprašanje, koliko bolj resna je ponudba, na kateri Sod temelji nadaljnje korake, odgovoril, da je predlog bolj resen, saj predvideva upravljanje s podjetjem, finančni vložek, nadzor Soda nad sredstvi, ki bodo potencialno vložena, in načrt izstopa Soda iz naložbe. (STA)

Še zdaj ni jasno, kakšna prihodnost se obeta (če sploh) Murinim šiviljam

KMETIJSTVO - Kmetijsko-živilski sejem od 29. 8. do 5. 9.

Na sejmu Agra v Gornji Radgoni 1680 razstavljavcev iz 29 držav

GORNJA RADGONA - Na 47. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni, ki ima od letos ime Agra in se bo začel 29. avgusta, se bo na 65.300 kvadratnih metrih površin predstavilo 1680 razstavljavcev iz 29 držav. Zaradi svetovnega prvenstva v oranju bo Agra trajala do 5. septembra.

Kot je ob včerajšnji predstavitvi povedal direktor Pomurskega sejma Janez Erjavec, letošnji sejem naznamuje nekaj posebnosti, kljub recesiji pa bo po obsegu med največjimi doseg ter ostaja pomembno poslovno, strokovno in stanovsko srečanje kmetijstva in živilstva srednje in jugovzhodne Evrope. Odprl ga bo predsednik Slovenije Danilo Türk.

Nova sejma bo postavitev projekta Vino Slovenija Gornja Radgona kot sejma v sejmu, težišče predstavitev bo na ekološki in integrirani pričeljavi in prireji oziroma zdravi hrani, na strokovnih razstavah bodo postavili v ospredje aktualne teme, kot so vpliv podnebnih sprememb, prvič bodo okronali "medeno kraljico", zadnjaja dva dneva, 4. in 5. septembra, pa bosta v znamenju 56. svetovnega prvenstva v oranju, ki bo potekalo v Tešanovcih pri Moravskih Toplicah.

Agra 2009 bo imela pet sklopov: komercialne razstave, strokovne razstave, ki zavzemajo skoraj tretjino

prostora, strokovna predavanja in posvete, ki jih bo 65, spremjevalne prireditve - vseh dogodkov bo kar 125 - ter strokovna ocenjevanja.

Tako kot prejšnja leta se bo tudi tokrat predstavila večina ustanov, ki so povezane s kmetijstvom in živilskopredelovalno industrijo, strokovni posveti naj bi odgovorili tudi na vprašanja v zvezi z ekološkim kmetijstvom in novostmi v njem, ekološko hrano, zavarovanjem pred naravnimi nesrečami in vplivom vode na človekov organizem.

Organizatorji poskušajo obiskovalce pritegniti tudi s spremjevalnimi prireditvami in med drugim bodo letos pripravili tekmovanje v plesanju polke, izbirali najtežjo bučo, pripravili viteški turnir, v nogometu se bosta pomorili Slovenska vinska reprezentanca in Sekcija estradnih zvezd.

V okviru sejma so potekala tudi ocenjevanja mleka in mlečnih izdelkov, mesa in mesnih izdelkov, sadnih sokov, brezalkoholnih pijač in embaliranih vod, vina, kmetijske mehanizacije in opreme, po nekajletnem premoru pa tudi medu in medenih pijač.

Agra, na kateri bo 1055 domačih in 625 tujih razstavljavcev, se bo končala s slavnostnim zaključkom svetovnega prvenstva v oranju v Moravskih Toplicah. (STA)

PODGETJA - Obtožili so ga oškodovanja družbe

Luka Koper izgubila tožbo zoper Bruna Koreliča

KOPER - Koprsko okrožno sodišče je zavrnilo tožbeni zahtevek Luke Koper, ki je od nekdanjega predsednika uprave Luke Koper Bruna Koreliča zaradi domnevnega oškodovanja pri prodaji delnic Autocommerce zahtevala 722.791 evrov odškodnine. Luke Koper bo moral povrnati sodne stroške procesa, ali se namerava zoper razsodbo pritožiti, pa še ni znano.

Koreličev odvetnik Miha Kozinc je o razsodbi koprskega sodišča dejal, da so od vsega začetka zastopali stališče, da ni bilo pri poslu v zvezi s prodajo delnic Autocommerce nič naročne. "Šlo je za nagajanje in politično obračunavanje z mano, ker sem si kot občinski svetnik upal opozarjati na nečedne posle župana Borisa Popoviča," pa je za STA o tožbi dejal Korelič.

Koliko bodo znašali sodni stroški, ki jih bo moral Luka Koper plačati zaradi izgubljene tožbe, v Luki Koper včeraj niso mogli odgovoriti, ker sodba še ni pravnomočna. Uprava

NESREČA Na Debelem rtiču utonil 71-letni kopalec

ANKARAN - Malo pred 11. uro dopoldne so včeraj na plaži na Debelem rtiču pri Ankaranu na kopno prinesli nezavestnega starejšega plavalca. Kljub takojšnjemu posredovanju in naporom bližnjih kopalcev in reševalcev obalne prehospitalne enote, ki so sodelovali pri oživljanju, je kopalec preminul, so sporočili iz Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

S Policijske postaje Koper so kasneje za Slovensko tiskovno agencijo STA potrdili, da je šlo za 71-letnega moškega, doma iz okolice Gorenjske. Kopalčeve smrt so najverjetnejše povzročile zdravstvene težave, tako da mu je v vodi postalo slab in se je začel utapljal. Na truplu namreč ni bilo znakov, ki bi kazali na nasilno smrt, so še povedali na koprski policijski postaji. (STA)

BRUNO KORELIČ

va družbe tudi še ni sprejela odločitve o vložitvi pritožbe.

"Verjamem, da jih bo srečala padet in ne bodo zapravljali dodatnega denarja za odvetnike," je v zvezi z morebitno pritožbo dejal Korelič. Podobnega mnenja je tudi Kozinc. "Glede na potek postopka mislim, da ni nikakrsne osnove za to," je pojasnil.

Luka Koper je v tožbi od Koreliča zahtevala 722.791 evrov odškodnine, za kolikor naj bi Korelič oškodoval družbo s prodajo 9,9-odstotnega deleža družbe Autocommerce leta 2005.

Narečni večer

Knjigarne Libris

Zvirke ud Ribnice du Rijane

POBEGI - Knjigarna Libris iz Kopra prireja v sodelovanju z Ribiško družino Koper in KS Pobegi - Čežarji tjutri ob 19. uri na Portonu pred Ribiškim domom pod Pobegi (Cesta na Rijano 30) že drugi Librisov polletni narečni večer z naslovom Zvirke ud Ribnice du Rijane (Izviri od Ribnice do Rijane). Na njem bodo sodelovali ljubitelji in raziskovalci narečja iz Slovenske Istre in Dolenjske. Gledališka skupina Veter z Brega pri Ribnici bo z mentorico prof. Darinko Suljević prikazala odломek Pod Tobakovo hrusko, Ribničan, krošnjar, Franc Zbačnik pa bo opeval svojo suho robo. Izkušnje dialektologov pri zbirjanju gradiva na terenu bodo predstavili dialektologi Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša pri ZRC SAZU Ljubljana (dr Matej Šekli, dr. Jožica Škofič in dr. Danila Juljan Kumar). Gostitelji bodo predstavili narečna besedila Nelde Štok Vojska, dve zgodbi bo prebrala Vilma Ugrin, mladinska gledališka skupina KD Pobegi - Čežarji pa bo uprizoril igrico Trije svetniki. Urednik knjig Nelde Štok Vojska, Zdravc Tatovac, bo predstavil svoj pogled na ustvarjanje v narečju. Voditeljica večera bo prof. Tamara Tedesco Ljutić. (O.K.)

Na Velenjskem jezeru poginilo več labodov

VELENJE - Na Velenjskem jezeru je v zadnjih dneh poginilo več labodov, analize pa so pokazale, da so poginili zaradi degeneracije jeter, ki je posledica prevelike količine hrane. Gre za pogost pojav pri goseh, racah in labodih, so sporočili z Mestne občine Velenje, ki je obiskovalce jezera prosila, da labodov ne hranijo. Vse poginile labode so testirali tudi na aviarno influenco, tovrstni testi pa so bili negativni.

Spodnje perilo je bilo preveč privlačno

PORDENON - Spodnje perilo, ki je bilo na prodaj v neki trgovini v Pordenonu, je bilo tako lepo in privlačno, da so ga tri albanske državljanke, bivajoče v pordenonski pokrajini, skrivaj spravile v torbico. Karabinjerji so na poziv varnostnikov v trgovini aretirali dve polnoletni Albanki, njuno 17-letno prijateljico pa so prijavili na prostosti. Po pregledu posnetkov nadzornih videokamer se je izkazalo, da sta albanski negotvalki, starci 39 in 28 let, pravi ljubiteljice seksualnih peril, sicer dan prej v isti trgovini izmaknili več hlač in modrevec v skupni vrednosti 500 evrov.

PETI EVROPSKI KORIDOR - Hitra železnica Trst-Divača

Deželna uprava lahko še reši Glinščico pred naravno katastrofo

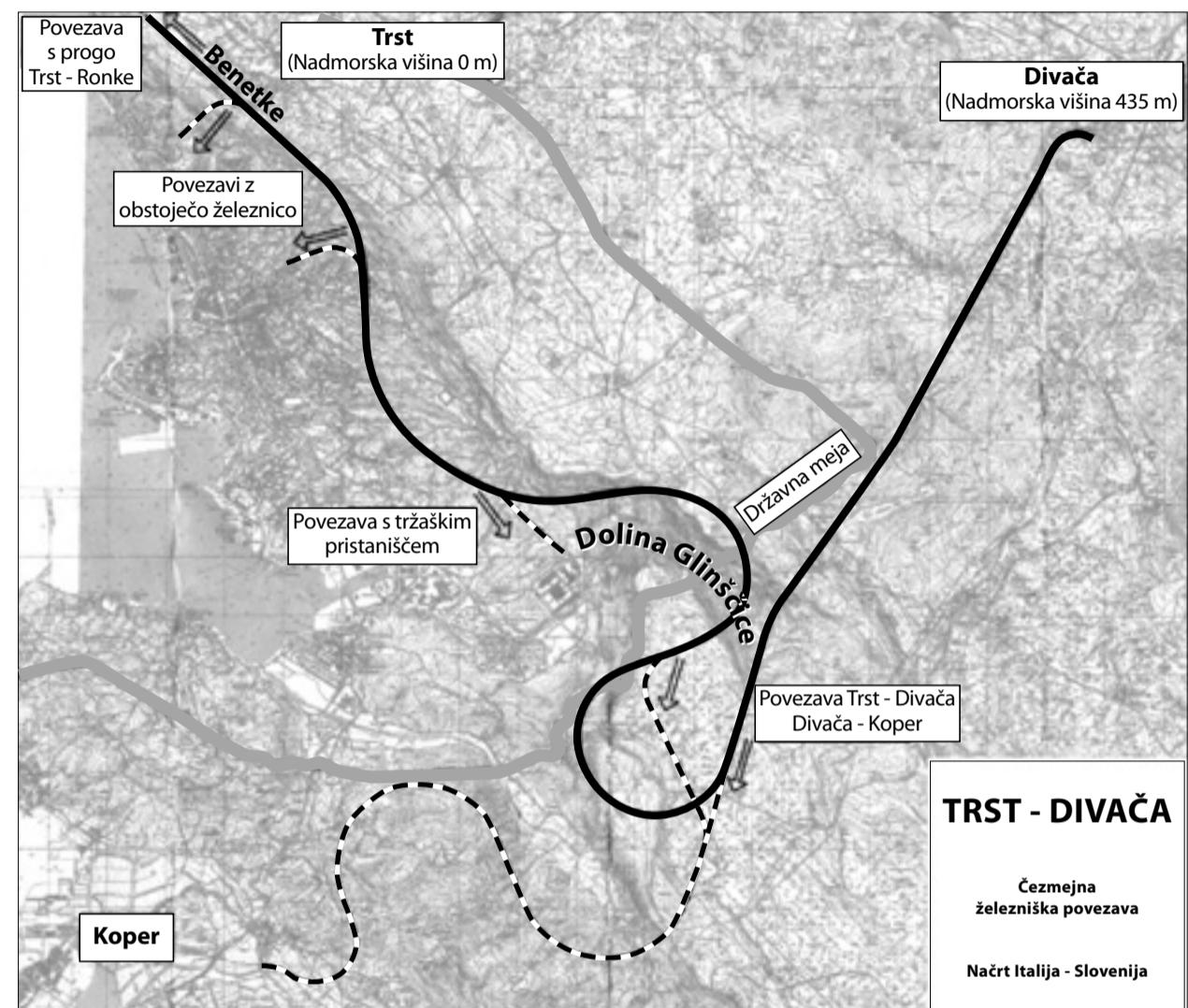
Italijanske in slovenske železnice pripravljajo skupni projekt - Vloga tržaškega župana Dipiazze

TRST - Deželna uprava bo jeseni natančno proučila predlog trase hitre železnice Trst-Divača, ki bi v zadnjih uradnih različicah močno ogrozila dolino Glinščico. To daje vedeti deželnemu odborniku za promet in infrastrukture Riccardo Riccardi, ki je o tem vprašanju v zadnjem času dvakrat javno nastopil. Na seji tržaškega občinskega sveta je Riccardi dal razumeti, da Dežela ni ravnov navdušena nad železniškimi predaji pod Trstom in pod Glinščico. Na srečanju, ki ga je Občina Trst priredila v Revoltelli, pa je odbornik sporočil, da o trasi še ni padla zadnja beseda.

Na tem srečanju je tržaški župan Roberto Dipiazza izrazil nasprotovanje tunelom pod mestom in pod Glinščico ter se zavzel za t.i. kratko varianto, po kateri bi se železnica s Krasko (vedno pod zemljo) direktno povezala s progo Koper-Divača-Ljubljana v Sloveniji. In to za ceno, ki res ni majhna, da bi Trst izgubil svojo postajo na novi železnici.

Proga Trst-Divača je v bistvu nadaljevanje odseka hitre železnice Ronke-Trst v sklopu trase Benetke-Trst. Dežela Furlanija-Julijška krajina se je o novi progi Ronke-Trst dvakrat povoljno izrekla. Prvič pred šestimi leti, ko je pristala na vključitev projekta v t.i. državni ciljni zakon (v it. legge obiettivo) in leto kasneje, ko je za to progo izdala okoljevarstveno mnenje. Za odsek Trst-Divača mora uprava FJK ponoviti ta dva postopka, seveda, ko ji bodo Italijanske in slovenske železnice formalno predložile izvršilni projekt, ki bo

S.T.

ZAŠČITA GLINŠČICE

V dolinski občini iščejo zaveznike

FULVIA PREMOLIN

RICCARDO RICCARDI

DOLINA - Dolinsko županjo Fulvio Premolin in njeno upravo čaka vroča jesen. Županja razmišlja o prizivu na dekret, s katerim je okoljsko ministrstvo konec julija podprlo žaveljski uplinjevalnik, jeneni pa se bo začela oziroma nadaljevala bitka proti hitri železnici pod Glinščico. Pri tem ima županja za seboj občinski svet in celotno občinsko skupnost, ki je večkrat izrazila nasprotovanje železniškemu tunelu pod zaščitenim območjem.

Premolin je uradno zaprosila za srečanje z odbornikom FJK Riccardom Riccardijem (do sestanka naj bi prišlo v začetku septembra), v načrtu pa ima tudi druge pobude. »V tako zahtevni bitki je treba dobiti čimveč zaveznikov, ki bodo skupaj in argumentirano pritisnili na pristojne organe,« pravi županja. Njena občinska uprava je edina, ki ima na spletni strani vso razpoložljivo strokovno dokumentacijo o načrtovanji železnici Trst-Divača. »Za to se moramo zahvaliti pristojnim pri italijanskim železnicam, s katerimi vzdržujemo dobre in korektne odnose,« dodaja Fulvia Premolin.

O zaveznikih oziroma o tistih, ki »od daleč« spremljajo razvoj do gajanj, dolinska županja noče govoriti. Treba jo je razumeti, saj bo Občina Dolina v prihodnjih mese-

cih bila pomembno bitko, v kateri ne sme biti osamljena. Zaveznik dolinske občinske skupnosti gotovo ni bil Lodovico Sonego, odbornik v Illyjevi deželni vladi, za katerega so obzorja v zvezi s hitro železnico segala do Ronk oziroma kvečjemu do Tržiča. O progi Trst-Divača se do danes ni opredelila le-vosredinska Pokrajina, ki ima glavne pristojnosti pri nadzoru izkopnega materiala vseh načrtovanih tunnelov. Torej tudi tistega pod Glinščico.

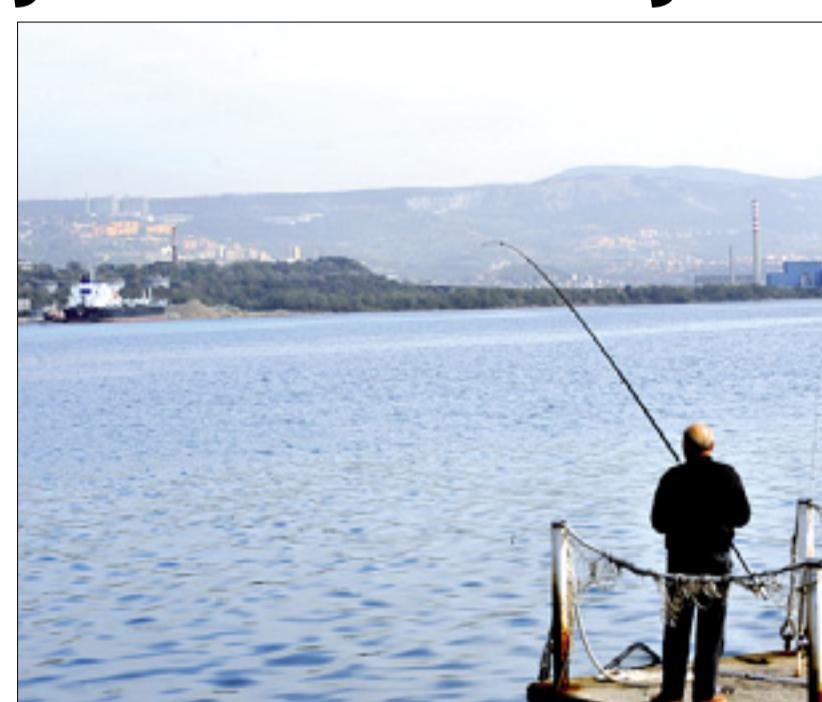
Da se o katastrofi, ki grozi Glinščici, precej piše v italijanskih občilih nosi velike zasluge novinaru Paolo Rumiz. V Repubblici je napisal več reportaž, v katerih je postavil pod vprašaj »varianto S« železnice Trst-Divača. »Dežela FJK najprej z vrha vsiljuje Kraševcem evropska zaščitena območja, potem pa dejansko pristane na načrt železnice, ki bi usodno oškodoval najlepše naravno območje tržaške pokrajine«, piše Rumiz.

Med politične zaveznike Občine Doline in njene županje se je v zadnjem času »vpisal« tržaški župan Roberto Dipiazza. Po dolgem molku je v zanj značilnem slogu dobesedno udaril proti predoru pod Trstom in s tem posledično tudi proti progi pod Glinščico.

S.T.

RIM - Odziv na stališče iz Ljubljane

Terminal: Menia spet jezen na Slovenijo

RIM - »Italijanska vlada bo Sloveniji glede plinskega terminala pri Žaljah nemudoma posredovala dodatne informacije in pojasnila. Stališče Ljubljane se mi vsekakor zdi odraz nadležne trdovratnosti. Tako je podtajnik na okoljskem ministrstvu Roberto Menia za deželni radio in televizijo RAI komentiral zahtevo slovenskega okoljskega ministrstva po dodatnih pojasnilih glede uplinjevalnika Gas Natural.

Menia je prepričan, da je Italija do sledno spoštovala vse evropske predpise in da bo to tudi dokazala sosednjemu državi. V isti sapi tržaški politik izraža tudi prepričanje, da bo terminal zgrajen, ker sodi med strateške prioritete državnega energetskega načrta. Tudi za tržaškega župana Roberto Dipiazza je treba glede uplinjevalnika iti naprej, država z 1.800.000 prebivalci pa ne more pogojevati razvoja Trsta.

Glavni pomislek iz Slovenije se načira na podmorski plinovod, ki bo povezoval žaveljski terminal s plinskimi skladji

IMA RIBOLOV V ŽAVALJSKEM KANALU Z GRADNJO UPLINJEVALNIKA ŠTETE MESCE? DESNO ROBERTO MENIA

KROMA

šči v južni Furlaniji. Italija mora podrobnejše pojasniti čezmejne vplive plinovoda v Tržaškem zalivu, medtem ko v primeru kopnega plinovoda bi Italija odločala po svoji presoji, saj ne bi šlo za čezmejni načrt. Plinovod na kopnem bi vsekakor ustvaril težave Krasu in Kraševcem.

Slovensko okoljsko ministrstvo je tudi ugotovilo, da v okoljevarstvenem odloku za terminal manjka raziskovalna študija Evropske komisije Ispra.

NOVINARJI Pisali deželnim svetnikom in parlamentarcem

TRST - Da bi opozorili na sramotne, če že ne žaljive honorarje sodelancev časopisov in drugih medijev, sta deželna Koordinacija novinarjev - sodelavcev in free lance ter enotni deželni novinarski sindikat Associazione della stampa pisala vsem deželnim svetnikom Furlanije-Julijške krajine, parlamentarcem, ki našo deželo zastopajo v Rimu, ter pokrajinskim tajnikom sindikatov Cgil, Cisl, Uil.

Sindikalni predstavniki novinarjev so v pismu opozorili, da se pogoj, v katerih so prisiljeni delati sodelavci deželnih medijev, nesprejemljivi. Večina medijskih hiš namreč honorira z res smereno nizkimi vsotami članke oziroma radijske in televizijske prispevke svojih sodelavcev. Zadnja tovrstna vest, ki je prodrla v javnost, se nanaša na dnevnik Il Gazzettino, ki ima tudi v naši deželi znatno število sodelavcev: v prejšnjih tednih jim je lastništvo poslalo » novo pogodbo«, iz katere izhaja, da bodo za svoje kraje in daljše prispevke prejemali od 3 do 20 evrov: in to bruto, kar pomeni, da morajo sodelavci od te vsote odbiti pokojninske prispevke, potne stroške ali tiste za telefon.

Novinarski sindikat opozarja, da so taki honorarji prej pravilo kot izjema: sramotno je, da v trenutku, ko bi se moral družba ukvarjati z etičnimi vprašanji in kvalitetu medijiškega poročanja, ni mladim in manj mladim sodelavcem zagotovljeno niti golo preživetje. Zato apelira na politične predstavnike, naj po svojih močeh posežejo v bran svobodnega novinarstva in dobrostanstva novinarjev.

GLOSA

Kako Afganistance pridobiti na svojo stran?

JOŽE PIRJEVEC

Zadnje čase opažam nekaj zanimivega: italijanska televizija ne poroča o enotah italijanske vojske v Afganistanu tako, kakor bi moral. Če bi bilo vse po starem, če bi na primer govorila o »naših fantih« v Iraku, na Kosovu, v Bosni ali v Libanonu, bi poudarjala, kako so priljubljeni pri domačem prebivalstvu. Pač v stilu filma »Italijani brava gente« in v sozvočju s stereotipom, ki je Mussoliniju šel na živce, saj je na srečanju s svojimi generali in Gorici leta 1942 menil, da se ga je treba otresti. Kljub temu da so v ofenzivi proti Osvobodilni fronti, ki je sledila, Italijani to učinkovito storili, je bila retorika močnejša od realnosti.

Tudi po letu 1945 so vztrajali v takem cikrenem prikazovanju svoje vojske, četudi so jih včasih dogodki postavili na laž. Tako na primer v Somaliji pred približno petnajstimi leti, ko so začele krožiti fotografije o obnašanju »naših fantov« do lokalnih ujetnikov. A te so hitro spravili v predal in jih tam tudi pozabili.

V Afganistanu je drugače. Tudi časopisi zmerne sredine se vedno pogosteje sprašujejo, ali angažma italijanske vojske v tej deželi ni skregan z ustavo, ki prepoveduje vojno kot možnost reševanja mednarodnih nasprotij. Vedno bolj očitno je namreč, da je »miroljubna misija« italijanskih enot v Afganistanu kakor drugih evropskih držav članic Nata samo privesek ameriške vojaške intervencije, pogojene od tragedije 11. septembra 2001.

Kako daleč se zdi napad Al Khaide na Twin Towers v New Yorku in na Pentagon v Washingtonu! In kako skromni so rezultati, ki jih je dosegel ogromni ameriški vojaški aparat v Afganistanu! Ko je izbruhnila vojna (morda pa je bila tista v Iraku), sem bil v Vietnamu, kjer sem kupil spomine ameriškega tajnika za obrambo Roberta McNamare, ki je bil v šestdesetih letih eden glavnih kričev za veliko klanje na indoktajskem polotoku. Kakor so pričali članki, objavljeni v ameriških časopisih ob njego-

vi nedavni smrti, mu Amerika tega ni odpustila. Treba pa je vendarle reči, da je imel McNamara, če ne drugega, toliko intelektualnega poguma, da je v omenjenih spominih priznal svoje napake in objavil tudi nekakšen dekalog, ki naj bi se ga ameriški politiki držali, kadar bi se jim zdelo potrebitno vojaško poseči na tujem. Ena od zapovedi je bila tudi naslednja: »Ne vpletajmo se z vojsko v dežele, katerih kulture in miselnosti ne poznamo.«

Vtis imam, da ameriški leaderji Bushove in Obamove administracije niso brali McNamarovih spominov. Kajti sicer bi vodili vojno v Afganistanu bolj spremno. V tej deželi sicer še nisem bil, poznam pa srednjo Azijo z njenim etničnim mozaikom, ki ne more biti različen od tamkajšnjega, saj gre bolj ali manj za iste narodnosti. Kakor nas uči zgodbina, se je v Srednji Aziji posrečila ena sama taktika: tista, ki jo je uprabil ruski general M. D. Skobelev v šestdesetih in sedemdesetih letih 19. stoletja, ko je dejeloval zavojeval tako, da je ob pohodu svoje vojske pet kilometrov na levo in desno pobil vse prebivalce, in tista, ki jo je s terorjem udejanjil »tovariš« Stalin. Očitno je, da se ZDA, kljub krvoljčnosti, ki smo je vajeni, ne morejo meriti z Rusijo Aleksandra II. in Aleksandra III. ter s Sovjetsko zvezo. (Četudi imajo na razpolago tehnološko tako prefinjena morilska sredstva, kot so letala brez pilota, ki lahko udarijo v svetbeno društino, v kateri naj bi bil domnevni terorist). Ker Skobeljeve v Stalinove genocidne taktike ni mogoče ponoviti, ostaja samo še ena možnost, če hočejo ZDA in njeni zavezniki zmagati. V odnosih s prebivalstvom morajo ustvariti takšne pogoje, da se bo temu splačalo staviti bolj na zahodno kot na talibansko karto. Na podlagi tega razmišljanja ne razumem, zakaj se v Washingtonu ne navduhujejo pri stereotipi tradiciji Italijanov in ne skušajo Afganistancov prepričati, da so »naši fantje« - »brava gente«.

VREME OB KONCU TEDNA

V soboto poslabšanje in občuten padec temperature

DARKO BRADASSI

Nad našimi kraji je v tem tednu prevladovalo povečini stanovitno in vroče anticiklonko vreme. Od torka je višinski greben z afriškim zrakom zajel večji del Sredozemlja, kar je povečalo stanovitost ozračja. Radiosonda iz Campoformida pri Vidmu je včeraj opoldne namenila na višini 1600 metrov in prostem ozračju 18 stopinj Celzija, na višini 5910 metrov -9,1 stopinje Celzija, ničto izotermo pa na višini preko 4200 metrov. Ozračje je trenutno za ta čas zelo vroče in je za okrog 4 stopinje Celzija toplejše od dolgoletnih meritev, ničla pa za kakih 500 metrov višja.

Tudi v prizemu se živoresbrni stolpec dnevnov povsod vzpenja preko 30 stopinj Celzija, ponekod v nižinah redno dosegne 33 ali 34 stopinje Celzija. Vroče je, v zadnjih dneh pa se je zradi odsotnosti močnejših vetrov marsikje povečal tudi občutek soparnosti.

Vročina pa bo kmalu popustila. Danes in jutri bo sicer še sončno in vroče. V soboto pa bo tudi naš kraje presla hladna vremenska fronta, ki se bo pomikala preko srednjeevropskih držav, za katero bo prehodno pritekal občutno hladnejši severnoatlantski zrak. Pričakujemo, da se bo ozračje prehodno ohladilo v povprečju za kakih 8 stopinj Celzija. Na višini okrog 1500 metrov se bo temperatura spustila do okrog 10 stopinj Celzija. Za fronto bo zapahala šibka do zmerna burja, zato bo osvežitev še nekoliko občutnejša. Najnižje nočne temperature se bodo v nižinah in na Krasu v noči na nedeljo, predvsem pa v noči na ponedeljek spustile do okrog 15 stopinj Celzija, ob morju pod 20 stopinj Celzija. V nedeljo in ponedeljek bodo tudi čez dan temperature povsem prijetne in ne bodo presegale 26 stopinj Celzija, predvsem pa se bo zmanjšal tudi odstotek vlaže.

Fronta bo v soboto občutno destabilizirala ozračje,

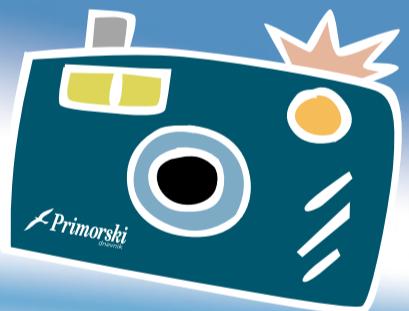
ob njenem prehodu se bodo, predvsem v sobotnih popoldanskih urah in v noči na nedeljo pojavi plohe in nevihte, ponekod bodo lahko močne. Niso tudi izključena krajevna neurja. Pri nas se bo ozračje umirilo že v nedeljskih jutranjih urah, ko se bo fronta odmaknila in se bo delno razjasnilo. V nedeljo bo povečini precej jasno. Sončno vreme se bo nato nadaljevalo tudi v ponedeljek in torek.

Marsikoga tudi zanima, kakšni so nadaljnji vremenski obeti, predvsem v prihodnjem tednu, ko bo pri nas Kraška ohcit. Še včeraj je kazalo, da bi lahko sredi prihodnjega tedna prišlo do občutnejše vremenske spremembe in do pravega zloma anticiklona. Zadnji izgledi so bolj optimistični, pritisk nad Sredozemljem se bo sicer znižal, vseeno pa naj bi še prevladovalo dovolj stanovitno in še precej toploto, toda ne več ravno vroče vreme. Le občasno naj bi bilo nekaj več spremenljivosti. To so zaenkrat sicer le izgledi, ki jih bomo lahko potrdili šele v prihodnjih dneh, kot kaže pa, večjih vremenskih preobratov v prihodnjem tednu, vsaj do petka ali sobote ne pričakujemo. Daljnoročno pa kaže na postopno večje in dolgotrajnejše poslabšanje z občutnejšo ohladitvijo. Sodeč bo daljnoročnih projekcijah naj bi poletje kazalo prve znake popuščanja.

Na sliki: nad Sredozemljem se zadržuje subtropski anticiklon

POLETNI FOTOUTRIP '09

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Slovenska pisateljica in pesnica Maruša Krese bere Primorski dnevnik v kavarni v turškem mestu Konya. Fotografijo nam je poslala Meta Krese.

več fotografij na www.primorski.eu

LJUBLJANA - Nerazumljiva sodna odredba Sodnica Dnevniku prepovedala poročanje o podjetniku Ceraniju

Prepoved se nanaša na pisanje o Ceranijevi preteklosti

LJUBLJANA - Okrajna sodnica Katrina Novšak Kaplan je Dnevniku prepovedala poročati o tržaškem poslovnežu Pierpaolu Ceraniju, ki je od Boška Šrotu od kupil tretjino Kolonela, je potrdil odgovorni urednik časnika Ali Žerdin. Za STA je dejal, da odredbo spoštujejo, a so ne nanjo že pritožili, ker otežuje njihovo delo, prizadet pa je tudi interes javnosti. "Zaradi odredbe smo onemogočeni v delu našega poslanta. Onemogočeno nam je, da bi poročali o določenih dejavnostih gospoda Ceranija v preteklosti, o katerih smo obveščeni, saj je Dnevniku zagrožena izredno visoka denarna kazen," je pojasnil Žerdin.

Odredba, ki so jo na Dnevniku prejeli prejšnji teden, po njegovih besedah otežuje pisanje o preteklih dejavnostih osebe, ki je postala pomembnejši aktor slovenskega gospodarstva. Ob tem so v časniku prepričani, da "je v interesu javnosti, da te pomembni osebi podamo čim bolj celovito sliko". Odgovorni urednik Dnevnika pričakuje, da bo sodišče o njihovi pritožbi na odredbo odločalo v najkrajšem roku.

Začasno odredbo zavrača tudi Združenje novinarjev in publicistov. Po njihovem je "v interesu javnosti, da izve, kdo je v resnici oseba, ki je z nakupom Kolonela postala eden od pomembnejših lastnikov Pivovarne Laško in prek nje tudi Pivovarne Union, Radenske, Fructala, Mercatorja ter slovenskih časopisnih hiš Delo in Večer".

V primeru kršitve začasne sodne odredbe je, kot poudarja predsednik upravnega sveta združenja Igor Kršinar, zagrožena denarna kazen v višini 50.000 evrov, za vsake naslednje kršitve pa naj bi bila denarna kazen še višja. "Po slovenski ustavi je zagotovljena svoboda izražanja misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik obveščanja in izražanja, prav tako tudi, da lahko vsakdo svobodno zbir, sprejema in širi vesti in mnenja," je

PIERPAOLO CERANI

KROMA

zapisal Kršinar. V združenju tako menijo, "da je začasna odredba ljubljanske okrajne sodnice tudi v nasprotju z razumevanjem pravice do svobode tiska v državah z daljšo demokratično tradicijo in onemogoča pravico do obveščenosti javnosti".

Po njihovem nas sodna odredba vraca v časno totalitarizma. V združenju tako pričakujejo, da bo sodišče v kratkem ugodilo pritožbi in razveljavilo sporno začasno odredbo.

Novinarji brez meja so zgroženi nad odredbo sodišča Dnevniku. "Slovenska sodišča legalizirajo obliko cenzure, ki je nesprejemljiva v Evropski uniji," menijo novinarji brez meja in dodajajo, da bi lahko uporabil Cerani pravico do odgovora, da bi se branil. Po njihovem pa bi lahko tudi, kar je že storil, tožil časopis za odškodno pred slovenskim sodiščem in počakal na razsodbo. "Odredba sodišča jasno poskuša preprečiti pomembne gospodarske posle, v katerih poskuša Cerani pridobiti eno največjih slovenskih poslovnih skupin" navajajo.

Kot je znano, je italijansko podjetje Iniziative Generali 96, ki ga vodi Pierpaolo Cerani, s 27. julijem postal večinski lastnik podjetja Kolonel. Kolonel je posredno lastnik največjega posamičnega lastnika Pivovarne Laško, družbe Infond Holding. (STA)

RIM - Po posegu predsednika republike Giorgia Napolitana

Proslava 150-letnice zedinjenja: nova razhajanja v vladni večini

Severna liga: Za slovesnosti niti lire - Minister Bondi pripravlja program

RIM - Italija bo leta 2011 proslavila 150-letnico zedinjenja, zaenkrat pa še ni znano, kako. Kaj skrbi predsednika republike Giorgia Napolitana.

Ta je že pred nekaj tedni pisal italijanski vladi, da bi izvedel, kako namerava proslaviti pomembno obletnico. Kajti: časa na razpolago za pripravo svečnosti je vedno manj.

Vlada na pismo še ni odgovorila, je razkril Napolitano v pogovoru za turinsko Stampo. Zavlačevanje je spravilo predsednika republike v nejevoljo, ki jo je sporočilo, da bo ministrski svet na prvi seji po počitnicah razpravljal o zadevi, le za nianso omililo. Minister za kulturne dobrane in dejavnosti Sandro Bondi naj bi orisal projekte o slovesnostih. »Ko bom izvedel, kaj vlada načrtuje, bom posegel, če bo to potrebno,« je že napovedal Napolitano.

S predsednikom republike sta potegnila obrambni minister Ignazio La Russa in minister za infrastrukturo Altero Matteoli (oba iz vrst Nacionalnega zavzništva). Prvi je zagotovil »popolno sodelovanje oboroženih sil pri proslavah pomembne obletnice«. Drugi je napovedal, da »bo tisto, kar bo mogoče storiti, storjeno ob pravem času, brez zamud.«

Praznovanje obletnice zedinjenja države je spet spravilo vlado v precep. Ligaski minister Roberto Calderoli je že opozoril: »Proslavit obletrino zedinjenja Italije ni dovolj. Državo je treba najprej zediniti (?), in sicer z rešitvijo južnega vprašanja in tudi severnega vprašanja, kar bo mogoče storiti z izvajanjem federalizma.« Minister se je ob tem vprašal, ali so mogočne proslave v tem kriznem obdobju sploh potrebne. »Vse, kar bomo privarčevali, bo treba vložiti v premagovanje krize,« je pribil.

Z njim je, seveda, takoj potegnil ligaski evropselanec Mario Borghezio: »V tako delikatnem trenutku, je treba dati državi jasen signal. Moj recept je preprost: za proslave niti lire!«

Podobnega mnenja je bil tudi vodja ligaških poslanec Roberto Cota: »Izogniti se je treba titanskim proslavam in nepotrebnim stroškom, kajti potrebe ljudi so povsem drugačne narave.«

Demokratska stranka je izkoristila ta nova razhajanja v desnosredinski večini. Poslanec Giorgio Merlo je ocenil, da si mora Berlusconijeva vlada po Napolitanovem posegu prevzeti jasne odgovornosti o praznovanju 150-letnice zedinjenja. Minister Bondi se mora odločiti: ali bo sledil »navodilom« Severne lige, ali pa predsednika republike.

Predsednik republike Giorgio Napolitano je opozoril na potrebo po »primerne praznovanju 150. obletnice zedinjenja Italije

ANSA

GOSPODARSTVO - V zadnjem letu

V Italiji BDP minus 6%

Po podatkih OECD se je padec bruto državnega proizvoda drugod vendarle ublažil

DEMOKRATSKA STRANKA - Sondaže

Ali Franceschini vodi za 10 točk?

RIM - Pierluigi Bersani vodi za 20 točk pred Dariom Franceschinijem v sondažni tekmi za novega tajnika Demokratske stranke? Kje pa! Franceschini razpolaga z drugo sondažo, po kateri naj bi bil v prednosti za 10 točk.

Dobra dva meseca pred primarnimi volitvami 25. oktobra se je v Demokratski stranki razplamela »vojna sondaž«. Franceschini se je obrnil na inštitut Ipsos Nanda Pagnoncellija, in ta mu je ponudil sondažo, ki je postavila na glavo vsa dosedanja predvidevanja. Franceschini naj bi bil v prednosti, in to predvsem v deželah (Piemont, Liguriji, Venetu, Lombardiji in Furlaniji-Julijski krajini), kjer bi moral »zmagati« Bersani.

Kandidata sta že začela lomiti kongresna kopja. Če je Bersani izbral za svoj motto (z vascorossijevskim prizvokom) »smisel te zgodbe«, se Franceschini nagaiba v »prihodnosti«. Če je bil Bersani povabljen na miting Comunione e liberalizone, bo Franceschini gost Acli. Če Bersani trdi, da je Italija vrednot »prehodni fenomen«, Franceschini ugotavlja, da je »nasprotnik Berlusconi, ne pa Di Pietro.«

Skratka: v Demokratski stranki res demokratično razvezani pogledi na italijanski politični vsakdan.

SUPERENALOTTO - Nocoj novo žrebanje najbolj bogate loterije na svetu

Šestica, vredna 143,9 milijona €

Igra na srečo pa ima že svojega »zmagovalca«: državno blagajno, v katero se je od 31. januarja steklo kar 951 milijonov evrov

Mrzlično iskanje »čarobnih« številk v stavnicah se nadaljuje

EVRO

1,4112 \$ +0,08

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

19. avgusta 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	19.8.	18.8.
ameriški dolar	1,4112	1,4101
japonski jen	132,55	134,12
kitaški juan	9,6443	9,6365
ruski rubel	45,0560	45,1050
indijska rupee	68,8600	68,8060
danska krona	7,4433	7,4433
britanski funt	0,86080	0,85660
švedska krona	10,2585	10,2375
norveška krona	8,6700	8,6735
češka koruna	25,711	25,568
švicarski frank	1,5152	1,5207
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	274,41	272,66
poljski zlot	4,1935	4,1645
kanadski dolar	1,5657	1,5606
avstralski dolar	1,7239	1,7116
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2288	4,2188
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7003	0,7002
brazilski real	2,6237	2,6281
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1285	2,1117
hrvaška kuna	7,3185	7,3093

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

19. avgusta 2009

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesečev
LIBOR (USD)	0,26875	0,41875	0,81375	1,37
LIBOR (EUR)	0,45688	0,82713	1,0975	1,31938
LIBOR (CHF)	0,505	0,854	1,111	1,33

ZLATO

(999,99 %) za kg

21.278,12 € +99,34

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

19. avgusta 2009

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	10,30	-0,29
INTEREUROPA	6,20	-0,16
KRKA	71,22	-0,43
LUKA KOPER	22,73	-1,77
MERCATOR	160,41	-0,98
PETROL	305,40	-0,01
TELEKOM SLOVENIJE	161,95	-0,41
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	52,60	-
AERODROM LJUBLJANA	31,03	+0,94
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	11,77	+0,34
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVarna LAŠKO	29,93	+1,94
POZAVAROVALNICA SAVA	14,66	-2,27
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	452,00	-
SAVA	235,68	+1,42
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	83,20	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	21,40	+0,61

MILANSKI BORZNI TRG

19. avgusta 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %
A2A	1,243	+0,32
ALLEANZA	5,20	+0,39
ATLANTIA	14,83	-0,60
BANCO POPOLARE	6,05	-2,50
BCA MPS	1,45	-0,55
BCA POP MILANO	4,6275	-1,65
EDISON	1,268	+1,44
ENEL	3,9875	+0,38
ENI	16,07	+0,31
FIAT	8,155	-0,06
FINMECCANICA	10,64	-0,93
GENERALI	15,79	+0,70
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,69	-2,45
LOTTOMATIC	15,51	-1,21
LUXOTTICA	17,20	-1,38
MEDIASET	4,4025	-
MEDIOBANCA	9,35	-0,90
PARMALAT	1,723	-1,43
PIRELLI e C	0,316	-0,16
PRYSMIAN	11,96	-0,83
SAIPEM	18,72	+1,19
SNAM RETE GAS	3,15	-0,80
STMICROELECTRONICS	5,13	-1,16
TELECOM ITALIA	1,037	-0,19
TENARIS	10,27	-0,77
TERNA	2,47	+0,20
TISCALI	0,311	-1,43
UBI BANCA	10,19	-0,29
UNICREDIT	2,34	-1,16

SOD NAFTE

(159 litrov)

72,17 \$ -0,34

IZBRANI BORZNI INDEKSI

19. avgusta 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %

<tbl_r cells="1" ix="2" maxcspan="3" maxrspan="1" used

NABREŽINA - Občinski svet zavrnil predlog opozicije o nezaupnici

Občinski odbor in z njim podžupan Romita ostajata v sedlu

Na včerajšnji izredni seji za nezaupnico pet, proti pa enajst svetnikov - Spomin na Giuliana Goata

Debinsko-nabrežinski občinski odbor in z njim podžupan Massimo Romita ostajata v sedlu. Na včerajšnji izredni seji občinskega sveta namreč predlog opozicije o nezaupnici ni prodrl, saj ga je desnosredinska večina z enajstimi glasovi proti petim zlahka zavrnila, s tem pa je prišlo tudi do epiloga polemike, ki je v zadnjih tednih dodatno segrela krajevno politično poletje. Slednjo je povzročila reakcija podžupana Romite na pismo predsednika odbora Rilke Simoneja Napolitana, ki je kritično očenil občinski trgovski načrt: ta po Napolitanovem mnenju podpira veleblagovnice (približno 5.000 kvadratnih metrov) je namreč namenjenih velikim trgovskim objektom ter ni v skladu z ekonomskimi in turističnimi potrebami teritorija. Romita se je na Napolitanovo pisanje odzval z nekaterimi SMS sporočili iz občinskega mobilnega telefona, ki sta jih tako Napolitano kot opozicijo označila za žaljiva. Od tod nezaupnica, ki je bila formalno namenjena županu Giorgiu Retu in občinskemu odboru, dejansko pa je bil tarča Romita (občinski statut ne predvideva nezaupnice posameznim odbornikom), ki so ga iz opozicije pozvali k odstopu, niso si pa delali utvar glede uspeha lastne pobude.

Včerajšnje dogajanje je to potrdilo, saj je seja trajala le slabo uro, ob odsotnosti stopodpisnika predloga, svetnika Stranke komunistične prenove Adriana Ferfolje, pa so govorili le svetniki opozicijske liste Skupaj-Insieme, njihovi kolegi iz vrst desne sredine pa so ostali tihi. Začel je načelnik skupine Massimo Veronese, ki je po daljšem uvodu, v katerem je obnovil Napolitanovo pismo, Romitova SMS sporočila označil kot zelo huda s političnega vidika, zato neprimerne in pretirane reakcije pa podžupan ni več primeren za opravljanje svojih funkcij. Veronesiju je pritrdir Lorenzo Corigliano, ki je opozoril tudi na vprašanje javne etike, saj je podžupan sporočila odpisal iz občinskega mobilnika. Tudi za Edvina Forčiča je podžupanovo obnašanje nesprejemljivo, saj vasiljevanje ne spada v demokratično dialektiko, občinski upravitelj pa mora stalno poslušati ljudi in

MASSIMO ROMITA
KROMA

jim biti na razpolago, je dejal Forčič, ki je tudi opozoril na težave glede rabe slovenskega jezika v občinskih uradih. Nadaljeval je Walter Ulcigrai, ki se je, podobno kot pred njim Corigliano, obregnil tudi ob letak, ki so ga pred nedavnim delili po občinskem teritoriju in je opozicijo obtoževal, da bo zaradi izredne seje kriva za po-

trato javnega denarja, obenem pa je našteval uspehe občinske uprave, ni pa, je opozoril Ulcigrai, omenjal inkriminiranih SMS sporočil, prav tako niti stvari, ki niso bile narejene. Maurizio Rozza je dejal, da je Massimo Romita odlična oseba, vendar je treba ločevati osebno raven od upravitev vlog, saj upravitelji niso gospodarji te skupnosti, ampak njeni ponižni služabniki in ni korektno izrabljati pristojnosti, ki ti jih daje javna funkcija, da lahko vpliva na sogovornika, je dejal Rozza.

Na izvajanja opozicije se iz vrst večine ni odzval nihče, zato je župan Ret prešel na poimensko glasovanje, na katerem je občinski svet z enajstimi glasovi proti tem zavrnil predlog o nezaupnici.

Drugega so svetniki na včerajšnji seji tudi počastili spomin na nedavno premisleka dolgoletnega svetnika in odbor-

MASSIMO
VERONESE
KROMA

nika Giuliana Goata, pri čemer je župan Ret, poleg spomina na prijateljstvo iz otroških let, v krajsem posegu poudaril Goatovo sindikalno, socialno in politično delovanje ter še posebej pokojnikovo zavzemanje in skrb za usodo štivanske papirnice. Prav tako je Ret izrazil sožalje svetniku Mauriziju Rozzi ob izgubi oceta. (iz)

NABREŽINA - Vprašanje svetnika M. Rozze (Skupaj-Insieme)

Novogradnje na obali?

Po internetu se prodaja zemljišče, za katerega naj bi potekal postopek spremembe namembnosti

Bodo v nabrežinskem bregu zrasli novi stanovanjski oz. turistični objekti? Misel se vsiljuje ob branju vprašanja, ki ga je svetnik liste Skupaj-Insieme Maurizio Rozza naslovil na devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Reta, potem ko je izvedel, da se prodaja zemljišče, ki se najverjetnejše nahaja na obali med bivšim hotelom Europa in pristanom Pri čupah. To Rozza sklepa na podlagi fotografij zemljišča, ki so objavljene na spletni strani <http://caseappartamenti.ebay.it>, kjer se nahaja prodajni oglas nepremičninske družbe Ciessemme. V njem piše, da zemljišče obsega okoli pet tisoč kvadratnih metrov, da gre delno za

reber delno za paštne pod Obalno cesto, zanj pa je treba odštetiti milijon in osemsto tisoč evrov. Dalje piše še, da ima čudovit razgled na morje in na Trst, poleg tega razpolaga z osemdesetimi metri zasebne plaže, nenazadnje pa da je v teku

spreminjanje urbanistične namembnosti zemljišča, ki bi morala postati rezidenčno-turistična. K oglasu so priložene štiri fotografije omenjenega predela nabrežinske obale.

Opozicijskemu svetniku liste Skupaj-Insieme ni znano, da bi kakška urbanistična varianta, ki jo je sprejel občinski svet, dopuščala možnost spremembe urbanistične namembnosti, Rozza pa opozarja še na uničujoče posledice, tudi za turizem, ponovne erozije obalnega pasu zaradi novogradnje, pa tudi na privatizacijo plaže, zato župana naproša, naj mu zadevo čimprej pojasni in mu posreduje pisen odgovor.

BAZOVICA - Bagerji na nekdanjem mejnem prehodu Lipica

Italijani podrli še eno mejo

Decembra 2007 so italijanske oblasti rušile glavne mejne prehode - Slovenski bloki v glavnem še stojijo

Včeraj so se na nekdanjem mejnem prehodu med Bazovico in Lipico pojavili bagerji, ki so začeli rušiti mejni objekt na italijanski strani. Ob vstopu Slovenije v schengenski prostor, decembra 2007, so italijanske oblasti podirale glavne mejne prehode, zdaj pa so se očitno lotile manjših. Slovenski bloki so medtem večinoma nespremenjeni.

KROMA

OKUSI KRASA 2009 V ponedeljek Zdrava prehrana na Kraški ohceti

Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) obvešča vse krajevne gostinske, trgovske in pekarske obrate, da bo preditev *Okusi Krasa 2009* potekala od 17. oktobra do 8. novembra. Letošnja osrednja tema bo sadje, ki uspeva na Krasu in Primorskem oz. ga uporabljam v kraški kuhinji. Sodelujoče restavracije bodo svoje recepte objavljale tudi v Jadranskem koledarju 2010, saj bo sadje hrkrati vezna nit Koledarja na pobudo njegove urednice Vesne Guštin. SDGZ poziva morebitne interesente in zamudnike, naj se prijavijo čim prej, saj se mudi s pripravo in tiskom zgibank *Okusov Krasa* in Jadranskega koledarja. Krajevne gofstilne, pekarne, trgovine jestiv in vinoteke lahko se lahko oglašajo do konca meseca pri tajništvu gostinske sekcije SDGZ v Trstu, kjer so jim na voljo prijavn obrazci in informacije, pa tudi na tel. 040/6724824 ali preko e-pošte info@sdgz.it. Pokrovitelja pobude sta Trgovinska zbornica Trst in Pokrajina Trst. S sodelovanjem Pokrajine, Fundacije CRTrieste, zadruge AMICO, socialnih občinskih in zdravstvenih služb ter KRUT-a bo prva predstavitev *Okusov Krasa* že za Kraški ohcet in sicer v ponedeljek, 24. avgusta, ko bodo sprejeli v repenski Kraški hiši in kmetiji Marcelli skupino tretje starostne dobe na posebnem izobraževalnem srečanju in degustaciji z naslovom Zdrava prehrana na 24. Kraški ohceti.

Seznam daril za letošni par Kraške ohceti

Enoletna naročnina na Primorski dnevnik - darilo družbe DZP-PRAE
Narodna noša za nevesto - prispevek Občine Repentabor

Poročni kolač - darilo pekarnice Čok z Opčin

Poročni in naprsni šopek, 80 nageljnov - darilo cvetličarne Atelie Dom Art - Viviana Kljun Opčine

Zlata poročna prstana - darilo zlatarne in urarne Malalan z Opčin

Par čevljev za ženina in nevesto - darilo trgovine s čevljji Malalan z Opčin

Srebrni okvir - darilo draguljarne Skerlavai - Trst

1 surov pršut - darilo podjetja Tiberio Mauri iz Lakotičca

Komplet kuhinjskih nožev - darilo železnine SAFER s Prosek

Popust za poročno potovanje - darilo turistične agencije Aurora

Leseni podstavec s kuhinjskimi noži - darilo Pohištva Kralj Opčine

Nakupovalni bon v višini 150 evrov - darilo Pekarna-slaščičarne Jazbec

Kdor bi želel še obogatiti »košaro darov«, naj to sporoči na občino Repentabor (tel. 040/327335 - g.a. Tamar) od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure ali pa neposredno v tajništvo našega dnevnika (najbolje po elektronski pošti: trst@primorski.eu).

VREME - Zelo soporno bo vsaj še do jutri

Tropska vročina, kmalu tudi Trst med rizičnimi mesti

Po ocenah deželne agencije Osmer je tovrsten pojav za pozni avgust nekoliko nenavaden, ni pa izreden

Tropska avgustovska vročina še naprej greje cel Apenninski polotok, pri čemer Furlanija-Julijška krajina in Trst nista izvzeti. Včeraj je bila vročina izredna v petih italijanskih pokrajinah, in sicer v Milanu, Rimu, Brescii, Latini in Perugii. Danes se jim bodo pridružila še tri mesta (Benetke, Firence in Bologna), jutri pa še Trst, Bocen, Civitavecchia, Rieti in Messina (kjer prebivalci zaradi visoke vlage občutijo 41 stopinj, opozarja civilna zaščita).

Klub tem podatkom je bila najvišja temperatura včeraj v Trstu nekoliko nižja v primerjavi z ostalimi pokrajinami v Furlaniji-Julijški krajini, kjer je po podatkih deželne meteoroške agencije Osmer marsikje presegala 35 stopinj. V Trstu je bila najvišja temperatura 30 stopinj, na kraških planotih pa je bila precej višja. Pomembno vlogo odigrava vlašča, ki je na obalnem pasu višja kot drugod (med 50 in 60 odstotki, v Furlaniji pa je okrog 40-odstotna). Zaradi tega niha občutena temperatura tudi v Trstu med 37 in 39 stopinjam. Noči so v mestu tudi vroče (25 stopinj). Pri službi 118 so povedali, da pomembnejši posegov zaradi vročine zaenkrat ni bilo.

Pri agenciji Osmer menijo, da so tovrstne temperature za teden po velikem šmarnu nekoliko nenavadne, niso pa izredne. Pozno avgustovsko pojav vročino so že zabeležili v letih 1993 in 2003. V prihodnjih dneh se vremenska slika naj ne bi spremenila, sopara bo trajala najmanj do juči zvečer, najbrž pa bo pestila naše kraje tudi v soboto.

Otroka se hladita sredi vodometa na Drevoredu Gessi pri Sv. Vidu

ARHIV KROMA

MEHIKA - Teresita Cabrera Sandru Furlanu v spomin

Razgledan in moder človek, ki je venomer pomagal najšibkejšim

Iz Mehike smo prejeli pismo Teresite Cabrera, živiljenjske sopotnice Openca Sandra Furlana, ki so ga neznani roparji 14. avgusta ubili na nem avtobusu v prestolnici Ciudad de Mexico. »Želim si, da bi bilo to pismo objavljeno v Primorskem dnevniku, ker je bil Sandro italijanski državljan slovenskega jezika in je vsako jutro bral časopis na internetu,« je uvodoma zapisala gospa Cabrera. Pismo objavljamo v celoti v slovenskem prevodu.

Ne morem drugega, kot da se zahvalim Bogu, ker je bil Sandro del mojega življenja. S tem spisom bi želela preprečiti morebitno objavo informacij, ki bi izkrivile nasilni dogodek, v katerem je izgubil življenje moj mož, Alessandro Furlan, po rodu iz Italije. Zavračam objavo vsakršnega posnetka bolestnega značaja o dogodku (to se je zgodilo predvsem v Mehiki). Prosim, da bi dogodek obravnavali z resnim in prizadavnim novinarstvom, kakršnega si je Sandro vedno želel. Sodnikom in prijateljem, mehiškim in italijanskim, se zahvaljujem za izrazeno solidarnost. Za podporo se zahvaljujem mehiškim oblastem in italijanskemu veleposlanstvu v Mehiki. Prepričana sem, da bo mehiška vla- da znala zadostiti pravici.

Najbolj dragocena stvar, kar jih imava Sandro in jaz, je najina zgodba. Nenavadna, posebna, edinstvena zgodba, kakor je bil edinstven on sam. Spoznala sem ga v kraju Bahia de Mazunte, na skorajda deviški plaži na obali mehiške zvezne države Oaxaca. S prijateljico Sylvie sem stopila z avtobusa, ki najuje pripeljal iz Ciudad de Mexico. Bili sva študentki, obiskovali sva prvo polletje zgodovine umetnosti v kulturnem centru Casa Lamm. Bil je torek. Zgodaj zjutraj, dobro se spominjam. Sama sem se sprehal po plaži, ko je mojo pozornost ujel moški z močno osebnostjo. Skrbno sem si ga ogledala: igral se je s črnim, velikim psom, ki se je v lovnu na neobstoječo žogo zaganjal v valove. Oseba, ki je še nisem poznala, je z mivko oblikovala žogice, ki so se v morju topile in izginjale. Opazila sem, da dobro meče. S časom sem ugotovila, da je dober del svojega življenja igral baseball, v drugi bazi - šport, ki ga je na televiziji najbolj navduševal. Potem ko sem ga videla, sem bila osupla: v trenutku sem razumela, da je to moški mojega življenja.

Med nama je zaradi tistega črnega psa vzklil pogovor, ki se mi je zdel veličasten. Dobri dve uri sva sedela na plaži in klepetala. Teme so bile najrazličnejše: fotografije Tine Modotti in njen življenje v Mehiki; film Il postino (Poštar); vojna na Balkanu; življenje Pancha Ville, katerega je Sandro zelo občudoval; Roberto Baggio, Juventus in nogometne tekme, ki sem jih gledala na skrivaj pred svojo materjo Pito; predkolumbijske kulture v Mehiki in lepotu hrvaške obale. Končno sem naletela na izredno razgledanega moškega, bogatega z anekdotami in velikansko potrežljivostjo, s katero mi je razlagal subtilne in obenem pomemljive podrobnosti zgodbine. Sandra je sodobna zgodovina navduševala. V naročju sem imela fotografski aparat in knjigo Italijanke Laure Ruaro. Najin klepet je potekal v italijansčini, mestoma v španščini in s kretnjami, kar je zelo značilno za Italijane. Zmenila sva se, da greva skupaj na večerjo in tam se je začela najina zgodba. Odtlej se nisva nikoli več ločila.

Zelo iskreno lahko povem, da 33-letna razlika v starosti, kolikor je je billo med Sandrom in mano, ni predstavljala nikakrsne ovire, ne zame, ne zanj. Ljubila sem njegove lase, z njihovo poprasto-solno barvo, njegove ogromne roke, vedno pripravljene stiskati roke sogovornikov, seveda s pogledom naravnost v oči. Sandro je bil vedno želian nuditi pomoč. Človeka brez rok in nog, ki sedeč na vozičku berači na postaji podzemne železnice Zocalo, v središču Ciudadada de Mexico, je Sandro vedno klical »amico mio«, v italijansčini. Gospa, ki s svojim bolnim, skoraj negibnim sinom na samokranici prodaja časopise in Calle Madero, je Sandra tako cenila in ga vsakič blagoslovila, ko se ji je približal in ji izročil nekaj kovancev. Razločno vidim pred sabo pometača, kateremu je Sandro podaril čevlje, srajco in hlače. Seznam bi se lahko nadaljeval v nedogled.

V zvezi s tem, kar se je zgodilo v petek, 14. avgusta, lahko samo povem, da sem uničena. Počutim se počabljen, ker sem izgubila človeka, ki je predstavljal moje vesolje. Izgubila sem sogovornika neskončnih kramljaj, velikega vodiča, s katerim sem vsaj dvakrat tedensko hodila po ulicah zgodovinskega centra mesta. Izgubila sem človeka, ki me je naučil

Sandro Furlan in Teresita Cabrera

ljubiti pse, še zlasti nemške ovčarje. Izgubila sem najbolj koretnega človeka, kar sem jih poznala. Izgubila sem človeka, ki je imel vedno na zalogi moder stavek ali besedno igro, ki ti je iztržila nasmeh. Izgubila sem človeka, ki me je naučil sposobnosti manjšine, tako ideološke kot etnične. Izgubila sem človeka, ki je živel tako, da je zagovarjal tiste, ki so bili žrtve krivic in

tako, na ta način, je Sandro umrl.

Mehika je izgubila človeka, ki je

strastno ljubil to državo: njenog

zgodovino, njenog gastronomijo, njen

običaje, jezik in ljudi. Italija pa je iz-

gubila pravega tovariša.

Hasta la Victoria Siempre,

Teresita Cabrera

Ciudad de Mexico, 17. avgusta

2009

MEHIKA - Preiskava o umoru na avtobusu Roparji izginili v neznano, policija išče avtomobil

Tožilstvo glavnega mehiškega mesta Ciudad de Mexico je uvelodil preiskavo v zvezi z ropom na mestnem avtobusu, med katerim je v petek, 14. avgusta izgubil življenje 60-letni Sandro Furlan, po rodu z Općin.

Mehiški mediji pišejo, da je četverica roparjev še vedno na begu in da so preiskovalci na podlagi pričevanj potnikov avtobusa izdelali fotorobota dveh od štirih roparjev. Fotorobota je na svoji spletni strani objavila televizija Milenio, ki omenja, da naj bi bila osušljence stara od 35 do 40 oz. od 25 do 30 let. Ostali mediji so sicer poročali, da naj bi potnik ne napadli štirje oboroženi mladoletni.

ki, od katerih je eden ustrelil Furlana, ki se skušal upreti kriminalcem. Drugi izstrelek je zadel v prsi 14-letno dekle, ki leži v bolnici.

Dnevnik La Cronica de Hoy je pred dnevi pisal, da policija vztrajno išče zelen avtomobil, ki je v četrti Iztapalapa dohitel avtobus in odpeljal roparje v neznanu. Priče naj bi po poročanju tega časopisa povedale, da so bili agresivni kriminalci stari 15 ali 16 let, kar ni v skladu s poročanjem prej omenjene televizije. Dnevnik La Jornada pa navaja podatek, da policija v mehiški prestolnici zaradi različnih kaznivih dejanj vsak dan pridrži v povprečju 14 mladoletnikov. (af)

Poklon paradižniku v botaničnem vrtu

Jutri bo v mestnem botaničnem vrtu (Ul. Marchesetti 2) spet novo poletno srečanje niza Morje cvetja. Točkat bo protagonist večera paradižnik. »Il pomodoro, succoso itinerario adriatico« bo naslov srečanja, ki ga bo jutri ob 21. uri vodil Marino Voci. V botaničnem vrtu so ravno za to priložnost posadili nekaj paradižnikovih rastlin, ki si jih bodo udeleženci seveda lahko ogledali, nazadnje pa bo zanje poskrbljeno še za presenečenje. Veliki šef restavracije Ai fiori Stane Puzzer jim bo namreč razkril, kako se pripravi slatno paradižnikovo omako, mrzlo juho gazpacho ali paradižnikov žele.

Praznik krompirja pri nabrežinski postaji

Združenja Ajser 2000, Proloco Mi-treto in župnija Naselja sv. Mavra s podporo devinsko-nabrežinske občine prirejajo od jutri do 24. avgusta prvi Praznik krompirja. Pri nabrežinski železniški postaji, kjer je pivnica Franz Josef Stube, bo poskrbljeno za zabavo ob hrani (poleg krompirja bodo ponujali tudi meso in ribe) in igrah, razstavah in glasbenih nastopih.

Razpis za štipendije za študij v tujini

Dežela Furlanija-Julijška krajina razpisuje štipendije za univerzitetne študente iz dežele, ki bodo v študijskem letu 2009/2010 študirali v tujini. Dežela bo namenila študentom v tujini 40 tisoč evrov, vsaka posamezna štipendija pa bo znašala 3.200 evrov. Za finančno podporo lahko zaprosijo študenti, ki so višjo šolo zaključili v šolskem letu 2007/2008 s končno oceno vsaj 70/100, med univerzitetniki pa tisti, ki so v lanskem študijskem letu 2008/2009 opravili vsaj polovico predvidenih izpitov. Podpora bo porazdeljena na podlagi izjav o ekonomskem stanju ISEE in ISPE za leto 2008. Rok za vložitev prošenj zapade 27. oktobra.

Izlet za starejše občane

Odgovorna za upravno službo - socialno skrbstvo obvešča, da Občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet v Avstrijo v Grad Hochosterwitz in v muzej na odpretem Maria Saal v torek, 8. septembra. Letovanja se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65 letom) s stalnim bivališčem v eni od navezenih občin. Za vpisovanja in morabitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, naselje Sv. Mavra 124 - Seljan, od ponedeljka do petka, od 8.30 do 12. ure. (tel.št.: 040/2017385-3390). Vpisovanja se zaključijo v ponedeljek, 24. avgusta.

Inps ponuja nove tehnološke usluge

Poenostavljanje je eno od vodil po-kojninskega zavoda Inps. V ta okvir spadajo tudi olajšave, ki jih omogoča tehnološki napredek. Na spletni strani www.inps.it je namreč na voljo servis »Inps risponde«: obiskovalci imajo na voljo vse elektronske naslove pokrajinskih direkcij in posameznih agencij, pri katerih lahko dobijo pisne informacije o veljavni normativi in osebnih fasciklih. Predvidena so tudi digitalna potrdila, kar daje komunikaciji tudi zakonsko vrednost. S pomočjo SMS sporočil pa Inps obvešča upokojence in brezposelne o poteku njihovih postopkov (na primer, ali je vložena dokumentacija popolna). Na telefonski številki 803 164 so štiriindvajset ur dnevno na voljo registrirane informacije o delovanju zavodov Inps in Inail; kdor želi govoriti z operaterjem, lahko pokliče vsak delavnik od 8. do 20. ure, ob sobotah pa med 8. in 14. uro.

NABREŽJE - V mestu in na barkovljanski obali

»Turistične« podgane

Legla glodalcev okrog kipa Nazaria Saura pred Pomorsko postajo - Podgansi »topolini«

Levo: turistični parček; spodaj: podgansi samček
KROMA

Ko bi se doktor Bernard Rieux v teh vročih avgustovskih dneh podal iz Camusovega Orana v Trst in se - kot tačas številni tuji turisti - sprehodil po tržaškem nabrežju ali po barkovljanski obali, bi med pohajkovanjem v iskanju kotička sence, osvežitve in ohladitve zelo verjetno naletel na svoje stare znane: podgane. Ljudem ne prav priljubljeni glodalci so postali zadnje čase na nabrežju vse bolj opazni, kar sicer ne čudi, saj njihovo »zgodovinsko prisotnost« na tem območju potrjuje celo po njih poimenovan pomol.

Podganje leglo se je z leti razširilo s pomola vse do zelenice pred Pomorsko postajo. Pred dnevi se je kar nekaj tolstih podgan s svojim zarodom opletalo med nizkim grmičevjem pod kipom Nazaria Saura, medtem ko so turisti v opoldanski pari zaman iskali parkirni kotiček. Koliko podganskih smrčkov je smukalo okoli marmornatega podstavka bronastega istrskega heroja, tudi tak izvedenec, kot je doktor Rieux, ne bi mogel izračunati. Vsem pa je na dlani, da se bo leglo v kratkem podvojilo, podeseterilo, postoterilo, če bo - ob pomanjanju mačk, ki so po steriliziranju dejansko izginile z območja - izostal tudi standardni protipodganski ukrep, imenovan deratizacija.

Podobno korenito akcijo bi morali opraviti tudi na barkovljanski obali. Prav v enem tamkajšnjih kotičkov je fotograf ujel v kamero bližnjo »sorodnico« polkrožnih topolinov. Obiskovalci barkovljanske obale vedo povediti, da podgane »strajo« tudi v portici. Ljudje nergajo; podgane prenašajo bolezni, se pritožujejo. Kuge sedaj gotovo ne, bi ocenil Camusov doktor Rieux, pa vendar: nekaj bi bilo le treba postoriti, da bi tržaško in barkovljansko nabrežje ponudili domačinom in turistom prijaznejši obraz od podganjega.

M.K.

POLETNE PRIREDITVE - Niz jazz večerov

Zaključil jih je priljubljeni Lelio Luttazzi z odličnim ansamblom »prijateljev«

Da Tržačani ljubijo jazz, so potrdili dobro obiskani večeri niza letošnjih poletnih prireditiv, da pa nikakor niso pozabili na Lelija Luttazzija, so pokazali z množično udeležbo na zaključnem večeru niza, katerega osrednji gost je bil starosta tržaških jazz manov. Luttazzi je z odli-

čnim jazz ansamblom prejšnjo soboto nastopil na prijetnem poletnem prizorišču Velikega trga, ki so ga gledalci povsem zapolnili. Lahko bi sicer malce pikro pripomnili, da za sklepni kot za vse ostale jazz koncerte ni bilo treba plačati vstopnice, vendar pa je 86-letni glasbenik, ki se je

pred nedavnim vrnil in Trst, ostal zapisan v tržaških srcih, predvsem s svojimi skladbami v narečju. Proti koncu večera je s svojim klavirjem odpel tudi slednje in občinstvo je pelo z njim. Sicer pa je bil program všečno sestavljen in dobro izveden, kar je občinstvo, tržaško in ne, znalo ceniti.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 20. avgusta 2009
BERNARD

Sonce vzide ob 6.11 in zatone ob 20.04 - Dolžina dneva 13.53 - Luna vzide ob 6.05 in zatone ob 19.54

Jutri, PETEK, 21. avgusta 2009
MIRIJANA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29,7 stopinje C, zračni tlak 1021,8 mb raste, veter 10 km na uro severo-zahodnik, vlaga 56-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 26,7 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 22. avgusta 2009
Lekarne odpre
tudi od 13. do 16. ure

Ul. Cavana 11 - 040/302303, Oštrek Osoppo 11 - 040/410515, Boljunc - 040/228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odpre
tudi od 19.30 do 20.30**

Ul. Cavana 11, Oštrek Osoppo 11, Ul. Settefontane 39, Boljunc - 040/228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30**

Ul. Settefontane 39 - 040/390898.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljika do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta za poletni premor.

ARISTON Poletna arena: 21.00 »Frozen River«,

CINECITY - 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »Alieni in soffitta«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Sex movie«; 16.00, 17.00, 18.45, 20.00, 21.30, 22.00 »Harry Potter e il principe mezzosangue«; 16.30, 18.30, 20.15 »Ken - Il guerriero«; 18.00, 22.00 »La rivolta delle ex«; 16.00, 18.50, 21.45 »Transformers«; 16.00, 20.00 »Una notte da leoni«.

FELLINI - Dvorana je zaprta za poletni premor.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 20.30 »La misma luna«; 18.45, 22.15 »Niente velo per Jasira«,

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.15 »Coralline e la porta magica«; 19.45, 22.00 »I love Radio Rock«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Obsessed - Il thriller«,

KOPER - KOLOSEJ - 18.40, 21.40 »Neslavne barabe«; 17.30, 19.30, 21.30 »Vse moje bivšec«; 16.40 »G-Force«; 19.10, 21.10 »Snubitev«; 16.20 »Harry Potter in Princ mešane krvi«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 17.40, 19.05, 20.30, 22.15 »Alieni in soffitta«; Dvorana 2: 16.30, 19.30, 22.00 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Killshot«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Sex movie«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana je zaprta za poletni premor.

Šolske vesti

ZDRUŽENJE STARŠEV O. Š. FRANA MILČINSKEGA obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajtel« in šahovsko, fotografasko in računalniško delavnico »Mišk@« sprejemamo vpise še danes, 20. avgusta. Za vsa do-

datna pojasnila in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: franmilcinski@gmail.com

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinjivo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 22. avgusta. Od pondeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA

A.M. SLOMŠKA obvešča, da bo med poletno prekinjivo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 22. avgusta.

RAVNATELJSTVO DTTZG Žige Zois obvešča dijake, da bodo preverjanja za odpravljanje primanjkljajev na sedežu v dneh 27., 28. in 29. avgusta po koledarju, ki je izobesen na oglašni deski na sedežu in objavljen na spletnem mestu www.zigazois.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo zaradi novih pravil letos podeljevanje letnih suplenec za tržaško in goriško pokrajino potekalo skupno, in sicer v petek, 28. avgusta, v prostorih Nižje srednje šole »S. Kosovel« na Opčinah, Bazovška ulica, št. 7, in sicer ob 10.00 za vrtce in osnovno šolo ter ob 11.30 za nižje in višje srednje šole. Kdor bi se podelilive ne mogel udeležiti, lahko v ta namen izpolni pooblaščilo. Tozadevni obrazci so na voljo tako na tržaškem kot na goriškem sedežu Urada. Seznam razpoložljivih mest bo vsaj 24 ur prej objavljen na oglašnih deskah tržaškega in goriškega urada.

RAVNATELJSTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN obvešča, da bo avgusta ob sobotah zavod zaprt ter da se bo redni pouk za š.l. 2009/2010 začel v torek, 15. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo prvi dan pouka v šolskem letu 2009/10 v četrtek, 10. septembra 2009. **NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA** se bo pouk v šolskem letu 2009/10 začel 10. septembra.

Izleti

ŠOLSKE SESTRE DE NOTRE DAME

vabimo na skupno goriško-tržaško romanje na Barbano, v ponedeljek, 31. avgusta. Po skupni sv. Maši na Barbani bomo šli na kosilo v Bilje, potem pa na Sv. Goro, kjer bomo imeli pete litanje Matere božje in blagoslov z Najsvetejšim. Avtobus bo odpeljal iz Opčin ob 7.00, s Trga Oberdan ob 7.15, s Prosek ob 7.30, iz Sv. Križa ob 7.35, iz Sesljana ob 7.40. Povratek okrog 20.30. Za vpis in ostale informacije poklicite čimprej na tel. št.: 040-220693 ali 347-9322123.

SKD IGO GRUDEN vabi na izlet s splavom po Dravi v nedeljo, 13. septembra. Odhod s trga v Nabrežini ob 8.00, ob 11.30 vkrcanje na splav v Gortini (občina Muta), dvourna vožnja s programom in flosarsko malico, popoldne še obisk Prežihovine in ogled pivovarne v Trobljah. Povratek okoli 20. ure. Cena izleta 35,00 evrov. Vpisovanje v kavarni Gruden in v trgovini Sergija Kosmine v Nabrežini.

SKUPINA 85 organizira od 19. do 25. septembra izlet: Donava od Beograda do Črnega morja. Informacije in vpisi: info@gruppo85.org, tel. 348-5289452 ali 338-7417105.

Čestitke

Uganka za SONJO! Kdo ti na polni dan, da te dolgčas ne bi prevzeli? Kdo poskrbi, da bi objeme tople in vroče poljubčke tvoj vsakdan imel? Gotovo si uganila! In ker je danes tvoj praznik bomo poskrbeli, da ti ga še polepšali bomo, ti zaigrali in zapeli in ti vse najboljše zaželeti! Tvoji na-vihanci Marko, Jozette in Marisol.

Draga SONJA! Zdravje, ljubezen in toplina tvoje družine, naj ti bodo še v naprej temelji tvojega življenja, uživaj ga vsak trenutek! Vse najboljše iz srca! Tata, mama, Erika in Ro-bi.

Naj se sliši, naj se zna, da SONJA danes rojstni dan ima! Zdravja, sreče in kar si sama želi, to vsa žlahta ji želi.

Hip hip hura!, naš MARKO na Općinah bo 6. rojstni dan praznovan in kmalu šolarček postal. Da bi bil priden in vesel mu želijo mama, ta-ta, none, nonoti, tetu in stricti. Koš-poljubčkov mu pošiljajo sestrica Ivana, bratraci Kevin, Denis in Erik.

Osmice

OSMICO je odprl Žigon Miro, Zgonik št. 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO je odprl Paolo Pernarčič, Medjavas 21.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu 57.

OSMICO sta in Saležu odprla Sandra in Jožko Škerk.

OSMICO v Bazovici sta odprla Nada in Boris.

OSMICO sta odprla Marčelo in Ervin Doljak v Samotorci 22. Tel. 040-229180.

TERČONOV so v Cerovljah odprli osmico. Tel. 040 - 299435.

V REPNU »NA OREŠJU« ima družina Škarab odprto osmico.

Obvestila

KULTURNO DRUŠTVO Mešani pevski zbor Sežana vabi v sezoni 2009/10 k sodelovanju nove pevke in pevce. Pevske vaje so vsak torek od 20. do 22. ure. Informacije na tel.št.: 031-369859. Vabljeni.

ZDRAŽENJE ZA ZDRAVLJENJE AL-KOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNIČA obvešča cjenjene obiskovalce, da bo odprta s poletnim urnikom (8.00-16.00) do 4. septembra. Zaprtia bo od 10. do 21. avgusta.

ELIC - Proste šole za otrokovo raziskovanje vabi na brezplačna srečanja-delavnice v vrtu Rivoltella (nedaleč od Ostržka) v petek, 21. in 28. avgusta, od 9. do 12. ure »Znanost in igra«. V torek 4., petek, 8. in petek, 11. septembra, bodo od 16. do 18. ure na programu likovne delavnice »Mozaiki iz barvnega papirja«. Vabljeni! Za informacije: 040-55273 ali 320-0488202.

KMEČKA ZVEZA IN PATRONAT INAC v Trstu obveščata da so uradi zaprti zaradi počitnic do 21. avgusta.

OBČINE OKRAJA 1.1 (DEVIN NA-BREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR) in Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem v petek, 21. avgusta popoldne, od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnica: »Igrajmo se alkimista - igre z vodo«, »Znaki...stripov«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega

Pogrebno podjetje

Prisotni smo na
Općinah, v Miljah,
v Boljuncu
in v Nabrežini

Tel. 040 21 58 318

kotička Palček na tel. št. 040-299099 od pondeljka do sobote od 8. do 13.ure.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča cjenjene stranke, da bo zaradi dopusta zaprto do petka, 21. avgusta.

11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskom hotelu v Pliskovici se prične v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri in zaključi v petek, 28. avgusta, prav tako ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev. Info: Zveza slovenskih kulturnih društev, ul. San Francesco 20 (II. nad.), tel. št.: 040-635626, fax: 040-635628, e-mail: trst@zskd.org, www.zskd.eu.

V BARKOVLIJAH bomo počastili zavetnika sv. Jerneja z dvoježično mašo v nedeljo, 23. avgusta, ob 19. uri. Sledila bo procesija s svečkami. Med procesijo bo igrala godba iz Proseka.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZŠSDI organizirata »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Općinah, od 24. do 28. avgusta, ter od 31. avgusta do 4. septembra. Kamp je namenjen deklicam in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št.: 349-7597763 (Nastja), 335-6278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemillennium.com.

COERVERJEVA NOGOMETNA ŠOLA DOBERDOB - ŠZ Mladost vabi od pondeljka, 24. do sobote, 29. avgusta, na igrišče v Doberdobu na poletni kamp, namenjen izpopolnjevanju nogometnih veščin mladih igralcev od 6. do 15. leta starosti. Udeleženci bodo razdeljeni po starostnih skupinah ter bodo pod strokovnim vodstvom trenerja Daria Frandoliča in sodelavcev vadili tehniko nogometne igre po tako imenovani Coerverjevi metodi.

Predvipsnine sprejemamo preko sledenih tel. št.: Domenico Donda 334-6989857, Fulvio Battistuta 338-3681964, Juren Igor 335-6041844, info@jurent.it. **OBLAČENJE NOŠE** (ob bližnji Kraški očetni) - Skupina žensk za šivanje noše pri KD F. Prešeren obvešča, da bo v pondeljek, 24. avgusta, ob 20.30 v društveni dvorani v gledališču F. Prešeren v Boljuncu srečanje: Praktična navodila za zavezovanje rute na glavi in oblačenje noše. Zainteresirane naj prinesejte ruto.

OPZ IN MPS SLOMŠEK vabita nove pevce v svojo sredo. Pevski teden za OPZ 6-10 let bo od srede, 26., do petka, 28. avgusta, v Slomškovem domu Bazovici. Za MPS od pondeljka, 31. avgusta, do petka, 4. septembra, v Savinjski dolini. Informacije na tel. št. 040-226841 (Sandra) ali 040-226480 (Zdenka) po 20.uri.

KNIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

KRUT obvešča, je da poletni urnik uradov sledi: od 9. do 13. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU bo od julija do septembra odprt na sredah od 15. do 17. ure. Bralcji, lahko vrnejo izposojene knjige tudi v uradu za kulturo Občine Dolina: od pondeljka do petka, od 9. do 13. ure.

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 obvešča, da bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala: 040-661088.

ANED - Združenje bivših deportirancev v nacistična taborišča obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario št.1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

BREZSKRNE POČITNICE za otroke in starše! SPD Krasje ponuja osnovnošolcem in nižješolcem delavnice, na katereh bodo pod strokovnim vodstvom dokončali pisanje nalog in ponovili ter utrdili vse, kar naj bi med poletjem predelati za šolo. Obenem se bodo v prijetni družbi lotili tudi umetniških in razvedrilih dejavnosti. Srečanja bodo na sedežu SPD Krasje v Trebčah od 31. avgusta do 4. septembra vsako jutro od 9. do 13. ure. Prijavite se čim prej (ne nujno za vseh pet dni)! Info na tel.št.: 333-1176331 (Nidja).

DELAVNICA LIČENJA Za vse mlade od 14. do 29. leta starosti, ki si želijo preobrazbe. Od 31. avgusta do 5. septembra se lahko na Festivalu mla- dinške ustvarjalnosti brezplačno naučite kako pouzdati svoj obraz. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Općinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave Živa Kušča tel. 339-1693030 ali MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladika@hotmail.com.

SEJEM MLADINSKE USTVARJAL-NOSTI: OD IDEJE DO IZDELKA IN MODNA REVIRJA Vabimo vse mlade ustvarjalce od 14. do 29. leta starosti, da 31. avgusta predstavijo svoje izdelke. Brezplačno. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Općinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladika@hotmail.com. Toplo vabljeni vsi na otvoritev Festivala mla- dinške ustvarjalnosti in ogled Sejma mla- dinške ustvarjalnosti.

44. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2009- Park Finžgarjevega doma - Općine (TS), Dunajska cesta 35: petek, 4. septembra, ob 16.30 dr. David Bandelj, ... Mi se imamo radi (pregled in vizija medkulturnih, medosebnih in medi-

nedeljek, 31. avgusta. Od 1. septembra do 5. septembra brezplačne delavnice za mlade od 14. do 29. leta starosti: gledališka, plesna, likovna, fotografnska, kulinarčna, kantavtorska, licenčna, debatna. V soboto, 5. septembra, ob 10. uri okrogla miza na temo Inovativnost in ustvarjalnost mladih v zamejstvu. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Općinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladika@hotmail.com.

FOTOGRAFSKA DELAVNICA Želite bolje ujeti za večno najlepše trenutke? Od 31. avgusta do 5. septembra Festival mla- dinške ustvarjalnosti ponuja možnost, da se brezplačno preizkusite v umetniški fotografiji. Toplo vabljeni vsi od 14. do 29. leta starosti. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Općinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladika@hotmail.com.

GLEDALIŠKA DELAVNICA Festival mla- dinške ustvarjalnosti vabi na brezplačno gojenje gledaliških talentov. Celo tedenska delavnica je namenjena mladim od 14. do 29. leta starosti ter članom M.O.S.P.-a ter S.K.K.-ja. Kdaj: od 31. avgusta do 5. septembra, kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Općinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladika@hotmail.com.

KANTAVATORSKA DELAVNICA Če se vam v mislih rojevajo pesmi in ne poznate sredstev kako jih spraviti na dan, se lahko udeležite Kantavtorske delavnice, ki je namenjena vsem glasbenim ustvarjalcem od 14. do 29. leta starosti. Vabljeni! Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Općinah (Dunajska 35).

KULINARIČNA DELAVNICA Za vse od 14. do 29. leta starosti, ki si želijo po- blije spoznati pristno kraško kulina- rično zakladnico, lahko od 31. avgusta do 5. septembra obiščete Festival mla- dinške ustvarjalnosti in se udeležijo brezplačne Kulinarčne delavnice. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Općinah (Dunajska 35).

KULTURNI DNEVI NA TEMO »INOVA-

TIVNOST IN USTVARJALNOST MLADIH V ZAMEJSTVU«

5. septembra ob 10. uri se bo pričela okre- gla miza, kjer bodo mladi iz zamejstva ter udeleženci poletnega dela Mladih predstavili zaključke na temo. Vljudno vabljeni vsi. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Općinah (Dunajska 35).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča da bodo uradni poslovali od 9. do 13. ure.

60-LETNIKI Z OPĆIN in okolice organizirajo 13. septembra enodnevni izlet z avtobusom na Koroško s splavarji. Prijave na agenciji Ideja turizem v Sežani (bivši Kompas). Dobrodošli so tudi soprigi in soprogi slavljenec. Za informacije: 040-213682 (Igor), 040-215033 (Ana) in večernih urah.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini vsako so- boto in nedeljo s pričetkom 19. sep- tembra. Vpisovanja na info@skdevin.it ali pa na 040-209873.

LETNIKI 57 od Milj do Devina orga- nizirajo v soboto, 26. septembra, eno- dnevni izlet. Za informacije tel. št.: 340-8321902 (Marta); 040-327019 (Renzo) v večernih urah.

PUPKIN KABARETT - prvič v Dolini Glinščice: razburljiva poletna noč v produkciji gledališča Mielea in v organi- zaciji »Parovel events«, bo omami- la in predramila vso Dolino Glinšči- ce! Humor za sladkokusce, glasba za dušo, vse to se bo dogajalo v kleti Par- ovel v Boljuncu danes, 20. avgusta ob 21. uri. V slučaju slabega vremena bo predstava 21. avgusta ob isti uri. Tel. št.: 346-7590953 - www.parovelevents.com.

OBČUTENA VSEMANJŠINSKA PRO-SLAVA NA BAZOVSKI GMAJNI se bo letos odvijala v nedeljo, 6. sep- tembra, ob 15. uri. Zbori bodo skupno zapeli pesmi Žrtvam, Bazovica, Stoji tam v gori partizan in Vstajenje Primorske. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD, UL. San Francesco 20, tel. št.: 040-635626.

Skupna pevška vaja bo v četrtek, 3. septembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Općinah. Vljudno vabljeni vsi pevci.

terarnih odnosov med Slovenci v Italiji in Sloveniji); sobota, 5. septembra, ob 16.30 dr. Boštjan Žekš, Slovenci v zamejstvu in po svetu po padcu meja, v obdobju globalizacije; nedelja, 6. septembra, ob 10. uri, dr. Edward Kočač, »Postkrščanska era ali vek novega krščanstva?«, ob 16. uri dr. Matej Makarovič, Slovenija, Evropa in glo- balizacija. V nedeljo, 7. septembra, ob 9. uri bo na prireditvenem prostoru za udeležence Drage sv. maša. Spremna prireditev: Brezmejni študijski dnevi - tri desetletja izrazov v soboto, 5. sep- tembra ob 11. uri, v Bambičevi gale- riji na Općinah, Proseška ul. 131 (na- sproti župnijske cerkve).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM pri- reja »Cheerleading Free Open Day« v soboto, 5. septembra, ob 9. do 16. ure v telovadnici F.Bevk na Općinah. Brezplačni dan plesnimi in navija- škimi delavnicami ter demonstracija- mi društvenih skupin. Namenjen je osnovnošolcem, srednješolcem in viš- ješolcem. Prijave in info@cheerdan- cemillenium.com.

DEBATNA DELAVNICA Inovativnost in ustvarjalnost mladih v zamejstvu. Koliko možnosti imajo mladi? Kakšno pot je potrebna za uveljavitev idej in projektov? Je tujina edina možnost? To so teme o katerih si bodo lahko mladi od 14. do 29 leta starosti izme- njali mnenja in jih ob koncu Festiva- la mla- dinške ustvarjalnosti 5. sep- tembra predstavili na okrogli mizi na temo »Inovativnost in ustvarjalnost mladih v zame

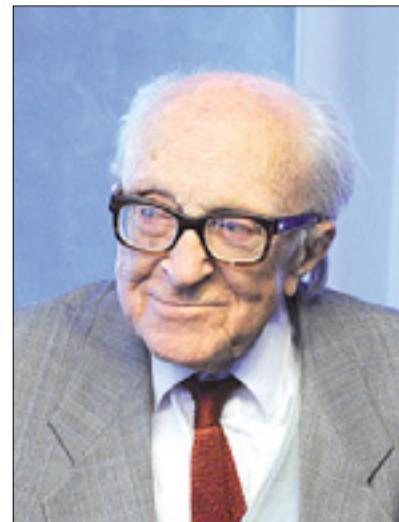
VILENICA 2009 - Od 2. do 6. septembra na različnih lokacijah

V središču Vilenice tudi Trst in njegova obmejna identiteta

Dobitnik nagrade vilenica Claudio Magris in Boris Pahor se bosta v Trstu pogovarjala z Dragom Jančarjem

Okrug štirideset avtorjev iz več kot dvajsetih držav, poleg njih pa še vrsta akademikov, urednikov, založnikov in kulturnih posrednikov iz srednjeevropskih in drugih držav: to so protagonisti 24. mednarodnega literarnega festivala Vilenica, ki se bo v organizaciji Društva slovenskih pisateljev in Kulturnega društva Vilenica odvijal med 2. in 6. septembrom. Njegova ponudba je iz leta in leto pestrejša, tudi geografsko: festivalski predvečeri bodo potekali v Ljubljani, Gorici, Mariboru, Kopru, Celju in Pliskovici, dogodki rednega in spremjevalnega programa pa v Lipici, Trstu, Štanjelu, Sežani, Biljah in seveda v očarljivi jami Vilenica, kjer bo 5. septembra svečana podelitev nagrade vilenica za leto 2009. Njen zmagovalec je kot znano pisatelj in esejist Claudio Magris.

Magris pa ni edini Tržačan, ki se mu želijo prireditelji pokloniti: slovenski pisatelj v središču pozornosti letošnjega festivala bo namreč Boris Pahor. V Ljubljani bodo 4. septembra predstavili angleški prevod njegovega romana *Popad* s pomladjo in Izbrana dela, ki bodo v prihodnjih dneh izšla pri Mladinski knjigi in Cankarjevi založbi. Iste dne bosta Magris in Pahor tudi protagonista sprejema ljubljanskega župana Zorana Jankovića, ki se ga bo udeležila tudi ministrica za kulturo Republike Slovenije Majda Širca.

Boris Pahor

KROMA

Claudio Magris

KROMA

Drago Jančar

KROMA

Če je govor o Magrisu in Pahorju, je seveda govor tudi o Trstu: mestu v zalivu in njegovi obmejni identiteti je posvečen poseben programske sklop. V četrtek, 3. septembra, bo namreč del Vilenice potekal v Trstu: ob 10. obljetnici smrti prvega nagrjenca Vilenice Fulvia Tomizze bodo udeleženci obiskali kraje iz njegovih romanov (po Tomizzevih tržaških poteh jih bo vodila Patrizia Vascotto). Ob 19. uri pa bo v muzeju Revoltella Drago Jančar vodil

pogovor z Borisom Pahorjem in Claudiem Magrisom.

Popoln spored vseh literarnih branj in okroglih miz (tista z naslovom *Kdo izbere?*) bo pod drobnogled postavila izbor avtorjev in njihovih del na trgu in v medijih) je na voljo na spletni strani www.vilenica.si. Omeniti pa velja vsaj še obsežni zbornik Vilenica, v katerem je predstavljenih 22 avtorjev iz srednjeevropskih in nekaterih drugih držav; med njimi so tudi Italijan Umberto Galimberti in Slovenci

Ines Cergol, Štefan Kardoš, Jana Putre Srdič, Peter Rezman ter Tone Partljič. Besedila so objavljena v izvirniku ter v slovenskem in angleškem prevodu, poseben razdelek pa je namenjen vilenškemu nagrjencu.

V okviru projekta *Manj* poznane književnosti na Vilenici bo posebna pozornost namenjena literaturi Flandrije; izšla bo tudi antologija sodobne poezije, ki nosi naslov *Ruimte*. Posebna pozornost pa bo posvečena tudi ustvarjalnosti argentinskih Slovencev. (pd)

Zgodbe Suzane Tratnik v italijanskem prevodu

Pisateljica Suzana Tratnik, ki predstavlja pomembno ime slovenske sodobne proze, postaja vse bolj uveljavljena tudi v tujini. Številnim prevodom se je pridružila italijansčina, saj je pri založbi Zoe Edizioni izšel izbor 13 zgodb z naslovom »Massima discrezioni« po zgodbi *Diskretnost zajamčena*. Izbor za italijansko izdajo obsega zgodbe iz zbirk *Pod ničlo*, *Na svojem dvorišču* in *Vzporednice*, ki so v izvirniku izšle v zbirki Lambda založbe ŠKUC. Zgodbe je v italijansčino prevedel Luka Pieri, so sporočili iz ŠKUC-a.

Tratnikova, dobitnica nagrade Prešernovega sklada, se letos lahko pohvali tudi s prevodom romana *Ime mi je Damijan* v slovačino. Prevod je za zbirko *Sto slovanskih romanov* prispevala Stanislava Chrobakova Repar. Sicer pa je kratke zgodbe Suzane Tratnik najti tudi v albanski, angleščini, bolgarski, češčini, hrvaščini, japonski, litovščini, madžarski, makedonski, nemščini, nizozemščini, poljski, romunščini, srbski in španščini.

Če je za pisateljicin prvenec *Pod ničlo* veljala izrazita urbanost, ki so jo mestoma dopolnjevale nadrealistične epizode, je za zbirki *Na svojem dvorišču* in *Vzporednice* značilen pogled v preteklost, in otroštvo in mladost, ki jo je avtorica »vzposejala« z današnjim pogledom. (STA)

SALZBURG - Tretji koncert orkestra na festivalu

Muti in Dunajski filharmoniki

Kombinacija Varesejevega dela za simfonični orkester in Faustove simfonije za tenor, moški zbor in orkester

Riccardo Muti je suvereno vodil slovite Dunajske filharmonike

»Ena zvezda je najvišja, to je zvezda Apokalipse. Druga je tista Vzpona. Tretja je zvezda Elementov. Zraven pa obstaja še ena zvezda, to je Domišlja, ki ustvarja nove zvezde in novo nebo«. Besede alkemista Paracelza so objavljene na začetku partiture skladbe Arcana Edgarda Vareseja in so uredile njeni prvi izvedbo leta 1927. Delo francosko-ameriškega skladatelja sloni na viziji, ki daje krila glasbenemu navduhu in ravno vizionarnost je postala most med njegovo skladbo in drugo, bolj literarno obarvano podobo, ki jo posreduje Lisztovo glasbeno razmišljanje o Goethejevem Faustu. Kombinacija Varesejevega dela za simfonični orkester in Faustove simfonije za tenor, moški zbor in orkester je bila osnova tretjega koncerta Dunajskega filharmoničnega orkestra v okviru Salzburškega festivala. Program je predstavljal povezavo med dvema cikloma, ki zaznamujeta letošnji koncertni program, to sta niz Liszt-Szenen v poklon splošno prepovršno poznanemu opusu nemško-madžarskega mojstra, in vsakoletni cikel sodobne glasbe Kontinenta, ki je letos poglabljal zvočne pokrajine Edgarda Vareseja.

Arcana je spomin na skladateljev sen o fanfarah sredi morja in o krožni plovbi ladje, iz katere naj bi izhajalo spiralno gibanje glasbe, ki sloni na fiksni ideji oz. vodilni temi. Namesto vodnih vrtincev je izvedba pričarala vertikalne plamene ognja, s katerimi je Muti vili elanal orkestru in vnesel v skladbo svetlobo sredozem-

skega temperamenta, ki je osvetil pomembno vlogo tolkal in trobil. Odločna dirigentska roka je ravno tako pustila svoj pečat na podobah iz nemške, poglavitev literarne mojstrovine, s katero se je tudi Liszt soočil okrog leta 1857, ko je ustvaril svoj triptih »karakternih slik«. Simfonijo sestavljajo namreč trije stavki, ki ne razvijajo pripovedne nitи na osnovi Faustove zgodbe, temveč dobijo navdih v poetičnih elementnih glavnih likov Fausta, Margarete in Mefistoferesa. Dunajski filharmoniki so pod Mutijevim vodstvom imperativno izrazili duševni nemir vedoželnjega junaka, nakar se niso prepustili čustvenosti melodične linije, ko so v dovršenih koncertantnih trenutkih, v tekočem tempu orisali lirično Margareto. V zadnjem stavku je veličastna parodija Mefistoferesa dala duška dirigenta in dunajskim orkestrašem, ki so tudi tokrat dokazali, da jih povezujeta poseben odnos medsebojnega zaupanja in pretok ustvarjalnih energij. V zadnjem stavku simfonije se pojavljajo besede o odrešenju iz drugega dela Goethejevega Fausta, ki so zaupane zboru (vedno odlični pevci dunajske državne opere, katerim bi lahko očitali le, da so stopili na praktikable zadnji trenutek, se pravi sredi izvajanja tretjega stavka in da je njihovo koračanje precej moteče vplivalo na zbranost poslušalcev) in tenoristu, v tem primeru Michaelu Schadeju, ki je tudi tokrat potrdil svojo izvrstno izvajalsko tankočutnost.

Rossana Paliaga

SALZBURG - Projekt za mlade operne pevce

Festival spodbuja in šola mlade talente

Projekt za mlade operne pevce Young Singers Project je ena od najnovnejših in najbolj zanimivih spremjevalnih pobud Salzburškega festivala. Pevska delavnica, ki se odvija v neposrednem stiku z glavnimi dogodki in s protagonisti prestižnega festivala, je začela delovati lani s podporo enega od glavnih sponzorjev manifestacije. Drugi podpornik je letos omogočil nadaljevanje projekta, ki ga koordinira priznani nemški tenorist Michael Schade, struktura pa je ostala nespremenjena.

Glavni mentorji in organizatorji so tudi letos pojasnili detajle projekta na tiskovni konferenci, katere se je udeležil tudi intendant festivala Jürgen Flimm. Selekcija mladih talentov se odvija jeseni, ko odgovorni preverijo ustreznost prijavljenih kandidatov. Projekt je namreč namenjen zelo omenjenemu številu mladih solopevcev z vsega sveta, ki so v strogi selekciji dokazali, da so že dosegli primerno zrelost za začetek operne kariere. Izbrane udeležence čaka enkratna študijska izkušnja in priložnost; v obdobju festivala sledijo namreč individualnim lekcijam z mnogimi, svetovno priznanimi mentorji, med katerimi je tudi več protagonistov festivala, ki si odtrgojajo nekaj časa srediti ponovitev oper. Ob izpopolnjevanju pevske tehnikе imajo tečajniki na voljo tudi delavnico scenike umetnosti in sledijo vajam za operne produkcije festivalskega programa v stiku z dirigenti in režiserji. Njihov mentor za scensko umetnost je bil Peter Jordan, igralec, ki je odigral letos vlogo Hudiča v znamenitem Hofmannsthalem Slez-

herniku. Letošnji mentorji za operno in koncertno izvajanje pa so bili Michael Schade, Marjana Lipovšek, Thomas Quasthoff, Bernarda Fink in Ryland Davies. Štirikrat so bile lekcije odprtne značaja, se pravi pred publiko, kar daje pevcem možnost, skupaj z zaključnim nastopom, da se predstavijo širši javnosti. Laboratorij je velika priložnost zaradi okvira in zaradi izrednega nivoja odličnih mentorjev, a ne ponuja direktne in zagotovljene povezave s festivalom. Možnost konkretnih angažmajev pa obstaja za pevce, ki imajo talent in pravilno izkoristijo odsev festivalskih reflektorjev: tenorist Joel Prieto je po lanski udeležbi zmagal na tekmovanju Operalia, ki ga je ustanovil Plácido Domingo in je že podpisal sodelovanje z gledališči, kot so Liceu v Barceloni, londonski Royal Opera House in Bavarska državna opera hiša. »Kariera je v vaših rokah in ste edini odgovorni za to,« je pravilno opozoril priznani baritonist Quasthoff na odprti lekciji, na kateri je poudaril tudi, da sanje lahko dobijo krila samo s trdim in resnim delom. Tudi tenorist Michael Schade je na poseben način poudaril, kako morajo mladi ostati z nogami trdno na tleh, saj je glavni namen projekta ustvarjati dolge kariere; operna scena je žal polna enodnevnih zvezd.

Tako po končanem festivalu se bo spet privelo iskanje novih, mladih upov operne scene, ki lahko najdejo informacije za prijavo na spletni strani festivala www.salzburgerfestspiele.at.

ROP

SREDNJI VZHOD - Po krvavem dnevu v Bagdadu premier zahteval revizijo varnostne politike

V sočasnih napadih na vladna poslopja ubitih skoraj sto ljudi

Nasilje tudi v Afganistanu, kjer skušajo talibani ustrahovati ljudi pred današnjimi predsedniškimi volitvami

BAGDAD, KABUL - Srednji v zhod se je včeraj znašel v vrtincu silovitega nasilja, ki je samo v Iraku zahtevalo najmanj 86 življenj, v Afganistanu pa so se še naprej vrstili napadi talibana pred današnjimi predsedniškimi volitvami

Iraški premier Nuri al Maliki je po včerajšnjih smrtonosnih napadih v Bagdadu, ki so zahtevali najmanj 86 življenj, zahteval revizijo varnostnih ukrepov v državi. V skoraj sočasnih napadih na vladna poslopja je bilo ranjenih najmanj 400 ljudi, oblasti pa za napade krivijo pripadnike prepovedane stranke Baas in druge skrajne. Nekateri drugi viri pa navajajo, da je bilo v napadih ubitih najmanj 95 ljudi, ranjenih pa 563. Gre za najbolj smrtonosen napad v Bagdadu od februarja leta, ko je bilo v napadu na priljubljeno tržnico ubitih 98 ljudi.

Napadi so se začeli okoli 10. ure po lokalnem času, ko je prva eksplozija tornjaka bombe odjeknila blizu ministrstva za finance na severu iraške prestolnice, nato pa je nekaj minut kasneje eksplodiral še en tornjak bomba nedaleč od zunanjega ministrstva, ki leži le nekaj metrov od močno zastražene zeleni cone. Sočasno sta v zeleno cono padli dve granati, ki pa žrtev nista zahtevali.

Najbolj silovita in smrtonosna eksplozija je bila pred zunanjim ministrstvom, v kateri je umrlo najmanj 59 ljudi, ranjenih pa jih je bilo najmanj 250. Število žrtev naj bi še naraščalo, medtem ko reševalci med ruševinami še isčejo morebitne preživele. Desetnadstropno poslopje ministrstva je bilo v eksploziji huje poškodovano, poškodovana pa so tudi bližnja poslopja, uničenih je več deset avtomobilov. Eksplozija je bila tako silovita, da so bila poškodovana tudi okna parlamenta, ki leži v zeleni coni. Eksplozija je povzročila krater, globok tri metre in širok deset metrov. Policia je v isti četrti, kjer se nahaja zunanje ministrstvo, našla še tornjak s tono eksploziva in ga k sreči nekaj minut pred eksplozijo deaktivirala.

V eksploziji tornjaka bombe z 1,5 tone eksploziva blizu finančnega ministrstva, katerega tarča je bila iraška policijska in vojaška patrulja, je bilo po podatkih policije ubitih 19 ljudi, 22 je bilo ranjenih, tudi uslužbencev ministrstva. Tovornjak je eksplodiral pod mostom, na katerem je hitra cesta, ki povezuje sever in jug prestolnice. Pri tem se je zrušil del mostu, več avtomobilov pa je padlo v globino.

V eksploziji v trgovinskem območju na zahodu mesta sta bila ubita dva človeka, 16 je bilo ranjenih, v drugem trgovinskem središču pa je bilo ubitih šest ljudi.

Medtem ko so v Afganistanu potekale zadnje priprave za današnje predsedniške volitve (spodaj), pa je v Bagdadu samo v eksploziji pred zunanjim ministrstvom (desno) umrlo najmanj 59 ljudi

ANSA

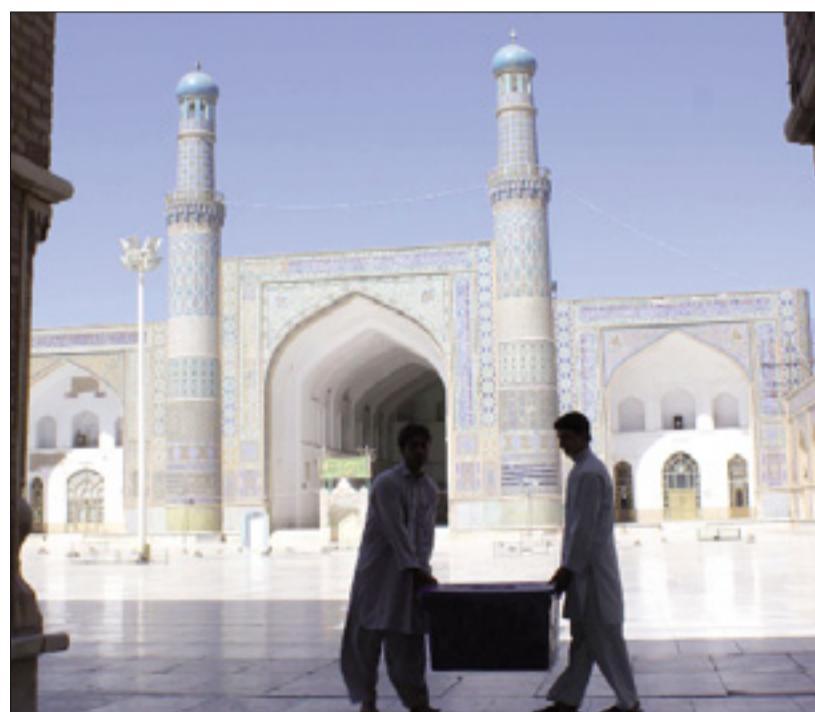

di, 24 pa ranjenih. Iraški premier Nuri al Maliki je po napadih zahteval revizijo varnostnih politike in ukrepov v državi in pozval k povečanju sodelovanja med iraškimi varnostnimi silami in prebivalstvom. Napad je že obsodila Evropska unija in izrazila sožalje svojem žrtev, obsodil pa ga je tudi generalni sekretar ZN Ban Ki Moon.

Afganistske varnostne sile pa so danes ubile tri oborožene moške, ki so vdrlji

v banko v središču Kabula. Policia trdi, da za incidentom stojijo talibani.

Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon pa je afganistske volivce pozval, naj oddajo svoj glas na današnjih predsedniških volitvah, s čimer bodo pripomogli k okrepitevi demokratičnih institucij v Afganistanu. (STA)

OBLETNICA - Pred dvajsetimi letimi je na Madžarskem začel padati Berlinski zid

Piknik, ki je odgrnil železno zaveso

Med »piknikom« 19. avgusta 1989 ob madžarsko-avstrijski meji je skoraj šeststo Vzhodnih Nemcev pobegnilo v Avstrijo - Meja je bila »odprta« približno tri ure

Zakonca iz nekdanje Vzhodne Nemčije Sabrina in Walter Sobel sta včeraj obiskala kraj na nekdanji madžarsko-avstrijski meji, kjer sta točno pred dvajsetimi leti skupaj s številnimi drugimi Vzhodnimi Nemci pobegnila v Avstrijo

ANSA

BUDIMPEŠTA - Dogodki, ki so pripeljali do padca Berlinskega zida pred 20 leti, so se začeli s piknikom na polju nedaleč od madžarsko-avstrijske meje. To priložnost je 19. avgusta leta 1989 nekaj sto Vzhodnih Nemcev izkoristilo za pobeg čez mejo pri vasi Sopronohida na zahodu Madžarske. Ob obletnici je bila tam slovesnost, ki sta se je udeležila tudi nemška kanclerka Angela Merkel in madžarski predsednik László Sólyom.

Nekdanji nemški kancler Helmut Kohl je 4. oktobra 1990, ko sta se združili vzhodna in zahodna Nemčija, dejal, da je bil na Madžarskem "odstranjen prvi kamen iz Berlinskega zida". Komunistični režimi v vzhodni Evropi so sicer začeli razpadati že pred tem dogodkom na madžarskem polju.

Ko se je Budimpešta začela oddaljevati od komunistične usmeritve, se Sovjetska zveza ni odzvala. Madžarsko vodstvo se je takrat odločilo, da bo odstranilo 246 kilometrov bodečo žice na meji z Avstrijo, deloma zaradi dragega vzdrževanja. Tudi takrat se Moskva ni odzvala. 27. junija 1989 sta tako madžarski zunanjji minister Gyula Horn in njegov avstrijski kolega Alois Mock z velikimi kleščami simbolično zarezala v bodečo žico, ki je od leta 1966 označevala mejo z Avstrijo ter vzpostavila fizično in ideološko mejo med Vzhodom in Zahodom. Odstranjevanje žice se je sicer začelo že 2. maja.

Medtem ko se je Madžarska odmikala od sovjetskega bloka, je vzhodnonemški voditelj Erich Honecker vztrajal, da bo "Berlinski zid stal še sto let". Za Vzhodne Nemce je bila torej najlažja pot za pobeg pred komunizmom preko Madžarske, kjer je že-

lezna zavesa, ki je ločevala Vzhod in Zahod, začel padati. "To je sprožilo val govoric, da je do Avstrije le kratek sprehod," je povedal zgodovinar Imre Toth. Poleti leta 1989 je Madžarska ponudila zatočišče desetisočem Vzhodnih Nemcev, ki so bili nomenjeni na Zahod.

V navdušenju ob izginevanju železne zaves je takrat že vplivna madžarska opozicija prišla na dan z zamislio o praznovanju evropske enotnosti na madžarsko-avstrijski meji pri Sopronohidi. 19. avgusta so tako pripravili vseevropski piknik pod pokroviteljstvom takrat vplivnega člena politbiroja Madžarske komunistične partije Imreja Pozsgaya ter predsednika Mednarodne panevropske unije in sina zadnjega avstrogrškega cesarja Otta von Habsburga.

Takrat naj bi za nekaj ur simbolično odprli mejo med Madžarsko in Avstrijo. "Mejo smo nameravali odpreti ob 15. uri, vendar se je množica državljanov vzhodne Nemčije ob 14.57 pognala preko meje," se spominja eden od organizatorjev dogodka László Magas. Tisti dan je mejo z Avstrijo prestopilo več kot 600 ljudi, kar je bil prvi množični pobeg Vzhodnih Nemcev na Zahod po izgradnji Berlinskega zida leta 1961. Madžarski mejni stržarji so "zamislili na obe očesi" in mejo znova zaprli čez tri ure.

Madžarsko-avstrijska meja je ostala zaprta manj kot mesec dni. 11. septembra jo je madžarska vlada uradno odprla, s čimer je približno 50.000 Vzhodnim Nemcem omogočila prebeg v Avstrijo. Dva meseca kasneje, 9. novembra, je padel Berlinski zid. (STA)

V Franciji prijeli pripadnike baskovske organizacije Eta

PARIZ - Francoske protiteroristične enote so včeraj v smučarskem letovišču Le Corbier Villarambert v Savojskih Alpah prijeli tudi oborožene domnevne pripadnike baskovske separatistične organizacije Eta. Šlo naj bi za člane vojaškega krila Ete, med njimi pa naj bi bil Aitzol Etxaburu, eden najbolj iskanih mož v Španiji. Trojica je bila oborožena s pištola, pri sebi pa je imela lažne dokumente. V Parizu oziroma Madridu se na aretacijo še niso odzvali.

Francoska policia je aretacije izvedla po večmeseci preiskavi v sodelovanju s špansko varnostno službo. Po poročanju španskih medijev naj bi prijeli tudi vodjo Etinega oboroženega krila Aitzola Etxabura, enega najbolj iskanih mož v Španiji. Prijeli naj bi tudi Alberta Machaina, enega od šestih Etinih pripadnikov, ki naj bi bili vpleteni v julijskih napade na španskem otoku Mallorca, ter Andonija Sarasolo.

Eta se že 50 let borja za neodvisno baskovsko državo. V tem času je bilo v napadih Ete ubitih že več kot 825 ljudi.

Našli nova trupla žrtev nesreče

v ruski hidroelektrarni

MOSKVA - Reševalci so v strojnicu največje ruske hidroelektrarne v kraju Sajano-Šušenskaja ob reki Jenisej na jugu Sibirije, ki jo je v po-nedeljek med popravljalnimi deli zalila voda, včeraj našli še dve trupli, s čimer se je število smrtnih žrtev nesreče povzpelo na 14. Še vedno sicer uradno pogrešajo 60 delavcev, ki pa so v nesreči najverjetnejne umrli. Ruski preiskovalci trdijo, da je nesrečo povzročila eksplozija transformatorja, lastnik elektrarne, družba RusHydro, pa pravi, da je bil vzrok naraščišči pritisk v vodo. V reševalno akcijo je vključenih okoli tisoč reševalcev.

Po trčenju tankerja in ladje pogrešajo devet članov posadke

KUALA LUMPUR - V Malaški ožini sta v torek trčila tajvanski tanker in grška tovorna ladja. Tajvanski tanker, pol nafte, je pri tem zajel ogjenj. Malezijska policia je s tajvanske ladje rešila 16 članov posadke, večinoma kitajskih državljanov, devet pa jih pogrešajo.

GORICA - V režiji dežele in krajevnih uprav ter z evropskim denarjem

Tudi na Goriškem pletejo kolesarsko mrežo

Pokrajina objavila razpis za izbiro podjetja, ki bo uredilo goriški del briške in podgorske kolesarske poti

Kolesarjenje na poti v smeri Gradeža

BUMBACA

Dežela FJK se zavzema za uresničitev mreže kolesarskih poti, s katero namerava spodbujati razvoj trajnostne mobilnosti na svojem teritoriju. Seznam kolesarskih poti dejavnega interesa, ob katerih je predvidena še celo vrsta lokalnih kolesarskih stez, zadeva tudi Goriško: kolesarska pot Alpe-Jadran, projekt podgorske (t.i. »Pedemontana«) in briške kolesarske poti, kolesarska pot Jadranskega morja in kolesarska pot ob reki Soči, ki jih navajajo na spletni strani dežele, bodo namreč speljane tudi po območju goriške pokrajine.

Kolesarska pot Alpe-Jadran se bo začela v vasi Kokova in se bo skozi Videm nadaljevala do Gradeža. Začetek poti Jadrskega morja je v Miljah, poteka pa tudi skozi Gradež; njen odsek med Gradežem in krajem Punta Slobba so že uresničili. Briška in podgorska kolesarska pot bo povezovala kraj Budoia na Pordenonskem in Gorico, 33-kilometrska soška kolesarska pot pa bo povezala Gradež in Gorico. Pri realizaciji teh in drugih kolesarskih poti na Goriškem odigrava aktivno vlogo pokrajina. Pred kratkim je razpisala javno dražbo za izbiro podjetja, ki bo uredilo goriški del briške in podgorske kolesarske poti. Poseg bo potekal na območju občin Gorica, Šlovrenc, Krmin, Koprivno, Moš in Dolenje. Podjetje bo v 180 dneh uredilo bele ceste in asfaltirane odseke, zgradilo kolesarsko stezo v kraju Blanch v Mošu, uredilo tri parkirišča za kamperje in več postajališč za kolesarje.

Goriška pokrajina se zavzema tudi za projekt soškega kolesarskega koridorja. Zato je partner v strateških projektih Mirbis in Interbike - prvega vodi Univerza v Ljubljani, drugega pa razvojni center iz Kopra -, ki sta uspešno prešla prvo fazo razpisa za črpanje evropskih sredstev iz programa Slovenija-Italija 2007-2013. Kot je povedal pokrajinski odbornik Marko Marinčič, je splošni cilj projekta Mirbis enotni načrt za upravljanje porečja Soče, splošni cilj projekta Interbike pa sta povezava kolesarskih poti ob obali in razvoj trajnostne mobilnosti na čezmejnem območju. »V okviru prvega je vsekakor predvidena tudi uresničitev načrta soške kolesarske poti od mosta čez Sočo med Fossalonom in Gradežem do meje v Gorici. Projekt Mirbis dalje predvideva ureditev dveh delčkov soške kolesarske poti, in sicer v Turjaku in v soškem parku v Gorici. V okviru projekta Interbike pa bi realizirali kilometri dolg odsek kolesarske poti pri kralju Isonzou, s katerim bi se priključili na odsek kolesarske steze med krajem Punta Slobba in mostom v Fossalunu. Speljali ga bomo z deželnim denarjem,« je pojasnil funkcionar pokrajine Daniel Jarc. Povedal je še, da je pokrajina vključena tudi v projekt IPA 2007-2013 Adriatic Cycle Tracks, v okviru katerega naj bi uredili dodaten del soške kolesarske poti. »Pokrajina snuje tudi standardni projekt, ki bo osredotočen na izgradnjo čezmejnih povezav med kolesarskimi potmi. Rok za oddajo dokumentacije in za prijavilo strateških projektov na drugo fazo razpisa je 15. september, do 15. oktobra pa imamo čas, da se prijavimo na razpis za standardne projekte,« je zaključil Daniel Jarc. (Ale)

NOVA GORICA - Priprave na gradnjo kolesarske poti med Solkanom in Plavami

S kolesom po bregu Soče

Na mestni občini se ne navdušujejo nad kolesarsko povezavo Gradež-Gorica, ker bi se kolesarji ognili Novi Gorici

Kolesar v novogoriškem mestnem središču

FOTO N.N.

O kolesarski poti med Solkanom in Plavami, ki bi poskrbela za bistveno večjo varnost kolesarjev, številnih zlasti v poletnih mesecih, a izpostavljenih nevarnostim gostre prometa in zahrbtnega cestična na zloglasni Soški cesti, se govorji že nekaj let, pred kratkim pa so se začele zadeve odvijati nekoliko hitreje.

Proga Miren-Kanal je bila namreč v okviru izgradnje kolesarskih povezav uvrščena na seznam prioritetenih projektov, za katere je Direkcija Republike Slovenije za ceste (DRSC) upravičena do sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj za področje cestne infrastrukture. Zaradi precejšnje dolžine odseka je investicija razdeljena na več pododsekov. V okviru projekta ureditve kolesarske povezave, ki ga bosta financirala ministrstvo za promet, DRSC in Evropska unija, bosta v prvi fazi na relaciji Solkan-

Plave ločeno izdelana slabe dva kilometra dolg odsek od Solkanca do železniške proge na desnem bregu Soče in dobrih sedem kilometrov dolg odsek od zaključka prvega odseka pri jezu solkanske elektrarne do naselja Plave. Z gradnjo naj bi začeli že letos, 800.000 evrov vredni prvi odsek pa naj bi bil zaključen do jeseni 2011. Drugi del kolesarske poti, vreden dva milijona evrov, naj bi odprtli do jeseni 2014. Da bi na drugem delu trase zmanjšali stroške gradnje kolesarske poti, so načrte uskladili z gradnjom, ki se je na isti lokaciji že začela v okviru projekta Mrzlek. Šele ko bodo vodovodna dela zaključena, bodo začeli z urejanjem kolesarske steze.

Da so na novogoriški mestni občini na projektu te kolesarske povezave delali kar nekaj let, je potrdil načelnik občinskega oddelka za infrastrukturo Oton Mozetič. Poudaril je,

da je prišla pobuda z občino, ker pa gre za povezavo na glavni državni mreži kolesarskih povezav na odsek Nova Gorica - Preddel, pa tudi za meddržavno, saj se navezuje na povezavo Gradež-Gorica, je država prevzela investitorstvo. »Občina še naprej ostaja soinvestitor in je tudi naročnik, plačnik izdelave projektno dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja za drugi odsek. Pričakujemo, da bomo imeli to do konca leta,« je pojasnil in dodal, da bo pridobivanje projektno dokumentacije občino stalo 120 tisoč evrov. »Trasa poteka ob železniški progi, nad in pod njo. Po celotni dolžini bo proti Soči nameščena lesena ograja v višini 110 centimetrov, tam, kjer gre železnica v galeriji, pa bo kolesarska steza vpeta na zunanjji del galerije. Ocenjujem, da bi se dalo po kolesarski poti, če ne pride do zappletov, popeljati najkasneje v letu 2011,« je še optimistično dejal Mozetič in poudaril, da bodo imeli gradbinci zelo olajšano delo, saj bodo pred njimi na isti trasi urejali vodovod. »Zadevo bo treba samo še primerno zaščititi in površinsko obdelati, tako da bi lahko celotni projekt stal tudi manj kot dva milijona evrov,« je še pojasnil.

Na sedmih kilometrih proge se bo mogoče ustavljati kjer koli, saj bo širina poti med dvema metroma in pol in tremi metri, le ponekad, na redkih predelih, bo zradi nepremostljivih ovir pot ožja. Na njej bo tudi nekaj počivališč, ki bodo tudi razgledne točke. Glede prehoda reke Soče v Solkanu, kjer bo kolesarska pot vodila mimo kajak centra, je Mozetič povedal, da je najbolj verjetna rešitev, ki še ni povsem dorečena, most za kolesarje, ki bi ga vpelj pod obstoječi cestni most. Zadeva naj bi bila zaradi višine precej atraktivna. S pravtvo idejo, da bi nižja lesena brv Sočo prečkalala kajakaško progo, so težave zaradi pridobivanja gradbenega dovoljenja, ker je načrtovan pod nivojem stoljetnih voda.

S tem v zvezi je Mozetič še povedal, da je bila ena od idej tudi ta, da bi prislo na desnem bregu Soče, tik pod osimsko cesto, do povezave s kolesarsko potjo Gradež-Gorica, nad katero pa na novogoriški občini niso najbolj navdušeni, ker bi se kolesarji i s tem ognili Novi Gorici, kjer naj bi predvidena kolesarska pot od prehoda meje na Erjavčevi oz. Škabrijelovi vodila mimo vogoriške železniške postaje in Livarne do kajak centra in pod mostom na desni breg. V zvezi s preostalimi pododseki na povezavi Miren-Kanal so na DRSC povedali, da so še v začetni fazni dinamika pridobivanja dokumentacije, zemljišč in gradnje pa je odvisna od sredstev, ki jih bo zagotovil državni proračun po letu 2011.

Nace Novak

NOVA GORICA Kolesarskih poti še vedno premalo

Na že kronično pomanjkanje kolesarskih poti je včeraj ponovno opozorila novogoriška mestna svetnica, sicer pa sekretarka Turistične zveze Nova Gorica Dejana Baša.

»Upam, da bomo v nekaj letih vendar dobili kakšno kolesarsko pot. Na tisti od Solkanca do Plav se dela od leta 1999, torej že desetletje. Sedaj kaže na premik. A če bo za vsako treba čakati deset let, potem jih sama ne bomo dočakala prav veliko, ker bom zaradi starosti prej nehalo kolesarji, «je dejala pikro ob včerajšnji predstavitvi 4. Rekreatura, ki bo v Novi Gorici gostoval prihodnji petek. Gre za vse bolj priljubljeno ekipno kolesarjenje rekreativcev, ki bodo letos v štirih dneh prekolesarili 377 kilometrov od Bohinja preko Nove Gorice in Postojne do Kranja. 31 ekipa z 207 kolesarji bo na Goriškem prihodnji petek, ko se bodo kolesarji po logističnem podvigom - vsi se bodo namreč iz Bohinjske Bistrike peljali z avtovlakom do Podbrda - odpravili mimo Kobarida na Korado, kjer bo na 735 metrih nadmorske višine gorski cilj Rekreatura, do Dobrovege v Goriških Brdih in drugo etapo zaključili v Novi Gorici. Podžupan Matej Arčon jih bo sprejel na Bevkovem trgu in nagradil ekipo zmagovalko gorskega cilja in prve etape ter vodečo ekipo v skupnem seštevku. Sicer pa se bo Nova Gorica kot turistična destinacija kolesarjem rekreativcem predstavila že to nedeljo, ko bodo na Glavnem trgu v Kranju s svojo turistično in kulinarično ponudbo prisotni vsi kraji - kar 18 jih je -, ki jih je ta edinstveni slovenski kolesarski projekt obiskal v štirih letih izvedbe.

Na mestu je tudi pripomba, da je kronično pomanjkanje kolesarskih poti še hujše v Gorici, kjer so bili doslej urejeni le slepi odseki kolesarskih prog, za nameček pa so mestne oblasti napovedale pravo ofenzivo proti kolesarjem, ki ne upoštevajo predpisov in, denimo, kolesarijo po pločnikih v drevoredih Korza. (tb)

NOVA GORICA - Oddelek za invalidno mladino na pragu sprememb

Bolnišnica v Stari Gori korak do samostojnosti

K logopedom se odpravlja tudi »zamejci«, ki želijo ohranjati govor v slovenskem jeziku

Le eden od štirih paviljonov je bil do danes obnovljen (levo); zaradi vse večje prostorske stiske in pomanjkanja prepotrebnih aparatur je nadaljnji razvoj Bolnišnice Stara Gora ogrožen

FOTO T.B.

Oddelku za invalidno mladino Stara Gora, dislocirani enoti pediatričnega oddelka šempetrsko splošne bolnišnice, se obetajo spremembe, če ne že boljši časi. Svet zavoda bolnišnice je nedavno potrdil samostojnost oddelka, zdaj mora to storiti še ministrstvo za zdravje. Samostojnost prinaša nove razvojne korake. Prvi so obnova prostrov, s tem pa širjenje programov, od katerih so mnogi dobro sprejeti in znani tudi že v zamejstvu, predvsem logopedska obravnava v slovenščini.

Oddelek, bolje znan pod imenom Bolnišnica Stara Gora, deluje pod okriljem šempetrsko bolnišnice, a že leta ohranja poseben status. Leta 2000 je klub nasprotovanju vseh tam zaposlenih izgubil svojo samostojnost in se je za preživetje moral zanest na pediatrični oddelek, kar je pomenilo (pre)veliko finančno odvisnost, zaradi delovanja na dveh lokacijah pa se oddelka nikoli nista povezala, »ne na kadrovskem, ne na strokovnem področju,« pravi predsednica sindikata zdravstva in socialnega varstva v bolnišnici Marjeta Šibav: »S tem oddelkom se je delalo izredno mačehovsko, zato so si morali zaposleni prevečkrat pomagati sami. V samostojnosti oddelka zntraj bolnišnice vidimo napredek, tudi z novimi programi, zato smo tudi že predlagali spremembo imena oddelka, in sicer Oddelek za invalidno mladino in rehabilitacijo odraslih oseb.« Leta 2003 so namreč v Stari Gori začeli tudi s programom rehabilitacije in podaljšanega bolniščnega zdravljenja odraslih nevroloških bolnikov.

Za ohranitev in samostojnost oddelka si že vrsto let prizadeva Društvo za pomoč osebam s posebnimi potrebami ali - krajše - Društvo Stara Gora, predsednica Boža Vallantič pa je goniila sila vsega dogajanja. Pravi, da je samostojnost oddelka zmaga tako društva kot osebja in zato veselja nad odločitvijo ne skriva: »Samostojnost nam omogoča svoj bančni račun, tako da ves denar, vse donacije, ki so oddelku namenjene, ostajajo tu, v Stari Gori.« Samostojnost oddelka prinaša še veliko več, jo dopolni direktor bolnišnice Silvan Saksida. »Pomembna je po strokovni in organizacijski plati. Zadeve so se v zadnjih desetih letih, kar se tiče zdravljenja otrok, spremenile, število ne narašča, narase pa so potrebe po rehabilitaciji odraslih. Oddelek razvijamo v novo smer, v pomoč obolelim na centralnem živčnem sistemu z gibalnimi motnjami in po poškodbah glave. A primarno vendarle ostaja zdravljenje in rehabilitacija invalidnih otrok,« pravi direktor bolnišnice, ki dodaja, da bi oddelek težko postal samostojna služba, saj za to kriterijev (dovolj zdravnikov in drugega osebja) ne izpoljuje. A ena od bitk je vendarle izbojevana,

Tamara Benedetič

GORICA - Finančna straža

Odkrili ponaredke in ovadili preprodajalce

Zasegli več tisoč artiklov - Zalotili tudi najemodajalce »na črno«

V poletnih mesecih so zasegli 6.000 ponarenih čevljev, očal, oblaci in drugih izdelkov, osemnajst oseb pa so prijavili sodnim oblastem. To je izkupiček temeljnih kontrol, ki jih je od začetka turistične sezone opravilo goriško poveljstvo finančne straže v najbolj priljubljenih letoviščarskih krajih na ozemlju dežele Furlanije-Julisce krajine in predvsem v Gradežu. V okviru širše operacije za preprečevanje nezakonite prodaje ponarenih artiklov in davčne utaje je finančna straža od junija dalje preverila pozicijo 35 oseb, od začetka leta pa je skozi sito njenih kontrol šlo skupno 94 oseb. Med temi je sodišču prijavila 76 posameznikov, ki niso ravnali v skladu z zakonom, zasegl pa je 75.000 artiklov.

»Prodaja ponarenih izdelkov oz. blaga, ki ne odgovarja zakonskim rezervitom, lahko krepko škodi pravilnemu delovanju trgovskega sektorja. Poštitev nadzora je zato potrebna še predvsem v počitniških krajih Furlanije-Julisce krajine, ki jih zaznamujejo najobsežnejši turistični tokovi,« pojasnjuje na poveljstvu goriške finančne straže. Povedali so še, da so med kontrolami na-

menili posebno pozornost trgovinam, ki jih upravljajo tudi državljanji. Kontrole so opravljali tudi na cestah in na najbolj natrpanih plažah, kjer je problem ilegalne prodaje še najbolj razširjen. »Delovanje finančne straže ne ščiti le potrošnikov, pač pa želi preprečiti tudi škodljive učinke nepoštene konkurence. Zaščita trgovcev, ki spoštujejo zakone, je v današnji gospodarski krizi pomembna,« trdijo na goriškem poveljstvu finančne straže.

V zadnjem obdobju so poostriili tudi nadzor na nemščinskem področju. Na ozemlju goriške pokrajine so zalotili osemnajst oseb, ki so oddajale stanovanja »na črno«. Poveljstvo trenutno še nima dokončnega podatka o znesku, ki ga lastniki stanovanj niso prijavili davčni upravi in so tako zrahljali državno blagajno, ocenjuje pa, da gre za lepe denarje. Davčne utajevalce je finančna straža odkrila po zaslugu računalniških analiz in na podlagi podatkovnih baz, ki jih je primerjala z informacijami o novih stanovalcih. Na osnovi teh podatkov je osebje goriškega poveljstva izvedlo dodatne kontrole, te pa so privedle do otipljivih rezultatov.

Kontrole so izvedli v letoviščarskih krajih na ozemlju dežele FJK; posebno pozornost so namenili trgovcem v Gradežu (desno), kjer je turistična sezona na vrhuncu

BUMBACA

GORICA - Livarna

V postopek za novo peč vstopilo tudi ministrstvo

Goriška občina je vložila prošnjo za soodelovanje v postopku za zamenjavo talline peči s sodobnejšo indukcijsko pečjo v Livarni. Solskanski obrat je namreč kupil novo peč, ki bi proizvodnjo tovarne povečala za 40 odstotkov, danes pa je zapadel rok za prijavo javnih ustanov, ki želijo izraziti pripombe in mnenje o učinkih investicije na okolje. Enako prošnjo je vložil tudi vodja oddelka za nadzor nad onesnaževanjem industrijskih obratov na rimskem okoljskem ministrstvu Giulio Presti.

Na termin je občino Gorica ob koncu julija opozorila odgovorna za postopke za okoljska dovoljenja na slovenskem ministrstvu za okolje Vesna Kolar Planinšič, ki se je v Ljubljani sestala z goriškim odbornikom za okolje Francescom Del Sordijem. Odbornik je o zamenjavi peči dejal, da so naložbe v novo tehnologijo nedvomno dobrodošle, vendar je izrazil bojanec, da bi novost povzročila še večje onesnaževanje. Predstavniki slovenskega ministrstva za okolje so Del Sordija pomirili, češ da je za začetek obratovanja nove peči predviden postopek, v okviru katerega bo ugotovljen njen učinek na okolje. Livarna bo namreč za uporabo peči morala pridobiti novo okoljsko dovoljenje za obratovanje, s katerim bo zagotovljeno spoštovanje predpisov o zračnem onesnaževanju.

Goriška občina namerava sodelovati tudi v postopku za okoljsko dovoljenje za obratovanje Livarne. Slovensko ministrstvo je rok za vložitev pripombe podaljšalo do 12. septembra.

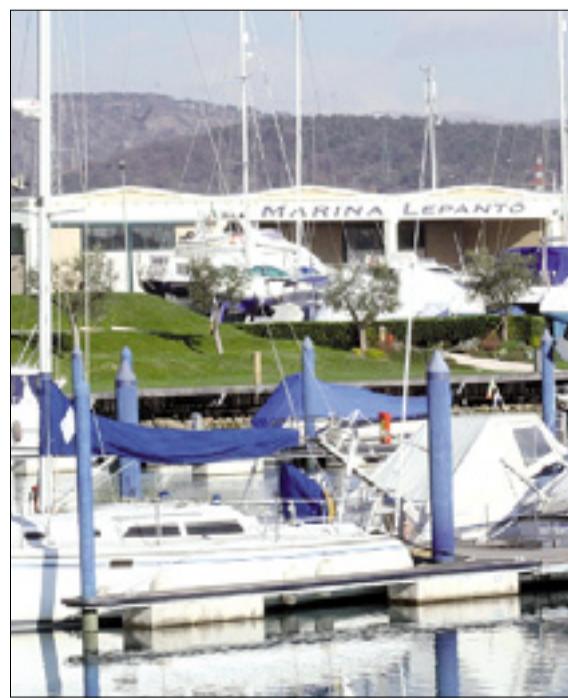
SMRT NA RAVE-PARTYJU Vpletena Goričanka

Preiskava o rave-partyju, na katerem je 15. avgusta v kraju Dise v pokrajini Lecce umrl 23-letni dekle, je karabinjerje iz Apulije privedla tudi na Goriško. Med 22 organizatorji zabave, ki je priklicala okrog 2.500 mladih iz cele Italije in Evrope, naj bi namreč bila tudi Goričanka. Smrt 23-letne L.L. je po prvih rezultatih obdukcije povzročila zmes alkohola in mamil. Zaenkrat so bili organizatorji prijavljeni samo zaradi zasedbe zemljišča, organizacije javne prireditve brez ustreznega dovoljenja ter motenja javnega reda in miru. Ob organizatorjih so karabinjerji prijavili tudi 530 udeležencev rave-partyja, ki ga v Salentu na veliki šmaren prireja jo že nekaj let.

TRŽIČ - Pri pomolu Marina Lepanto

Madež na morju

Osebje luške kapetanije in gasilci omejili oljno snov, okoljska agencija ARPA bo opravila analize

Pomol Marina Lepanto pri Tržiču
ALTRAN

Analize, ki jih bo opravila deželna okoljska agencija ARPA, bodo pojasnile izvor in sestavo oljnega madeža, ki so jo v noči med torkom in sredo opazili na morski vodi v bližini pomola Marina Lepanto v Tržiču. Na oljnatoto snov, ki se je raztezal na vodah kanala Est-Ovest, so prvi videli lastniki nekaterih športnih plovil. Poklicali so luško kapetanijo, ki je posredovala na kraju okrog polnoči in pol. Ob njih so na kraj takoj prišli tudi tržički karabinjerji in goriški gasilci, ki so omejili madež in preprečili, da bi se le-ta razširil do odprtrega morja. Gasilci so ostali na kraju približno pol drugo uro, za njimi pa je osebje zdravstvenega podjetja odvzelo nekaj vzorcev umazane vode. Le-te so včeraj zjutraj posredovali izvedencem okoljske agencije ARPA, ki bodo opravili vse potrebne analize in pojasnili, za katero vrsto snovi je šlo in od kod se je zlila v morje. Po nekaterih pričevanjih je bil madež prisoten že nekaj dni.

TRŽIČ - Včeraj stopila v veljavo županova prepoved

Beračev nočejo več

Miloščino je prepovedano prositi na križiščih, parkiriščih in na tržnici

TRŽIČ - Iščejo upravitelja

V knjižnici bodo odprli Literarno kavarno

Ponujala bo napiske in prigrizke, nikakor pa ne video iger in igralnih avtomatov

Vhod v tržiško občinsko knjižnico
BONAVENTURA

S kavico ali osvežilno pijačo je tudi branje knjige prijetnejše. Iz tega prepiranja izhaja pobuda občinske knjižnice v Tržiču, ki bo v svojih prostorih še pred koncem leta odprla kavarno. Poimenovali so jo kar Literarni bar, ki ga bodo uredili v pritličju, pri vhodu v knjižnico. Namenili so mu 31,36 kv. metrov površine, ki jim gre dodati še sedem kv. metrov v prvem nadstropju, ki jih bo kavarna uporabila za svoje potrebe, na primer kot slaćilnico in za higieno. V baru bodo postregli z napiski, a tudi s slaščicami, sladoledi in prigrizki, možna bo prodaja alkoholnih pijač, vendar z omejeno stopnjo alkohola, da ne bi bralci tvegali eksplozivne mešanice literature in alkohola.

Včeraj so objavili razpis za izbiro upravitelja kavarne; rok za vložitev prošnje bo zapadel 15. septembra opoldne. Upravitelj bo moral zagotavljati 12-urno odprtje lokal in zlasti prijaznost osebj, nikakor pa ne bo smel ponujati video-iger, igralnih avtomatov in juke-boxov. Ne bi se spodbilo za tempelj bralne kulture.

Z včerajšnjim dnem je stopila v veljavo odredba, s katero tržiška občina prepoveduje beračenje v mestu; v sklepku, ki ga je podpisal župan Gianfranco Pizzolitto, so predvidene kazni za tiste, ki bodo vsiljivo prosili miloščino, izkorisčali pri tem otroke in prizadete ali razkazovali telesne malformacije, da bi v ljudeh vzbujali sočutje in usmiljenje.

»Občani opozarjajo na množenje primerov beračenja, pod kranko katerih bi se lahko skrivalo izkorisčanje šibkejših subjektov, kot so mladoletniki, ženske in prizadete osebe. To so dejavnosti, ki jih je nujno nadzorovati,« piše v odredbi, ki mu je ob županu Gianfrancu Pizzolittu dala zeleno luč tudi goriška prefektura. V zadnjih mesecih so se mnogi občani obrnili na občinsko upravo in mestne redarje ter opozorili, da je v mestnem središču vedno več oseb, ki prosijo miloščino in to počenjajo tudi na križiščih. Nekateri so za denar prosili avtomobiliste, ki so čakali na zeleno luč. V bližini nakupovalnega središča Emisfero so nekateri berači popolnoma blokirali promet.

Prisotnost teh oseb je motila predvsem starejše občane, ki se niso čutili varne, zato se je občinska uprava, da poseže z odredbo. Poveljnik mestnih redarjev Walter Milocchi je pojasnil, da beračenje kot tako ne predstavlja kaznivega dejanja, po novem pa bo prepovedano na cestah in pri križiščih. Kršiteljem bodo naložili denarno kazen v višini od 25 do 150 evrov. V primeru, da bodo kršitelji vztrajali, bodo prijavljeni na podlagi člena 650 kazenskega zakonika. Kaznovani bodo tudi tisti, ki bodo vsiljivo prosili miloščino ob priložnosti mestnih tržnic, na parkiriščih, pri cerkvah in pri bolnišnici. V odredbi tudi piše, da morajo pristojni občinski uradi nadzorovati socialno problematiko ter poskrbeti za primere družbenne izključenosti in revščine.

GORICA - Na odru s Kreslinom

Gabriella Gabrielli osvojila Ljubljano

GABRIELLA GABRIELLI
BUMBACA

Slovenski kantavtor Vlado Kreslin je po skoraj dveh desetletjih ponovno nastopil v ljubljanskih Križankah, kjer je svoji zvesti publiku postregel s starimi in novimi hiti. Na odru pa ni bil sam, saj je ob njem prepeval pevski zbor Srednje šole Slovenska Bistrica, pri dveh skladbah se mu je pridružila goriška pevka Gabriele Gabrielli, z njim pa je seveda bila tudi »obvezna« Beltinška banda. Pri nekaterih skladbah sta mu na pomoč priskočila še mama Katarina in oče Milan. Ni zato čudno, da je torkov koncert z naslovom Vlado Kreslin z gosti, ki je trajal skoraj dve uri in pol, minil prehitro.

Posebno navdušenje na ljubljanskem koncertu je izzvala ravno Goričanka Gabriele Gabrielli, odlična pevka iz skupine Žuf de Žur in drugih folk bendov, ki je s svojim temperamentnim in hrati mehkim glasom občinstvo presenetila in ga očarala. Najprej je s Kreslinom zapela pesem Abel in Kajn, nato v francoščini pesem »Brigata Garibaldi«, za konec pa je spet s Kreslinom zapela italijansko partizansko »Bella ciao«. Poslušalci so jo nagnadili z glasnim ploskanjem.

Odveč je pripisati, da se je tudi tokrat kantavtor iz Prekmurja odlično odrezal. V teku so že pogovori z organizatorji glasbenega festivala »Across the Border«, ki bi radi ponovili Kreslinov koncert z gosti tudi v Gorici, saj gre za neobičajen, a izredno privlačen glasbeni dogodek. K uspehu ljubljanskega večera v Križankah je prispevala Gabriele Gabrielli, ki je znala osvojiti številno, predvsem pa podkovano ljubljansko publiko. (ik)

NOTE V MESTU

V Stražcah bodo zabrenkali na kitare

Drevi ob 20.30 bo v goriških Stražcah koncert, ki ga prirejajo v okviru poletnega niza Note v mestu. Večer, ki bo potekal v dvorani zavoda sester Božje previdnosti, bo oblikovala skupina Gary Guitar Quartet. Koncert prireja glasbena fundacija mesta Gorica v sodelovanju z rajonskim svetom za Stražce.

Kontrabas na dvorcu

Na dvorcu Lantierijev v Gorici bo nočoj prvi iz niza dveh glasbenih dogodkov, ki ga organizirajo v okviru tečaja v izgrajnju kontrabasa International Doublebass Masterclass. V dvorani plemiške palače bo ob 20. uri nastopila kontrabassistka Christine Hoock, ki koncertira po svetu in poučuje na solnogaškem Mozarteumu; spremljala jo bo pianistka Tomoko Takahashi. V četrtek, 27. avgusta, ob 20. uri, ob koncu tečaja, pa bodo koncert sooblikovali tečajniki. Vstop na oba večera je brezplačen do zasedbe mest; vhod v palačo je možen po prehodu mimo gradbišča, ki zaseda trg Sv. Antona.

Donizetti v Mošu

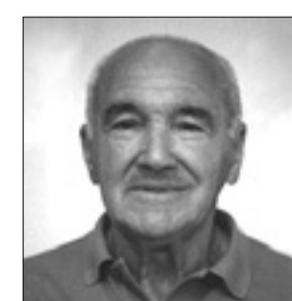
Jutri se bo začela letošnja izvedba tradicionalnega glasbenega niza v vili Codelli v Mošu, ki jo s pokroviteljstvom dežele FJK, Fundacije Goriške hranilnice, goriške pokrajine, trgovine Pecar in drugih partnerjev prirejata podjetje Codelli in občina Moš. Jutrišnji koncert se bo začel ob 21. uri, na programu pa bo opera »Elisir d'amore« Gaetana Donizettija; vstop prost.

lao iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Marije Kraljice in na glavno pokopališče; 10.00, Ludovico Persoglia na glavnem pokopališču; 11.00, Elena Donati - Della Lunga iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V RONKAH: 10.00, Emilio Sorgo iz Spinee na vaško pokopališče (ob 12.00).

+ Zapustil nas je naš dragi

Venč Tabaj star 87 let

Žalostno vest sporočajo

žena Ani, hči Iva z Walterjem in ljubljeno vnukinja Valentino ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo v petek, 21. avgusta, ob 10. uri iz mrtvjašnice goriške civilne bolnišnice v župnijsko cerkev v Štandrežu in nato na štandreško pokopališče.

Vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki bodo počastili njegova draga spomin.

Gorica, 20. avgusta 2009

Priznano pogrebno podjetje Preschern

Obe težki izgubi dragega Venčeta Tabaja izrekamo iskreno sožalje ženi Ani, hčerk Ivi in vnučnici Valentini.

Sekcija VZPI-ANPI iz Štandreža

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Giovanni Tar-

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBČINSKA 1, ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU

SORC, trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBČINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU

LUCIANI, ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Kino

GORICA

KINEMAX: zaprt do 20. avgusta.

TRŽIČ

KINEMAX: zaprt do 20. avgusta.

b 17.30 brezplačni vodení ogledi.

Koncerti

NOTE V MESTU 2009:

danes, 20. avgusta ob 20.30 v dvorani v ul. Brigata Patria 21 koncert Gary Guitar Quartet; 25. avgusta ob 20.30 v parku Attems v Podgori koncert kvarteta Sax4et; 2. septembra ob 20.30 v cerkvi pri Madonini koncert gojencev, ki so se udeležili tečaja kitare glasbene fundacije »Città di Gorizia«.

Solske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE

obvešča, da so bile ponovno objavljene pokrajinske lestvice učnega osebja slovenskih šol, dopolnjene s kandidati, uvrščeni na lestvice goriške pokrajine, ki pa so zaprosili za vpis tudi na rep tržaških lestvic.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE

obvešča, da bo zaradi novih pravil letos pode-

Obvestila

DRŽAVNA KNJIŽNICA

v ul. Mameli v Gorici bo do 22. avgusta zaprta. Možni bosta le izposoja in vrnitev knjig med 10. uro in 12.30.

KMEČKA ZVEZA sporoča, da bo njen goriški urad zaprt zaradi dopusta do 21. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL obvešča, da je odprta od 8. do 16. ure. Za dopust bo zaprt do 28. avgusta.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v avgustu anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti v popoldanskih urah.

URAD ICI goriške občine je odprt ob pondeljkih in sredah med 8.45 in 12. uro ter med 16.30-17.30.

URAD MLADINSKEGA DOMA bo zaprt zaradi dopusta do 21. avgusta; informacije na tel. 0481-536455.

11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliskovici se prične v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri (ne ob 15.30) in zaključi v petek, 28. avgusta, ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev; informacije nudi ZSKD na korzu Verdi 51 v Gorici, tel. 0481-531495, faks 0481-550004, gorica@zskd.org, www.zskd.eu.

OKVAL IN ZSŠDI prirejata od 24. do 28.

avgusta v telovadnici v Štandrežu in od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici v Doberdobu odbojkarski kamp za deklice in dečke od 6. do 12.

leta starosti. V Štandrežu bo potekal med 15. in 19. uro, v Doberdobu pa med 7.45 in 13. uro (brez kosila). Kamp bo vodil odbojkarski trener Leon Hrovat. Društvo bo poskrbilo za prevoz iz sosednjih občin; informacije in vpisovanje na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali 393-2350925 (Sandro v večernih urah).

SKRIVNOSTI USPEŠNEGA NASTOPA-NJA V JAVNOSTI je dvodnevna delavnica, ki ponuja uporabne, v praksi potrone pristope za uspešno javno nastopanje. Program je namenjen vodjem oddelkov, organizacij, ustanov, poslovodnim delavcem, zaposlenim v oddelkih za trženje in odnose z javnostmi, samostojnim podjetnikom in vsem, ki pogosto nastopajo ali se pojavi v javnosti. Delavnico v organizaciji Slovika bo vodila Anita Mirjančič iz Ljubljane. Potekala bo 4. septembra (od 14. do 18. ure) in 5. septembra (od 9. do 13. ure) na Sloviku v Gorici; informacije na sedežu Slovika na korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-530412, info@oslovik.org).

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da bodo uradi zaprti do 28. avgusta. Izjema bo petek, 21. avgusta, v junijanskih urah, ko bodo sprejemali vpise za pozletno delavnico, ki bo potekala v Doberdobu od 24. do 28. avgusta za otroke od 6. do 11. leta starosti.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51 zaprt do 31. avgusta.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško prireja od 13. do 18. oktobra tradicionalni izlet »Po poteh spominov« in »Na mandarine« za obisk krajev Bihač, Kozara, Drvar, Jajce, Travnik, Sarajevo, Foča, Čapljina, Medžugorje, Mostar, dolina Neretve, Gradac itd. Je še nekaj prostih mest v avtobusu. Vabljeni so tudi prijatelji s Tržaškega; vpisujejo Saverij R. (tel. št. 0481-390688), Ivo T. (0481-882024), Ema B. (0481-21361) in Ana K. (0481-78061).

Pogrebi</h3

SZIGET FESTIVAL

Podobno že prihodnje leto na hrvaški obali

Uprava festivala Sziget, enega od največjih v Evropi, za prihodnje poletje načrtuje sestriški festival na hrvaški obali, je v torek pisal dnevnih Nepszabadsag. Dobiček od petdnevnega festivala na budimpeštanskem otoku Obudai na Donavi je ocenjen na 555.000 evrov, še toliko od ostalih dejavnosti, poroča madžarska tiskovna agencija MTI. Družba Sziget zato razmišlja o širiti festivala na nove lokacije, je dejal njen lastnik in glavni organizator Karoly Gerendai. Sestriški festival poleti prihodnje leto bi najraje prenesli v katero od mest na obali Jadranskega morja, ki jih je moč zlahka doseči po avtocesti in z javnimi prevozni mi sredstvi. Med kandidati sta Split in Zadar, je dejal Gerendai.

Statistika letošnjega Szigeta je pokazala, da cenene vstopnice s študentskim polovičnim popustom niso tako zelo priljubljene, zato Gerendai predvideva, da bo novi festival ciljal na premožnejše, in to z dodatno ponudbo, podobno kot prireditev »Balaton Sound«.

Med obiskovalci Szigeta je vse več tujcev, ki so jim prodali okoli 70 odstotkov tedenskih vstopnic. Madžari pa so, nasprotno, pokupili 85 odstotkov dnevnih vstopnic, čeprav njihove cene že več let rastejo hitreje kot inflacija, je še poročal časnik. (STA)

SOPOT - 20.-22. 8

Rock u ravnici

Od 20. do 22. avgusta bo v izletniškem kraju Sopot na Hrvaškem prvi Open Air Festival Rock u ravnici (Rock na ravnini), poroča hrvaška tiskovna agencija Hina. Od četrtega do sobote bo nastopilo 15 hrvaških rock skupin, je povedala Biljana Pavlović, glavna urednica TV Vinkovci, ki ob pokrovitelju, mestu Vinkovci, prireja ta glasbeni dogodek. V četrtek zvečer bodo nastopile skupine Septica, Kawasaki 3P, Sheintans, The Karambol in Van Programa. Petek je rezerviran za popularne Majke in bande Messerschmitt, Ruiz, Dosh Lee ter Punčke, v soboto pa bo koncert najbolj priljubljenih hrvaških rockerjev, Hladnega piva, ob njih pa še skupin One Piece Puzzle, Bud Spencer, The Orange Strips in Thee Knuckleheads. Koncerti se bodo začenjali ob 20. uri in bodo trajali do 2. ure zjutraj.

Okoli pol kilometra od Sopota bo brezplačen kamp za obiskovalce, ki bodo imeli vstopnice za vse tri večere. Organiziran bo tudi brezplačen prevoz z avtobusi od vinkovškega mestnega središča do Sopota in nazaj, in to od 19. ure do 3. ure zjutraj. Med dnevnimi dogodki bodo likovna delavnica pod vodstvom akademskoga slikarja Marka Šošića, arheološka delavnica na arheološkem najdišču v Sopotu, to bo vodil arheolog Mestnega muzeja v Vinkovcih Hrvoje Vulić. Zainteresirani se bodo učili izdelave kamenega orodja, ki so ga Sopočani uporabljali pred 7000 leti. (STA)

NOVO MESTO

Prvi filmski festival z delavnicami

V Novem mestu bo od 24. do 29. avgusta potekal prvi filmski festival, ki ga bo tamkajšnje Društvo ljubiteljev filma Klpa v četrtek ob 20. uri v atriju kluba LokalPatriot napovedalo s predvajanjem filma Petelinji zajtrk in pogovorom z njegovimi ustvarjalci. Posvečen bo novomeškemu filmskemu ustvarjanju. Po besedah vodje projekta Žige Anžlovarja bodo na različnih koncih mesta potekale filmske delavnice, predvajali bodo filme novomeških filmskih ustvarjalcev in priredili poučne večere s filmsko tematiko. Udeleženci filmske delavnice bodo delali pod mentorstvom Janeza Lapajneta in Roka Bička, vsi ostali filmski navdušenci pa bodo lahko obiskovali večerne brezplačne filmske projekcije v atriju kluba LokalPatriot. Tam bodo 26. avgusta priredili večer filmov novomeških študentov ljubljanske AGRFT, Roka Bička, Nejca Gazvode in Žige Virca. V četrtek, 27. avgusta, bodo pripravili večer mladih s predstavitvijo mlade novomeške filmske produkcije, 28. avgusta večer novomeške klasiche, za konec pa bodo 29. avgusta priredili večer premier filmov udeležencev ustvarjalne delavnice v okviru festivala. V sklopu poučnih večerov s filmsko tematiko se bodo udeleženci v atriju Knjigarne Goga z novomeškim cineastom Filipom Robarem Dorinom pogovarjali o scenarističkih ogledali pa si bodo njegov film Veter v mreži, spoznali bodo revijo Kino in kritični pogled na film, v klubu LokalPatriot pa si ogledali fotografisko razstavo z zabeleženimi utrinki ustvarjanja novomeških filmov. (STA)

VILA MANIN - V petek, 4. septembra

Slovesen zaključek s Claudiom Baglionijem

dori. Koncert, pravzaprav pravi spektakel, pa je še zadnji del te inovativne celine. Baglioni bo občinstvu postregel z novimi pesmimi, po poletju pa bo izdal še album. Koncert, ki se bo v Vili Manin začel ob 21.30, bo po napovedih enkratno prepletanje med glasbo in fotografijo.

Na voljo je še nekaj vstopnic (od 69 evrov do 28,75 evra - stoje). Več informacij najdete na spletni strani www.aza-lea.it.

LJUBLJANA Čas renesančne glasbe

V atriju Mestnega muzeja Ljubljana se je sinoči s koncertom skupine priznanih glasbenikov španskega ansambla Tasto Solo pričel 10. festival srednjeveške in renesančne glasbe, ki ga organizira Mini teater skupaj s 27. festivalom Radovljica. Skupina Tasto Solo je ljubiteljem srednjeveške glasbe pričarala igričo glasbo in instrumentov s tipkami iz poznega srednjega veka.

Na festivalu se bo predstavilo več umetnikov, med drugimi priznani ansambel za staro glasbo Minstrel iz Zagreba, glasbena skupina Gallus Consort iz Trsta, mojster igranja na stara glasbila Janez Jočif iz Škofje Loke, ki bo poleg koncerta izvedel tudi delavnico za otroke in mladostnike ter Ljuba Jenče, ki bo prav tako poleg koncerta razvesila najmlajše s svojo delavnico.

Letošnji Srednjeveški dan, ki bo v nedeljo, 27. septembra, je namenjen predvsem otroškemu občinstvu, saj bodo poleg glasbenih delavnic in koncertov na Ljubljanskem gradu ves dan potekale številne ustvarjalne delavnice. Rdeča nit letosne prireditve se navezuje na znamenito pravljico Makalonca Franca Saleški Finžgarja in glavnega junaka Petrusa.

Tako kot v pravljiči Makaloncu Petrus premaguje težave in se jekli, bodo tudi otroci na srednjeveškem dnevu ob pomoči mentorjev na delavnicah krepili svoje vedenje o srednjem veku, se učili različnih spretnosti in sodelovali v umetniškem ustvarjanju, so sporocili iz Mini teatra. (STA)

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

PRISTANIŠČE SAN ROCCO (MILJE)

Kongresna dvorana

V soboto, 22. avgusta ob 21.00 / Velika komorna glasba: poklon Haydnu in Mendelssohn. Dirigent: Romolo Gessi.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Festival Ljubljana 09

Danes, 20. avgusta ob 20.00, Cankarjev dom / Londonski simfonični orkester. Dirigent: Valerij Gergijev.

V pondeljek, 24., v torek, 25. in v sredo, 26. avgusta ob 20.00, Cankarjev dom / Akademski državni Boljšoj teater iz Rusije, Peter Iljič Čajkovski: Jevgenij Onjegin, opera. Dirigent: Aleksander Vedernikov.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob pondeljkih zaprt.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično unicevalno taboričče, fotografija razstava v knjižnici. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Palača Gopčević: na ogled je razstava z naslovom Fulvio Tomizza »Destino di frontiera« (Obmejna usoda). Odprta bo 15. septembra in sicer vsak dan od 9.00 do 19.00 in brez vstopnine.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52):

Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel.

(00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Atelier Dom Art (Dunajska cesta 17/A):

do septembra, bo na ogled raz-

stava Vivjane Kljun pod naslovom »Prepovedane stolice«.

REPEN

Kraška hiša: do 23. avgusta bo na ogled fotografija razstava Zdenka Vogriča »Bila so Brda ...«. Ob priliki razstave bo na ogled tudi originalna goriška ljudska noša iz fundusa Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Odperto ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Milaša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: do 31. avgusta bo na ogled razstava »Sonce maja 2009«, ki je letos posvečena afriškim in brazilskim otrokom iz favelas Ria de Janeira. Na razstavi sodelujejo tudi trije afriški likovni umetniki: Ade, Miká in Mali. Možnost ogleda od pondeljka do petka od 10.00 do 13.00.

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 6. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Torelli per il grande cinema«. Urnik: od torka do nedelje med 9.00 in 19.00.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni može, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od pondeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

VIDEM

Občinski muzeji na gradu: do 23. avgusta bo na ogled znamenito Tiepolovo delo »Consilium in arena«.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stali razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucar), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. okt.

obra se z akirili na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenje skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

DIVACA

V prostorih knjižnice: do 24. avgusta razstava »Živiljenje med nebom in zemljom«. Razstava predstavlja sedem območij Natura 2000, ki so bila razglašena zaradi ohranjanja ogroženih vrst ptic in je nastala v okviru Natura Primorske (PPS Interreg IIIA Slovenija - Italija 2000-2006).

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odperto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stopla na vratihi: do 23. septembra je na ogled slikarska razstava oljnih slik avtorice Margarete Selene. Odperto ob sobotah in nedeljah ter praznikih od 12.00 do 18.00.

AJDVOŠČINA

Vojnašnica Janka Premrla Vojka: vojni muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma. Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torčka do petka od 8. do 16. ure, ob sobo-

LJUBLJANA

Slovenski etnografski muzej (

ATLETIKA - 12. svetovno prvenstvo v Berlinu

Domači metalec diska dvignil olimpijski stadion na noge

V teku na 800 m zmagala Južnoafričanka Caster Semenya, od katere IAAF zahteva test spola

KONČNE ODLOČITVE

MOŠKI

1500 m: 1. Yusuf Saad Kamel (Bah) 3:35,93; 2. Deresse Mekonnen (Eti) 3:36,01; 3. Bernard Lagat (ZDA) 3:36,20; 4. Asbel Kipruto Kiprop (Ken) 3:36,47; 5. Augustine Kiprono Choge (Ken) 3:36,53; 6. Mohamed Moustoui (Mar) 3:36,57; 7. Mehdi Baala (Fra) 3:36,99; 8. Lopez Lomong (ZDA) 3:37,62

disk: 1. Robert Harting (Nem) 69,43; 2. Piotr Malachowski (Pol) 69,15; 3. Gerd Kanter (Est) 66,88; 4. Virgilijus Alekna (Lit) 66,36; 5. Casey Malone (ZDA) 66,06; 6. Zoltan Kovago (Mad) 65,17; 7. Bogdan Piščalnikov (Rus) 65,02; 8. Gerhard Mayer (Avt) 63,17

ŽENSKE

800 m: 1. Caster Semenya (JAR) 1:55,45, izid sezone na svetu; 2. Janeth Jepkosgei (Ken) 1:57,90; 3. Jennifer Meadows (VBr) 1:57,93; 4. Julija Krecun (Ukr) 1:58,00; 5. Marija Savinova (Rus) 1:58,68; 6. Elisa Cusma (Ita) 1:58,81; 7. Mayte Martinez (Špa) 1:58,81; 8. Marilyn Okoro (VBr) 2:00,32

100 m ovire (+0,2 m/s): 1. Brigitte Foster Hylton (Jam) 12,51; 2. Priscilla Lopes Schliep (Kan) 12,54; 3. Delloreen Ennis London (Jam) 12,55; 4. Derval O'Rourke (Irs) 12,67; 5. Sally McLellan (Avs) 12,70; 6. Virginia Powell (ZDA) 12,78; 7. Dawn Harper (ZDA) 12,81; 8. Perdita Felicien (Kan) 15,53

DANAŠNJI FINALI

19.10 višina, ženske; 20.15 400 m ovire, ženske; 20.35 200 m, moški; 20.55 110 m ovire, moški; 21.15 deseteroboj, 1500 m

ANSA

BERLIN - Peti dan 12. atletskega svetovnega prvenstva v Berlinu so podelili štiri komplekte medalj. V metu diska je slavil domačin Robert Harting (69,43), Yusuf Saad Kamel iz Bahrajna, po rodu Kenijec, je bil najhitrejši na 1500 m (3:35,93), na 100 m ovire je zmagala Južnoafričanka Caster Semenya z najboljšim izidom sezone na svetu (1:55,45).

Sestindvajsetletni Yusuf Saad Kamel je na 1500 m v zadnjih 50 metrih ugnal Deresseja Mekonena iz Etiopije (3:36,01), svetovnega dvoranskega prvaka, tretji pa je bil branilec naslova Bernard Lagat iz ZDA, prav tako po rodu Kenijec (3:36,20). Teka-

či, ki so zastopali Kenijo, pa so tokrat ostali praznih rok. Asbel Kipruto je bil četrti, Augustine Kiprono Choge, lastnik najboljšega izida sezone na svetu, pa peti. Yusuf Saad Kamel je zapolnil prostor, ki ga je pustil v dopinško afero vpletenu njegov reprezentančni kolega Rashid Ramzi, olimpijski zmagovalec iz Pekingha. Kamel je do leta 2003 nastopal za Kenijo kot Gregory Konchellah in je sin Billyja Konchellaha, dvakratnega svetovnega prvaka na 800 m.

Štirinajstdesetletna Brigitte Foster Hylton, tretja na SP 2005 in druga na SP 2003, je v izenačenem obračunu na visokih ovirah za tri stotinke ugnala Kanadčanko Priscilla Lopes Schliep (12,54), olimpijsko podprvakinjo, in za štiri rojakinjo Delloreen Ennis London (12,55). Derval O'Rourke irski rekord (12,67) ni pomagal, da bi segla višje od četrtega mesta. Olimpijska zmagovalec Dawn Harper iz ZDA je tako slabovo startala, da je ostala daleč od medalj na sedmem mestu, branilka naslova Michelle Perry pa je izpadla že v kvalifikacijah.

Harting, svetovni podprvak iz Osake 2007, je v disku v predzadnjem metu finala orodje zalučal do osebnega rekorda (69,43 m) in iz drugega napredoval na prvo mesto. Poljak Piotr Malachowski, ki je v predzadnji seriji dosegel državni rekord in tedaj povedel (69,15 m), je imel še en poskus, ki pa mu ni uspel (67,33 m) in ostal

je srebrn. Bron je osvojil branilec naslova Estonec Gerd Kanter (66,88 m), najboljši v Ptičjem gnezdu lani v Pekingu. Četrти je bil Virgilijus Alekna iz Litve (66,36 m). Slednji je bil dvakrat zapored prvi na SP (2003 in 2005) ter na OI (2000 in 2004).

Tek na 800 m, druga je bila Kenijka Janeth Jepkosgei z njenim najboljšim časom sezone (1:57,90), tretja pa Britanka Jennifer Meadows z osebnim rekordom (1:57,93), je pozornost javnosti pritegnil že nekaj ur pred večernim finalom. Teden je odjeknila novica, da je Mednarodna atletska zveza (IAAF) od južnoafriške zveze zahtevala test spola 18-letne Caster Semenya. Tiskovni predstavnik IAAF Nick Davies je dejal, da je bila prošnja poslana potem, ko je omenjena tekmovalka dobesedno eksplodirala pred manj kot tremi tedni in 31. julija Bambousu na Mauriciusu na malajskem afriškem prvenstvu postavila najboljši letosnji izid na svetu (1:56,73). Davis je pojasnil, da so potrebna testiranja ginekologa, endokrinologa, psihologa, specilačista interne medicine in specialista za spol, šele potem bo mogoče narediti zaključek. «Veliko krivico bi naredili, če bi jo izključili s tekmovanjem. Pravzaprav sedaj ne vidim še prav nobenega razloga za kaj takde,» je menil Davis. V teku na 800 metrov je Elisa Cusma osvojila 6. mesto (osebni rekord 1:58,81).

NAŠ POGOVOR - Michele Leghissa

»Bolt je prava pošast, izboljšal bo tudi rekord na 200 m«

Nogometni kriške Vesne Michele Leghissa je včeraj odpotoval na Portugalsko, kjer bo od danes do konca tedna na sporednu finalno del Evrolige v nogometu na mivki. Italija bo v skupini A danes (16.30 po Eurosport 2) igrala proti Poljski. Drugi nasprotniki »azzurrov« so Portugalska, Španija, Rusija in Švica. Prejšnji konec tedna so pri Rimu odigrali finalni del državnega prvenstva. Leghisssov Viareggio se je uvrstil na 4. mesto. V malem finalu so izgubili proti Teranovi (6:5, Leghissa je dal 2 gola). Državni prvak je Napoli, ki je v finalu premagal Milano.

Ceprav je »azzurro« iz Medje vas si zadnje tedne bolj malo doma, vseeno, ko le more, si ogleda kak finale s svetovnega atletskega prvenstva v Berlinu. »Nedeljskega finala v teku na 100 metrov absolutno nisem smel izgubiti,« je dejal Michele. »Ta disciplina je tudi najbolj privlačna. Usain Bolt je prava legenda. Ko je pritekel čez ciljno črto v času 9,58 nisem mogel verjeti svojim očem. Bolt je prava pošast, je nepre-

magljiv. Prepričan sem, da lahko Bolt svetovni rekord še izboljša in teče pod mejo 9,50. Bolt bo zmagal tudi v teku na 200 metrov (danes zvezčer) in bo tudi v tem primeru izboljšal svetovni rekord.«

Ali si se kdaj tudi preizkusil na 100 metrov?

Na tej razdalji sem tekmoval na raznih višješolskih tekmovanjih. Stometrska razdalja ni bila nikoli moja prednostna disciplina. Uspenejši sem bil na daljših razdaljah, na primer na 1500 metrov. Dobro sem skakal tudi v višino. Na višji srednji šoli, obiskoval sem šolo Jožef Stefan, sem dve leti zaporedoma osvojil atletsko tekmovanje med slovenskimi tržaškimi šolami. Tekmovali smo na razdalji 100 in 1500 metrov, skoku v

višino in metu krogle.«

Katera disciplina pa ti je najbolj pri srcu?

V glavnem mi je vsa atletika zelo všeč. Vsaka disciplina ima svoj čar.

Vesna je že začela priprave na novo sezono. Kdaj se jim boš pridružil?

S treningi na novo sezono bom začel sredi prihodnjega tedna, ko se bomo vrnili s Portugalske. Na začetku bo malo naporno, saj se bo treba znova pravljati na drugačno igralno površino. Za mišice in skele je prehod s peska na travnato ali sintetično podlago pravi šok.

V soboto 29. avgusta bo na sporednu že prvi pokalni derbi proti Krasu (v Križu ob 16.00). Najbrž pa te ne bomo še videli na delu?

Mislim, da ne, saj bom do takrat opravil šele nekaj treningov. Trener bo bržkone zaupal bolj treniranim nogometoma.

Bo Vesna v novi sezoni uspešna?

Prepričan sem, da smo dobra ekipa, ki lahko prijetno preseneti. (jng)

Bruno Križman

NOGOMET - Jutri zvečer začetek B-lige

»Prvoligaši« tudi letos edini favoriti

Lecce, Reggina in Torino z zvenečimi imeni - Triestina verjetno spet le v »zlati sredini«

Odkar so dohodki nogometnih društev tako odvisni od prodaje televizijskih pravic in zlasti odkar se dohodki prodaje televizijskih pravic tako razlikujejo med A in B-ligaši, je postal skoraj standardno, da so ekipe, ki izpadajo iz A-lige, tudi glavni kandidati za takojšen povratek vanjo. In tudi letos bo tako, saj je trojica izpadlih po kakovosti igralcev boljša od vseh ostalih B-ligašev. Lani je Bari uspel presenetiti konkurenco (a predsednik kluba Matarrese je iz lastnega že-pa potegnil denar, ki so ga nekdanji A-ligaši prejeli iz »televizijskega skladca«); bomo videli, če bo letos komu uspelo slediti poti, ki jo je začrtao apuljsko moštvo.

ZAPREDOVANJE - Trije glavni kandidati za napredovanje so torej Lecce, Reggina in Torino. Letni proračun teh ekip je npr. za Triestino tak, da bi klub v nekaj mesecih spravil na rob stečaja in morda čez njega. Reggino vodi »izvedenec za napredovanja« Walter Novellino, ki ima na razpolago celo vrsto odličnih igralcev, trener Torina Colantuono pa ima v napadu, kljub odhodu Rosine v ruski Zenit, sama zveneča imena (Rolando Bianchi nad vsemi). Prva tri mesta naj bi bila domena teh treh ekip, čeprav je Lecce za odtenek slabši od drugih dveh tekmecev.

ZAKONČNIKO - Ostalim ekipam naj bi ostale le drobtinice, a o napredovanju v A-ligo že nekaj let sanjajo v Bresci. Lani jim je spodeljen v finalu končne, predsednik Corioni pa je dokaj vztrajan, tako da je ekipo še nadgradil. Empoli je edini od lanske trojice izpadlih, kateremu ni uspel takojšen povratek v A-ligo. Letos ima še hujšo konkurenco, a nakup Ederja je lahko še kako koristen. Pri Mantovi so se v teh letih precej opekl. Zaman so trosili denar, letos pa so najbrž sestavili manj draga in bolj homogeno ekipo. Tudi v Sassuolu so nadgradili ekipo (npr. Minelli), ki je lani za las zgrešila končnico, kar pomeni, da bo treba tudi na njih računati v boju za eno od prvih šest mest.

ZLATA SREDINA - Nekoliko manj ambicij ima cela serija ekip (sem sodi tudi Triestina, o kateri poročamo posebej). V poletnih izjavah se ta društva zadovoljujejo z obstankom, po tistem pa računajo tudi na nekaj več. To je značilnost Albinoleffeja, ki se vsako leto na nek način prebije najmanj do zgornje polovice letstvice. V Ascoli želijo ravno tako preživeti mirno leto. Isto velja za Frosinone, ki pa ima vsaj na papirju nekoliko slabšo ekipo kot lani (med drugim je Ciociarijo zapustil slovenski napadalec Zlatko Deđić, ki je odšel v nemški Bochum). Sedaj Grosseto ter Modena, Piacenza, Salernitana (s Cozzo lahko cilja tudi na kaj več...) in Vicenza nekdanjega trenerja Marana imajo na razpolago igralce, ki so za to ligo zelo izkušeni, tako da vse te ekipe naj bi le naše vsaka svojo pot do obstanka.

ZAPREDOVANJE - Nemogoče je dejati napovedi o Gallipoliju, saj je društvo iz Apulije pred kratkim zamenjalo gospodara in šele v teh dneh sestavljajo moštvo, ki bo v prvem delu sezone nedvomno pelpelka prvenstva. Kot edini cilj postavljajo obstanek tudi v Anconi in Cittadelli, kot vedno pa bodo imele trdo delo tiste ekipe, ki so lani napredovali iz 1. divizije, to se pravi Cesena, Crotone, Padova ob že omenjenemu Gallipoliju.

NAŠA NAPOVED: NAPREDUJE-JO: Torino, Reggina in Empoli; V KONČNICO ZA NAPREDOVANJE: Lecce, Brescia, Salernitana; IZPADEJO V 1. DIVIZIJO: Gallipoli, Padova, Frosinone, Crotone.

URNIKI - Glavnina tekem bo tudi letos ob sobotah (ena od izjem je jutrišnji uvodni krog), vendar se bodo pričele po ure prej, to se pravi ob 15.30.

SPORED 1. KROGA (jutri ob 20.45):

Albinoleffe - Vicenza, Ascoli - Gallipoli, Brescia - Cittadella, Empoli - Piacenza, Grosseto - Torino, Lecce - Ancona, Mantova - Triestina, Padova - Modena, Salernitana - Frosinone, Sassuolo - Crotone, v pondeljek ob 20.45 Cesena - Reggina. (I.F.)

ODOBJKA

V Repnu začel priprave B-ligaš Trieste Volley

V repenski občinski telovadnici so se sinoč na zboru zbrali igralci novega društva Trieste Volley 2010, ki bo nastopal v odborški B2-ligi. Pod vodstvom trenerja Edija Bošiča bo v ligi nastopala glavnina Sloginov obojkarjev, ki so lani osvojili deželno C-ligo, morebitno pa so okrepili tudi z igralci iz drugih okolij, med njimi s profesionalcem Marijem. Nepričakovano je sodelovanje le nekaj dni pred zborom odpovedal center Daniele Sorgo.

TENIS

Paola v Velenju

Naša najboljša teniška igralka Paola Ciguiš (426 na svetu) bo prihodnji teden nastopila na mednarodne ITF turnirju v Velenju z nagradnim skladom 10.000 dolarjev. Na njem je trenutno (vpisi so še v teku) treja nosilka. Prva je Rusinja Natalija Orlova (240).

KOLESARSTVO

Mozan v glavnini

V soboto na poletni praznični dan je v Rivignanu pri Vidmu potekala cestna dirka, ki jo je priredil Velo Club Rivignano za 3. Veliko nagrado »Cuore dello Stelle«. Preizkušnje se je od tekmovalcev SK Devin udeležil le Erik Mozan, ki je v cilj privozil z glavnino na 19. mestu, zmagal je Federico d'Agostino (La Vallata). Nastopilo je 40 kolesarjev drugega letnika, 45 km dolgo progo so prevozili s povprečno hitrostjo 38.8 km/h.

PLANINSKI SVET

Trdnevni izlet na Triglav

Udeleženci izleta na Triglav v organizaciji SPDT, in PD Intergral se zberemo v petek, 21. avgusta ob 04.20 pred hotelom Danev na Opčinah, društveni kombi bo odpeljal ob 04.30 proti Ljubljani, od koder bodo udeleženci ob 06.00 z avtobusom nadaljevali izlet. Za dodatna pojasnila poklicite na tel. štev. 338-4913458.

TRIESTINA - Spremenjena in pomljena postava

Z novim trenerjem Gottijem se obeta bolj napadalna igra

Triestina se jutri v Mantovi podaja v novo sezono (že osma zapored v B-ligi) z dokaj spremenjeno in tudi pomljeno postavo. Kar polovica standardnih mož bo v primerjavi z lanskimi različna, največje novosti pa beležimo v obrambi.

VRATAR - Čuvaj tržaških vrat bo še za eno sezono mladi Agazzi, ki se bo ob koncu sezone selil v A-ligo. Agazzi je v prejšnji sezoni zelo solidno branil in imel le kratko obdobje križe, ko je nekajkrat nespretno posegel. Rezervni vratar ostaja David Dei. Ocena: 6,5.

OBRAMBA - Prav obrambna vrsta je terjala največje in tudi najbolj številne posege. Kar 3/4 igralcev lanske začetne postave so klub zapustili. Žal je med njimi tudi odlični Minelli, veliko manj obžalovanja pa je bilo ob odhodih Cacciatoreja in Rulla. Novi nakupi naj bi zagotovili Triestini nekaj več prodornosti po pasovih. Tako Nef kot Sabato sta izkušena igralca, ki zagotavljata visok standard, na sredini obrambe pa se bosta borila za mesto ob Cottafavi še Scurto, Magliocchetti in mladi Brosco. Ocena: 6,5.

ZVEZNA VRSTA - Klub sta zapustila Antonelli in Allegretti. Prvi je lani igral vrhunsko, tako da so ga navajači celo nagradili kot igralca leta, medtem ko je Allegretti dobro začel.

Novi trener Luca Gotti

KROMA

nato pa tudi zaradi poškodb drugi del sezone v glavnem preselil na klopi. Po novem Triestina torej ne bo imela pravega organizatorja igre in ravno zaradi tega bosta še toliko bolj pomembna zunanja vezna igralca. Levi pas bo še vedno domena Testinija, ki je pred kratkim podaljšal pogodbo, na desni pa naj bi bil favorit za mesto v standardni postavi Šedivec, ki pa se bo moral zelo paziti pred »napadi« talentiranega Volpeja. Na sredini se četverica boriti za dve mesti. Princivali in Pani sta v rahli prednosti nad Gissijem in Cosujem, med sezono pa bi si lahko ne-

kaj prostora izboril tudi mladi Irec Mc Cormack. Ocena: 6,5.

NAPAD - Navajači množično dvignejo abonmaje zaradi pričakovanega povratka Denisa Godeasa. Napadalec iz Medeve je klub letom v res zavidljivi formi in zelo motiviran. Uigravanje z Della Rocco dobro napreduje in prav od njiju so v veliki meri odvisni rezultati v tej sezoni. V napadu ima namreč Triestina bolj malo alternativ. Tako Figoli kot Stanković sta doslej pokazala malo. Volpe je zelo perspektiven, a gre bolj za zunanjega napadalca, ki je primernejši za postavitev s tremi napadalci oziroma za napadalni 4-4-2. Ocena: 7.

TRENER - Luca Gotti s svojo umirjenostjo in zelo odkrito analizo vedno preseneča. Igralci so doslej nad njim navdušeni. Sicer lani je s Trevisom izpadel, a stanje v tistem društvu je bilo res nevzdržno. Bomo videli, ali se bo letos izkazal, saj mu pri Triestini omogočajo, da dela brez pritiskov. Znaki nekoliko bolj napadalne mentalitete v primerjavi z Maranom so že vidni. Se bo do v Trstu še veselili tega, da se je Ventura zadnji trenutek odločil za Bari? Ocena: 6,5.

STANDARDNA POSTAVA (4-4-2): Agazzi; Nef, Cottafava, Scurto, Sabato; Šedivec (Volpe), Pani, Princivali, Testini; Della Rocca, Godeas. (I.F.)

KOŠARKA - Letos z dvema deželnima tretjeligašema

Borovci korenito pomljjeni Breg s prevelikim številom igralcev

V letošnjem košarkarskem prvenstvu C2 lige bosta igrali tudi dve naši ekipe: Bor Radenska, ki je v minulem prvenstvu izpadel iz C1 lige, in Breg, ki je napredoval iz D lige. V zgodovini naše košarke sta samo dvakrat istočasno nastopala dve naši ekipi v tem prvenstvu: v sezoni 1998/99 Bor Radenska in Dom Kmečka banka. Oba sta morala za obstanek igrati v play-outu, domovci pa so izpadli. V sezoni 2003/04 sta v tej ligi nastopala Bor Radenska in Jadran Il Di'. Oba sta igrala v play-offu, a nista napredovala, Bor je zaprosil za "repesažo" in v naslednji sezoni 2004/05 nastopil v višji, C1 lige. Odtekle so borovci uspešno nastopali v tem prvenstvu do minule sezone, ko so povsem nepričakovano izpadli iz lige.

»Upal bi si reči, da smo imeli najboljšo ekipo zadnjih let in smo bili po uvednem delu prvenstva celo četrti na lestvici. Nihče od nas ni pričakoval, da bi nato ekipa doživel tak polom in celo direktno izpadla v nižjo ligo,« nam je pred prvim ponedeljškovim treningom na Prvem maju dejal predsednik KK Bor Bruno Kneipp.

»Odbor je, po mojem, sprejel pametno odločitev, da v tej sezoni povsem prenovi in predvsem pomlači ekipo ter tako začne nov ciklus. Povprečna starost našega moštva je 22 let, pa tudi povprečna višina je kar dosta: 193 cm. Pogovorili smo se s fanti, sprejeli so naš program dela. Zavedamo se, da naša naloga ne bo lahka, saj se je več ekip okreplilo, toda z zmernim optimizmom gledamo na bližnje prvenstvo in na program, ki smo ga zastavili, «je še nadaljeval Kneipp.

Sicer pa je ekipa za to prvenstvo kar konkurenčna. Potrjeni trener Andrea Mura bo imel ob mladih na razpolago tudi nekaj igralcev iz izkušnjo v višjih ligah. To so center Alberti (s Falconstarjem celo v B2 ligi), oba playmakerja Krizman in Crevatin (prej goriška Ardit), Dodatna okrepitev bi lahko prišla iz Jadranovih vrst, če se bo po-

Borovci se potijo na 1. maju

krilo Madonia (vsi v C1 ligi). Na primer postava Crevatin (Krizman), Bole, Štokelj (Šušteršič), Madonia in Alberti (Boccia) ni od muh.

Če je pri Boru seznam igralcev že dolochen, pa imajo pri Bregu "težave" s prevelikim številom košarkarjev. Na seznamu jih je kar 19. Več je tudi novih obrazov. Po našem mnenju pa je gotovo največja okrepitev center Štefan Samec, ki se je po dolgih letih vrnil v matični klub. Štefan je namreč leta 1984 začel pri Bregu kot minikošarkar. Čeprav v prejšnji sezoni ni igral, bi lahko bil ob primerni vadbi in tudi dieti (»Moram shujšati vsaj 10 kilogramov«), je priznal sam igralec) odločilen za kakovostni skok ekipe. Samec je bil še pred dvema letoma, ko je igral pri Boru, med najboljšimi, če ne najboljši center v vsej C1 ligi. Pomembna okrepitev je tudi krilo Alessandro Buttiglione (prej goriška Ardit). Dodatna okrepitev bi lahko prišla iz Jadranovih vrst, če se bo po-

stavni in odlični branilec Alen Semec odločil za igranje pri Bregu.

»Nekoliko tanki smo pri play-ma-kerjih. Z odhodom Cerneta in Cociančiča lahko računamo le na dva organizatorja igre: Lokatos in novega, mladega igralca Samuela Romana. Sicer pa v vlogi organizatorja lahko igra tudi Borut Sila. Na drugih pozicijah smo kar dobri. Glede prvenstva pa upam, da se bomo izognili play-outa,« je pred prvim torkovim treningom v Dolini previden predsednik Bregove košarkarske sekcije Boris Salvi.

Pogumnejši pri napovedi pa je bil potrejeni trener Tomo Krašovec, ki slovi predvsem po tem, da zna posredovati svojim ekipam veliko samozavest: »Vem, da so se nekateri ekipe za to sezono zelo okreplile. Čaka nas zato težka naloga. Vključiti pa se moramo v boj s temi ekipami in nato bomo videli ... Sicer pa je naš cilj ta, da obdržimo to kakovostno raven v pričakova-

nju mlajše generacije košarkarjev, ki dobro obeta.«

S peterko Lokatos, Sila, Klarica, Butnignon in Samec ter drugimi prav tako dobrimi košarkarji pa bi lahko Bregovi navajači tudi letos uživali ob lepi igri svoje ekipe in upali na čim višjo uvrstitev. (lako)

BOR 2009/10

Play: Daniel Crevatin (letnik 1987, 182 cm), Marzio Krizman (1976, 184), Matjaž Nadlišek (1987, 180)

Branilci: Miran Bole (1987, 190), Diego Celin (1993, 178), Andro Pertot (1991, 180), Niko Štokelj (1982, 190), Andrej Šušteršič (1987, 1990).

Krila: Martin Devčič (1990, 194), Mikko Madonia (1985, 200), Alessandro Vigini (1990, 205)

Centri: Roberto Alberti (1988, 200), Dimitri Boccia (1990, 198).

Strokovni štab: športni direktor: Lucio Martini; trener: Andrea Mura; pomožna trenerja: Gaetano De Gioia in Robert Jakomin.

BREG 2009/10

Play: Simone Lokatos (1978, 182 cm), Samuele Romano (1988, 182 cm)

Branilci: Daniele Bosich (1987, 182 cm), Ivan Ciacchi (1986, 184 cm), Mitja Jevnikar (1984, 1987 cm), Štefan Nadlišek (1992, 185 cm), Erik Petaros (1989, 180 cm), Diego Posar (1984, 184 cm), Massimo Saccetti (1987, 190 cm), Borut Sila (1981, 190 cm), Nikolka Svara (1992, 180 cm), Luka Udovič (1986, 187 cm)

Krila: Michele Glavina (1989

Bojan Brezgar

Iran, imperij razuma

Krut vladar ali začetnik človekovih pravic?

3

Evropejci smo vajeni arheologije. Ne čudimo se, kadar stopimo v muzej, in si ogledujemo grške ali rimske izdelke, stare 2 do 3 tisoč let. Ko človek stopi v nacionalni muzej v Teheranu, ga najprej preseneti majhnost, saj se ta muzej po velikosti in številu eksponatov niti zdaleč ne more primerjati z ne posrednimi konkurenti, velikima arheološkima muzejema v Kairu in v Istanbulu. Vsi trije so bili verjetno zgrajeni v istem času, vendar je teheranski znatno manjši in tudi na videz nekoliko bolj zapuščen.

Tudi kadar vstopiš vanj ohraniš ta vtip. Vitrine z glinastimi posodami, nekaj nagrobnikov in nekaj velikih posod vidiš najprej, in kar dozdeva se ti kot nekakšen dejavu, kot nekaj že videvnega. Navsezadnje so enaki eksponati povsod: seveda v Istanbulu in Kairu, pa tudi v Atenah, Rimu, Londonu, Berlinu, ...

Drugače začneš razmišljati šele, kadar se približaš posameznim vtrinam in začneš prebirati naslove eksponatov, ki so tukaj dosledno dvojezični, angleški in perzijski: takrat opaziš, da so predmeti, kakršni veljajo pri nas za starorimske ali starogrške, tu dejansko postavljeni v tretje tisočletje pred Kristusovim rojstvom: skodelice iz gline, vase in krožniki iz kamna, vaza iz katrana, vse izdelano z veliko natančnostjo, zelo skrbno, zelo lepo. In zraven veliko kolo, staro 4000 let.

Tako se pravzaprav zaveš, da si prišel v zibelko civilizacije, v državo, ki leži tam, kjer je nastajalo vse, kar se je kasneje razvilo v našo civilizacijo. Tu so živelii Elamiti, Mezopotamija je bila zelo blizu in dejansko je bil pred petimi tisočletji to najbolj razvit del sveta. Elamiti so imeli za prestolnico Suso in od tam je kar nekaj zelo pomembnih eksponatov arheološkega muzeja.

Ni, da bi obnavljali zgodovino tistih časov; teh nekaj bežnih namigov na čas, ko sta se razvili sumerijska in babilonska kultura, vzporedno nekoliko bolj na vzhodu pa elamska in medjiska kultura, sta potrebeni za pravilno razumevanje dimenzije današnje Perzije oziroma današnjega Iranu: Gre za zelo staro državo z bogato zgodovino in prav tako bogato kulturno. In ker se je ta država znašla na križišču dveh velikih poti, eno v smeri vzhod – zahod in drugo v smeri sever – jug, je pa neštetokrat spremenila oblastnika, vendar se je narod razvijal samostojno in tako ustvaril vse, kar združuje današnji Iran. Nacionalni muzej v Teheranu je nekakšna sinteza vsega tega in zato velja običaj, da ga turistom pokazejo zadnji dan; tako je tudi razumevanje vsega, kar je razstavljeno v muzeju, mnogo laže, vsekakor manj abstraktno.

Celo mak, ki s svojo rdečo barvo prekinja rumeno-sivo monotonost tega kraja, se potuhnjeno prikazuje med dvema skalama, kot da bi s svojim cvetom ne želel motiti miru, počitka prvega velikega perzijskega vladarja (desno)

Tudi profesor, ki spremlja skupino študentk, ki odete v običajno črno obiskujejo ta kraj, govori s pritajenim glasom, v znak spoštovanja (spodaj)

Če bi iskali nekakšen začetni mejnik perzijske zgodovine, ga bomo našli pri Ahemenidih in njihovem najbolj poznanem vladaru Kiru, ali Kiru Velikemu, kot ga nekateri nazivajo.

Pasargade leži na perzijski planoti, na nekaj nad 1800 metrih nadmorske višine. Nekje daleč spredaj, sredi puščave, stoji nekakšna hiša. Popolnoma na samem. Šele ko se približaš, ugotoviš, da to ni hiša, ampak je grobница. Taka, kakršna je bila značilna za Babilonce. Tu je pokopan Kir, še danes obravnavan kot ena največjih osebnosti v zgodovini Perzije. Da, Perziji ga imajo za svojega, čeprav je živel pred več kot 2500 leti. In redno obiskujejo ta kraj, ki je eden simbolnih krajev, saj nekako kaže na njihovo slavno zgodovino daleč pred islamom, kar jih razlikuje od številnih drugih islamskih narodov, ki svojo zgodovino in svojo identiteto enačijo prav z islamom.

Grobnica je enostavna: šest stopnic vodi k visokim vratom, ki so zaprata. V njej naj bi še vedno bili Kirovi posmrtni ostanki.

Kir je umrl v vojni. Kot piše Herodot, grški zgodovinar, ki je edini zapisal zgodovino Perzije izpred časa Aleksandra Velikega, je Kir razjezikl kraljico Masagetov Tomiri: ujel je njenega sina in pobil večino njegovih bojevnikov, vse to pa je naredil z zvijačo,

ker so Perzijci sovražnikom nastavili veliko količino vina in, ko so se Masereti opili, so jih napadli in premagali. Tomiri mu je sporocila, naj izpusti sinja, sicer se bo napojil s krvjo. Kir je njenega sina ubil, to pa je kraljico takoj razkacičilo, da je zbrala vse razpoložljive bojevниke ter Kirovo vojsko premagala in Kira ubila.

Kira pa ne prikazujejo samo kot krivočnega vladarja. Obstaja tudi druga plat: prikazovanje Kira kot začetnika uveljavljanja človekovih pravic. Na valju iz njegovih časov, ki ga hrani British Museum v Londonu, je vklesan napis, ki po oceni nekaterih velja za prvi dokument uveljavljanja človekovih pravic.

Zgodba o babilonskem kralju Nebukadnezaru in o tem, da je zauznil Jude in jih pripeljal v Babilon, je znana; če drugače ne, po Verdijevi operi Nabucco. Ko je Kir zasedal Babilonijo in premagal Nabonida, zadnjega babilonskega kralja, je Judom dovolil, da se vrnejo v Palestino. V besedilu, ki je vklesano na valju, Jude niso omenjeni, je pa v njem govor o ukrepih, ki jih je sprejel v korist prebivalstva. Kljub skepsi nekaterih arheologov, ki valju pripisujejo rutinski pomen proglaša ob prevzemu oblasti, je kopija valja razstavljena tudi v palači Združenih narodov v New Yorku.

Gotovo pa je res nekaj drugega: Kirovo grobničo je označeval napis: »Človek, jaz sem Kir, ustanovitelj perzijskega cesarstva, kralj Azije. Kdorkoli ti si, in vem, da boš nekoč prišel, spoštu moje telo«. Ta napis naj bi tako pretresel Aleksandra Velikega, ki je premagal Perzijce in tudi uničil Kirovo palačo v Pasargadi, da se groba ni dotaknil. Ljudje so stoletja mislili, da je tam pokopana mati preroka Salomona in so zato grob spoštovali. Prav tako se ga niso dotaknili Arabci, ki so spoštovali preroke. In v času islama je na spoštovanje močno vplivalo tudi dejstvo, da je grob obrnjen proti Meki, tako, kot vsi islamski grobovi, pa tudi, da je Kir omenjen v koranu. Nazadnje se je tudi šah Mohamed Reza Pahlavi leta 1971, ko je priredil velike proslave ob 2.500-letnici Perzije, obrnil do grobnice in zaklical: »Počivaj v miru, Kir, mi smo tu,« s čimer je hotel poudariti kontinuiteto perzijske države kot ene najstarejših, če ne najstarejše države na svetu.

Pasargade pa ni samo grobniča, tu je bila velika Kirova kraljeva palača. Danes je od nje ostalo bore malo, le temelji, ki kažejo, da je imela palača obliko črke H. Le en steber stoji; to je rekonstrukcija, ki kaže, kako visoka je bila ta palača. Nekaj sto metrov od-

daljeni so ostanki palače za avdice, nato pa je tu še tretja palača, Salomonov zapor, vendar so ji to ime pridali Arabci. Verjetno je šlo za svetišče, med ostanki pa sta dva zanimiva reliefsa: na prvem je upodobljen Kir z rogovi, torej v podobi bika, ki je bil simbol plodnosti, na drugi pa Kir z nogo v obliki ribe, kar si arheologi razlagajo na različne načine, vsekakor pa je tu opazen vpliv egipčanske kulture.

Povsod vlada tišina, kot da bi se življenje ustavilo pred poltretjem tisočletjem. Vsi ti objekti ležijo namreč na samem, nobene vasi niti v bližini, kaj šele mesta, glavna cesta teče daleč in hrupa prometa sploh ne sliši. Le pištople puščavske sapice, ki pa nima niti toliko moči, da bi dvigovala pesek s tal, spremila obisk tega kraja. Tako, kot da bi bilo treba ta sveti kraj spoštovati bolj kot vse druge.

Tudi profesor, ki spremlja skupino študentk, ki odete v običajno črno obiskujejo ta kraj, govori s pritajenim glasom, v znak spoštovanja. In celo mak, ki s svojo rdečo barvo prekinja rumeno-sivo monotonost tega kraja, se potuhnjeno prikazuje med dvema skalama, kot da bi s svojim cvetom ne želel motiti miru, počitka prvega velikega perzijskega vladarja.

se nadaljuje

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

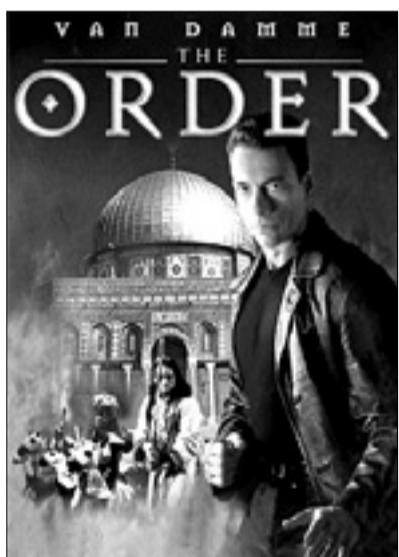
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Števerjan 2009
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Finalni večer Števerjan 2009, sledi Čezmejna TV: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate, vmes dnevnik
10.40 Nan.: 14^oDistretto
11.30 13.30, 17.00, 20.00, 23.30 Dnevnik
11.35 17.10 Vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Aktualno: Verdetto finale
15.00 Nan.: Il Maresciallo Rocca
16.40 Nan.: Cotti e mangiati
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.30 Variete: Supervarietà
21.20 Dok.: Superquark (v. P. Angela)
23.35 Aktualno: Heritage
0.35 Nočni dnevnik

Rai Due

6.20 Dnevnik - Zdravje
6.30 Dokumentarec
6.45 Aktualno: Tg2 Si, viaggiare
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
10.05 Atletika
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 19.05 Nan.: 7 vite
14.25 Nan.: Numb3rs
16.00 Nan.: Alias
16.40 Nan.: Las Vegas
17.25 Nan.: Due uomini e mezzo
17.45 Risanke
18.05 Dnevnik - kratke vesti
18.10 Atletika
20.30 23.35 Dnevnik
21.05 Žrebanje lota
21.35 Film: The Order (akc., ZDA '01, r. S. Lettich, i. J.C. Van Damme)

23.30 Film: Tre donne per un delitto (triler, ZDA '04, r. C. Leitch, i. A. Abel-lan)

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: Domani passo a salutare la tua vedova... (western, It., '72, r. J. Wood, i. C. Hill)
10.45 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 19.00, 23.15 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.55 Dnevnik - kratke vesti
15.00 Variete: Trebisonda - Melevisione
16.30 Kolesarstvo: Pokal Bernocchi
17.15 Nan.: Squadra Speciale Vienna
18.00 Dok: Geo Magazine 2009
18.25 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob Moon Walk 1969-1999

20.15 Nan.: Wind at My Back
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 23.10 Dnevnik
21.10 Film: Il pranzo della domenica (kom., It., '02, r. C. Vanzina, i. M. Ghini)
23.40 Dok.: Doc 3
0.55 Aktualno: Off Hollywood 2009

Rete 4

6.00 Nan.: La grande vallata
7.30 Nan.: T. J. Hooker
8.30 Nan.: Mac Gyver
9.20 Nad.: Vivere
10.20 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: Doc
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Film: Femmina ribelle (dram., ZDA '56, r. R. Walsh, i. J. Russel)
16.10 Nad.: Sentieri
16.40 Film: Un marito ideale (kom., ZDA, '99, i. R. Everett)
17.15 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
19.35 Variete: Ieri e oggi in Tv
19.50 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Film: Abbronzatissimi 2 - Un anno dopo (kom., It., '93, r. B. Gaburro, i. J. Cala')
23.20 Film: Prima di mezzanotte (kom., ZDA, '88, r. M. Brest, i. R. De Niro)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.30 Dok.: Miracoli degli animali
8.40 Film: Giu' le mani da mia figlia (kom., ZDA, '89, i. T. Danza)
9.40 16.00, 22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Nan.: Distretto di polizia 8
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nan.: Il mammo
15.20 Film: Rosamunde Pilcher - per amore e per passione (dram., i. G.V. Weitershausen)
17.00 Film: Un nippote speciale (dram., ZDA '05, r. K. Connor, i. C. Lowe)
18.50 Kviz: Sarabanda (v. T. Mammucari)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Paperissima Sprint
21.20 Film: Motherhood - Il bello di essere mamma (kom., ZDA, '09, r. K. Dieckmann, i. U. Thurman)
23.30 Aktualno: Terra! Estate
0.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.15 Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.00 Nan.: Hercules
8.00 13.40, 17.25 Risanke
9.50 Nan.: Phil dal futuro
10.20 Nan.: Xena - Principessa guerriera
11.20 Nan.: Baywatch
12.25 18.30 Dnevnik in vremenska napoved
13.00 19.00 Športne vesti
15.00 Nan.: Dawson's Creek
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: Sleepover Club
19.25 Nan.: Love Bugs 3
19.40 Nan.: Buona la prima!
20.15 Kviz: Mercante in fiera (v. P. Inse-gno)

21.10 Film: Waterworld (pust., ZDA '95, r. K. Reynolds, i. K. Costner)
23.30 Nan.: Prison Break

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.45, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled tiska
9.00 Domani si vedrà
9.30 Nan.: Don Matteo 5
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.50 19.05 Aktualno: Divertiamoci...
13.10 Aktualno: Consigliando
13.50 Variete: ... Mescola e rimesscola
14.30 Klasična glasba
14.55 Dokumentarci o naravi
15.45 Nan.: 2ge+her
16.05 Nan.: Lassie
16.25 Aktualno: Tractor Pulling
17.00 Risanke
20.00 Qui Cortina
20.30 Deželni dnevnik
21.15 Aktualno: Pagine e fotogrammi
21.30 Koncerti: Festival show 2009

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Il meglio di Omnibus Estate, sledi il meglio di Omnibus Life Estate
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: FX
11.25 Nan.: Mike Hammer
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Africa express (kom., It., '75, i. G. Gemma)
16.05 Nan.: Star Trek
17.10 Dok.: La7 Doc
18.05 Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 0.45 Dnevnik
20.30 Variete: Cool Stuff - Velocità
21.10 Film: ... E giustizia per tutti (dram., ZDA, '79, r. N. Jewison, i. A. Pacino)
23.30 Nan.: Cold Squad

Slovenija 1

6.55 Kultura, sledi Odmevi
7.40 Na zdravje! (pon.)
9.00 Ris. nan.: Nils Holgerson
9.25 16.50, 18.40 Risanke
9.30 Pod klobukom (pon.)
10.10 Nan.: Totalna razprodaja (pon.)
10.45 Zdravje in Evropi (pon.)
11.40 Svetlo in svet (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Hotel poldruža zvezdica: Oskarjevanje (pon.)
13.50 Čez planke: Belorusija (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Mostovi-Hidak
15.45 Ris. nan.: Animalija
16.10 Kratki dok. film: Plezanje po ledu
16.25 Enajsta šola
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.30 Jasno in glasno (pon.)
18.30 Žrebanje Deteljice
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Tednik
20.50 Dok. film: Pod krinko in severni Koroji
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Osmi dan
23.35 Sedma moč osamosvojite - TV dnevnik 20.8.1991
23.55 Dnevnik (pon.)
0.30 Dnevnik Slovencev in Italiji
0.55 Infokanal

Slovenija 2

6.30 9.00, 0.30 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
9.00 Zabavni infokanal
12.00 Sedma moč osamosvojite - Tv dnevnik 20.8.1991
13.00 Poljudn. serija: Izjemne živali (pon.)
13.15 Na lepše (pon.)
13.40 Slovenska Jazz scena (pon.)
15.00 Evropski magazin - Oddaja Tv Maribor
15.30 Med valovi - Oddaja Tv Koper
16.20 Brez reza (pon.)
19.25 Nan.: Love Bugs 3
19.40 Nan.: Buona la prima!
20.15 Kviz: Mercante in fiera (v. P. Inse-gno)
21.10 Mostovi - Hidak

17.40 To bo moj poklic
18.10 SP v atletiki
20.40 Nogomet, tekma evropske lige
22.45 SP prvenstvo v atletiki
22.50 Košarka: Slovenija - Španija

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 27. mednarodni pokal v plesih
15.25 Globus
15.55 City folk
16.25 Zgodovina svetovnih prvenstev v nogometu
18.00 Med valovi
18.35 23.50 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Športna oddaja
19.25 Atletika: svetovno prvenstvo, prenos
21.30 Artevisione
22.00 Vsedanes
22.15 Avtomobilizem
22.30 Primorska kronika
22.50 Jelenk, Sveta Gora
23.50 Čezmejna Tv - Tv Dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

8.00 Dnevnik - Tv Primorka
8.20 1.00 Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 20.30 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mladinski kviz: Če me spomin ne varva (pon.)
18.45 Pravljica
19.00 Primorski tehnik (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik - Tv Primorka, športne vesti in vremenska napoved
21.30 Glasb. odd.: Med durom in molom
22.45 Kulturni utrink (pon.)
23.30 Nad.: Jelena

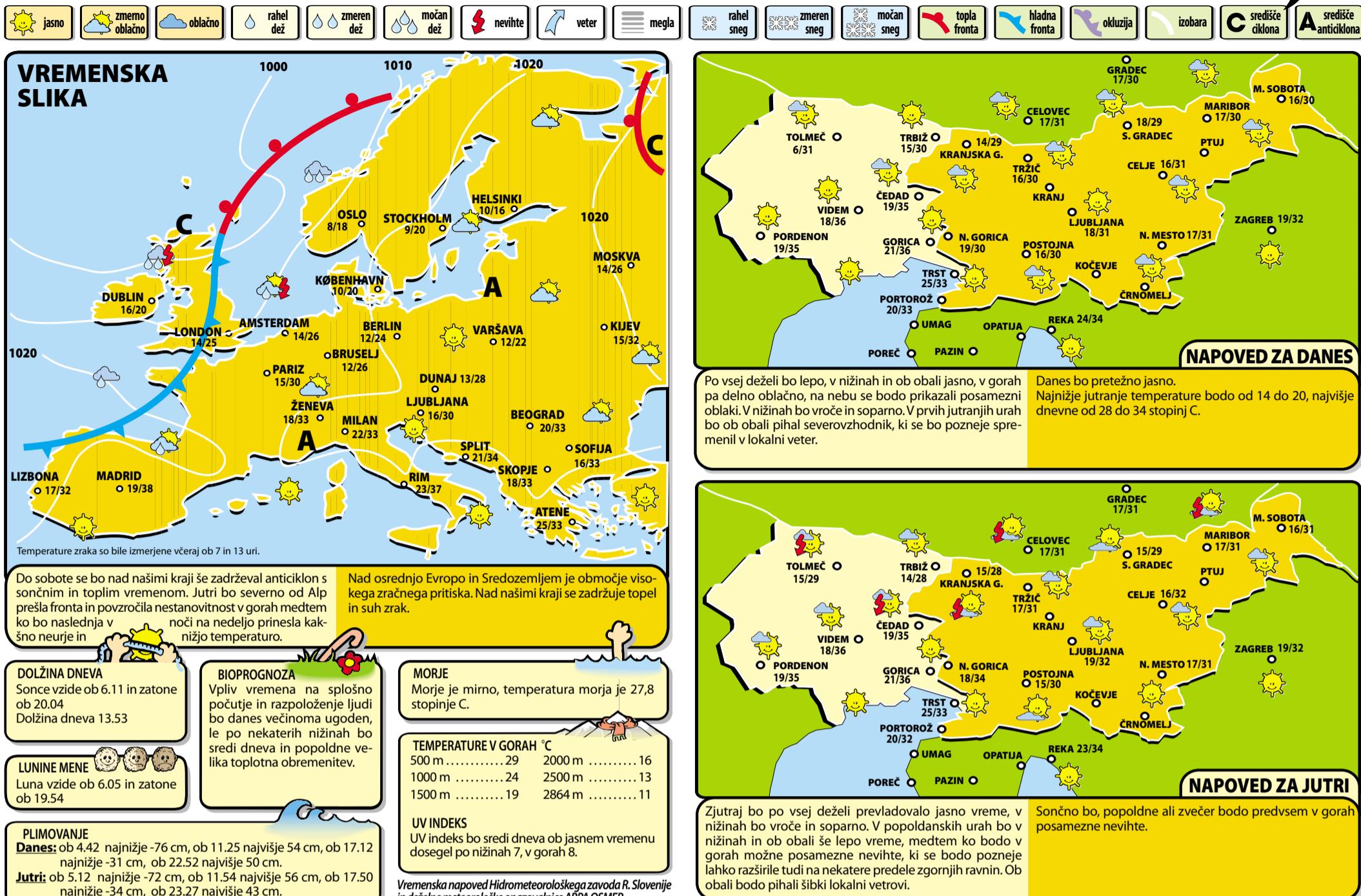
RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Zdrava prehrana; 12.15 Četrtek gost; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, Odprta knjiga; 18.00 Glasbeni slovarček; 19.35 Zakljček oddaji.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjek; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Poletni izlet; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Radio Kažin; 22.30 Od glave do rapa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Dorothy in Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprt prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00,

KNJIŽEVNOST - Odlična amerikanistka Odšla je Fernanda Pivano, prevezalka in raziskovalka

MILAN - V svojem zadnjem članku, ki ga je pred dobrim mesecem objavil dnevnik Corriere della Sera, je zapisala, da je naveličana predpisanih zdravil: vse življenje sem skušala zasledovati strasti, pri dvaindevetdesetih pa z obupom opažam, da moje vene ne prenesejo niti pritiska injekcije; a hvala bogu imam okrog sebe veliko mladih, ki mi pošiljajo svoje verze, svoje priovedi, svoja voščila ...

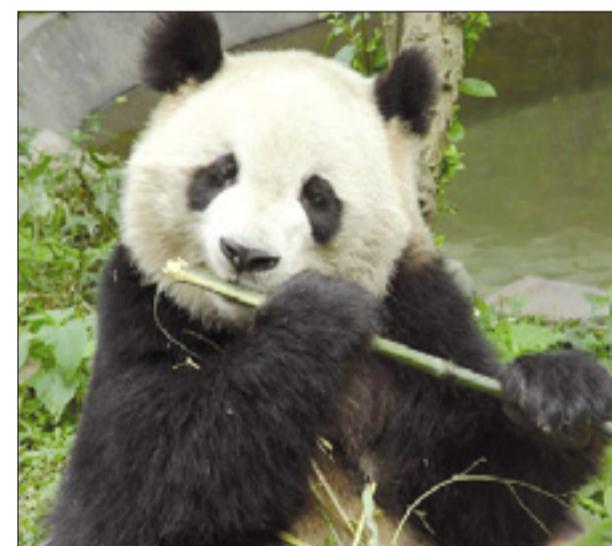
V torek je Fernanda Pivano za vselej zatisnila oči. Definicija »odlična amerikanistka« je zanjo najbrž omejena. V svoji dolgoletni karieri je bila ena največjih raziskovalk ameriške literature in njena odlična poznavalka, cenjena prevezalka, gradičljica mostov med dvema literarnima svetovoma, rádovedna potopnica, srčna borka za mir in proti nasilju. Ona je sredi druge svetovne vojne prevedla slovito Spoon river anthology (spesnil jo je Edgar Lee Masters), nekaj let kasneje pa Hemingwayev roman Zbogom orožje. Italijanskim bralcem je približala tudi Faulknerje in Fitzgeralda, predvsem pa avtorje, ki so ameriški lite-

raturi dali novo, avantgardno podobo. Ko je govorila o njih, je uporabljala besede »moji heroji«, ali »moji beat«: to so bili pisatelji Allen Ginsberg, Jack Kerouac, predstavnik črnskega gibanja Richard Wright in številni drugi. Fernanda Pivano je ameriški literaturi ob prevodih posvetila nešteto esejev.

Njeno življenje so zaznamovala tudi številna prijateljstva z ustvarjalnimi osebnostmi: ob že omenjenih ameriških avtorjih, predvsem Cesare Pavese (zaradi njega sem takšna, kakšna sem, je nekoč dejala), a tudi Ungaretti, Gatto, Quasimodo, Henri Miller, Ezra Pound, Gore Vidal. Bila je tudi velika ljubiteljica avtorske glasbe, Fabrizio De André je bil po njenem mnenju največji italijanski pesnik 20. stolnega.

O priljubljenosti energične Fernande pričajo tudi številni izrazi spoštovanja, ki jih je mogoče v teh urah zaslediti na svetovnem spletu. Večina internetnih uporabnikov se nanjo obrača z besedami Ciao Nanda; kot bi se poslavljali od dolgoletne prijateljice. (pd)

PEKING - Po podatkih WWF Gospodarski razvoj ogroža parjenje pand

Pande bi lahko izumrle v dveh do treh rodovih, opozarja svetovni sklad za živali WWF

Baby boom generacija še ni prenehala z uživanjem drog

WASHINGTON - Nekateri Američani še niso pozabili na hipievska leta prejšnjega stoletja, saj se tudi v pozni srednjih letih omamljajo s preposedanimi drogami. Raziskava je pokazala, da se je odstotek Američanov, starih med 50 in 59 let, ki uživajo droge, ob letu 2002 do 2007 povečal za skoraj dvakrat, s 5,1 na 9,4 odstotka. Ameriška agencija za zlorabu preposedanih substanc in duševno zdravje, ki je opravila raziskavo, ugotavlja, da se je odstotek povečal, ker pripadniki t.i. baby boom generacije, rojeni med letoma 1946 in 1964, nikoli niso prenehali uživati drog. Agencija opozarja, da uživanje drog med starejšimi Američani pomeni dodatno obremenitev za zdravstveni sistem ZDA. Delež uporabnikov preposedanih drog pri drugih starostnih skupinah je ostal enak ali pa se je zmanjšal, ugotovitve agencije povzema ameriška tiskovna agencija AP. (STA)

PEKING - Pande bi lahko izumrle v dve do treh rodovih, razlog za to pa je hiter gospodarski razvoj Kitajske, ki posega v njihov način življenja, opozarja svetovni sklad za živali WWF. Pandi najbolj ogroža to, da je človek njihov življenski prostor razdelil na majhne zaplate zemlje, s čimer jim je nemogočil prosto gibanje in iskanje partnerjev, zaradi česar je ogrožen njihov genski zapis.

»Če se pande ne bodo mogle pariti s pandami iz drugih okolij, jim grozí izumrtje v dveh do treh rodovih,« opozarja direktor WWF na Kitajskem Fan Zhiyong. »Zato moramo ukrepati zdaj,« dodaja.

Nevarnost parjenja med bližnjimi sorodniki se povečuje, zaradi česar se zmanjšuje odpornost pand na bolezni in zmanjšuje njihovo zmožnost razmnoževanja. Največja ovira za gibanje pand predstavljajo avtoceste.

»Možno je, da se bomo moralni odreči gradnji določene infrastrukture,« pravi Fan, ki pa ne pozna rešitve za ta problem.

V divjinji naj bi živilo okoli 1590 pand, večina v provincah Sečuan, Shannxi in Gansu. Okoli 180 jih vzgajajo v ujetništvu, navaja francoska tiskovna agencija AFP. (STA)

Nemci imajo za šefe raje moške kot ženske

HAMBURG - Nemci imajo za svoje šefe raje moške kot ženske, kaže raziskava nemškega instituta Forsa. Le vsak peti moški meni, da so ženske boljši šefi od moških, medtem ko je pri ženskah ta odstotek sicer nekoliko višji, a še vedno pod večinskim mnenjem. Tako namreč meni le 41 odstotkov žensk in Nemčiji. V raziskavi, ki jo povzema nemška tiskovna agencija dpa, so preučevali tudi vpliv staršev na poklicne odločitve, kjer so se prav tako pokazale razlike med spoloma. Za skoraj polovico vprašanih je bil oče vzor, po katerem so si izbrali delo, le 37 odstotkov vprašanih pa je imelo za vzor tudi mater. (STA)

Hitlerjevi akvareli septembra na dražbi

NURNBERG - V dražbeni hiši Weidler v Nürnbergu bodo v začetku septembra spet dražili akvarele Adolfa Hitlerja. Novico je danes potrdila tiskovna predstavnica akcionarja. Na spletu je objavljen katalog in iz njega je razvidno, da bodo naprodaj delata »Zerschossene Mühle«, »Weissenkirchen in der Wachau«, »Haus mit Brücke am Fluss« in »Haus mit weissem Zaun«. Pri hiši Weidler so že nekajkrat ponudili na dražbi Hitlerjeve risbe. Nazadnje je aprila letos za 32.000 evrov dvoje akvarelov romalo v roke novega lastnika, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Nacistični diktator Hitler je sprva hotel postati slikar, a mu je spodeljelo na sprejemnem izpitu na dunajski Kunstakademie. Narisal je več krajin in razglednic. Leta 2006 so na nekem podstrešju v Belgiji našli 21 akvarel, ki jih je Hitler menda ustvaril v Flandriji med I. svetovno vojno. Akvarele so potem za več kot 170.000 evrov prodali na dražbi v Angliji. (STA)